

Ikt. sz.: KVB-42/2-8/2023.

KVB-1/2023. sz. ülés
(KVB-15/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Költségvetési Bizottságának**
2023. január 23-án, hétfőn, 11 óra 02 perckor
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről</i>	6
<i>Az elnök bevezetője</i>	7
<i>Banai Péter Benő tájékoztatója</i>	8
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	13
<i>Banai Péter Benő válasza</i>	36
<i>Az ülés berekesztése</i>	52

Napirendi javaslat

Tájékoztató a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről

Meghívott:

Varga Mihály pénzügyminiszter

Dr. Kovács Árpád, a Költségvetési Tanács elnöke

Dr. Matolcsy György, a Költségvetési Tanács tagja

Dr. Windisch László, a Költségvetési Tanács tagja

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Vajda Zoltán (MSZP) a bizottság elnöke
Szabó Zsolt (Fidesz), a bizottság alelnöke

F. Kovács Sándor (Fidesz), a bizottság alelnöke
Kara Ákos (Fidesz), a bizottság alelnöke
Ander Balázs (Jobbik), a bizottság alelnöke
Barcza Attila (Fidesz)
Herczeg Zsolt (Fidesz)
Dr. Szűcs Lajos (Fidesz)
Dr. Hargitai János (KDNP)
Tóth Endre (Momentum)
Jámbor András Imre (Párbeszéd)
Bakos Bernadett (LMP)
Ritter Imre (nemzetiségi képviselő)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Szeberényi Gyula Tamás (Fidesz) Barcza Attilának (Fidesz)
V. Németh Zsolt (Fidesz) Herczeg Zsoltnak (Fidesz)
Dr. Tilki Attila (Fidesz) Dr. Szűcs Lajosnak (Fidesz)
Kara Ákos (Fidesz) megérkezéséig F. Kovács Sándornak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Bósi Ferenc munkatárs
Dr. Kocsis-Birinyi Georgina munkatárs

Meghívottak

Hozzászóló

Banai Péter Benő államtitkár (Pénzügyminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 02 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

VAJDA ZOLTÁN (MSZP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Szép jó napot kívánok mindenkinek, tisztelt hölgyeim és uraim! Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait. Azoknak, akikkel még nem találkoztam idén, boldog új évet kívánok! Tisztelettel köszöntöm a sajtó megjelent sok munkatársát és mindenkit, aki a munkánk iránt érdeklődik. Üdvözlöm önöket a Költségvetési Bizottság mai ülésén, amelyet ezennel meg is nyitottam.

Tájékoztatom önöket, hogy a határozati házszabály 108. § (3) bekezdésének megfelelően a bizottsági tagok egyötödének kezdeményezése alapján került összehívásra a mai ülésünk. Ezt a kezdeményezést megküldtem önöknek.

Helyettesítéseket fogok bejelenteni most. Bejelentem, hogy Kara Ákos képviselő urat F. Kovács Sándor, dr. Tilki Attilát dr. Szűcs Lajos, dr. Szeberényi Gyula Tamást Barcza Attila és V. Németh Zsoltot Herczeg Zsolt képviselő urak helyettesítik a mai bizottsági ülésen. Megállapítom ezzel, hogy a megjelent képviselő hölgygel, urakkal és a helyettesítésekkel együtt a Költségvetési Bizottságunk határozatképes.

Az első feladatunk, hogy döntsük el, mi legyen a napirendünk, tehát a napirendi javaslat elfogadásáról való döntésünk következik. Képviselőtársaim e-mailben megkapták tőlem az ülésre a napirendi javaslatot. Ehhez a napirendi javaslatához érkezett egy, a határozati házszabály 114. § (1) bekezdése szerinti napirendi javaslat módosítására vonatkozó kezdeményezés Szűcs Lajos képviselőtársamtól. A bizottság tagjai ezt is írásban pénteken, valamikor késő délután megkapták. Szűcs Lajos képviselőtársam azt indítványozza, hogy a mai ülésre meghívott személy kizárólag Banai Péter Benő, a Pénzügyminisztérium államháztartásért felelős államtitkára legyen.

Fel szeretném olvasni önöknek a képviselőtársam levelét, amelyet megkaptunk pénteken délután. „Ezúton kívánom tájékoztatni, hogy a Költségvetési Bizottság január 23-án, 11 órakor megtartandó ülésének napirendjére az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. OGY határozat 114. § (1) bekezdése szerint az alábbi indítványt tesszük. Indítványozzuk, hogy a Költségvetési Bizottság 1. napirendi pontja tekintetében a meghívott kizárólag Banai Péter Benő, a Pénzügyminisztérium államháztartásért felelős államtitkára legyen.” Olvasom tovább a levelet: „Meglátásom szerint a Költségvetési Tanács tagjainak meghallgatása nem indokolt, ugyanis a testület írásban ismertette a véleményét, amelyet elnök úr is megküldött a meghívóban. Ugyanakkor szeretném jelezni önnek - írja képviselőtársam nekem -, hogy a kormánypárti képviselők nélkül a bizottsági ülés nem határozatképes, ezért a jövőben fontosnak tartom, hogy a meghívók kiküldése előtt történjen egyeztetés az ülés időpontjára, napirendjére és a meghívottakra vonatkozóan. Tekintettel arra, hogy a bizottság kormánypárti többsége kizárólag a módosított napirendi javaslatot fogja támogatni, ezért azt javasoljuk, hogy az érintetteket értesítse ki a fent említett változásokról.” Ez pénteki dátummal és dr. Szűcs Lajos képviselőtársam aláírásával van ellátva. *(Kara Ákos megérkezik.)*

Szeretném önöket tájékoztatni arról, hogy ez nem az én huncutkodásom, hogy kit hívunk meg az ülésre, hanem az Alaptörvény tavaly ősszel elfogadott módosítása kimondja - szó szerint szeretném önöknek idézni az 53. cikk (2) bekezdését -, hogy „A Kormány a különleges jogrend idején a különleges jogrendre vonatkozó szabályok szerint alkotott rendeletről folyamatosan tájékoztatja... az Országgyűlés tárgykör szerint feladat- és hatáskörrel rendelkező állandó bizottságát.” Idéztem az önök által

tavaly ősszel módosított Alaptörvényből. Az én meglátásom szerint a kormány tagjai a miniszterelnök és a miniszterek, ők vannak a kormányban.

A második érvem arra, hogy miért Varga Mihály pénzügyminiszter urat vártam erre az ülésre - azzal együtt, hogy örülök, hogy államtitkár úr itt van, ezt őszintén mondom -, az, hogy a miniszter úr a nyilvánosság előtt is arról beszélt, hogy személyesen áll a bizottság rendelkezésére, illetve szeretettel fogadtam tőle egy levelet december 16-án, amelyben a miniszter úr a következőt írja nekem. Csak az utolsó két mondatot szeretném felolvasni, egy nagyon szívélyes levél egyébként: „Egyetérték és támogatom elnök úr javaslatát, hogy erről a bizottság kérésére tájékoztassam a parlament illetékes testületét. Amint a Pénzügyminisztérium elkészül a módosításokkal és ezt a kormány jóváhagyja, örömmel veszek részt a Költségvetési Bizottság ülésén”. Írta ezt Varga Mihály pénzügyminiszter úr nekem karácsony előtt, tavaly decemberben. Ez alapján vártam szeretettel mint bizottsági elnök Varga Mihály pénzügyminiszter urat.

A másik, amire szeretnék reagálni Szűcs Lajos képviselőtársam leveléből, amikor arról beszél, hogy javasolja, hogy egyeztessünk az ülés időpontjára, napirendjére és a meghívottakra vonatkozóan, mondjuk vele én egyeztessek. Egyrészt én minden egyeztetésre nyitott vagyok, és szeretném jelezni mindenki számára, hogy képviselőtársammal beszéltem telefonon december 22-én, 9 óra 17 perckor öt percen keresztül, az időpontról egyeztettem. Ezt követően már az új évben, január 12-én, 15 óra 21 perckor beszélgettünk kicsit több mint két percet, időpontot egyeztettem. Arra ígért egy visszahívást nekem másnap, ez azonban nem történt meg, de nem probléma. Január 13-án, péntek 13-án, 17 óra 52 perckor is jeleztem számára, hogy egyeztessünk időpontot. Jelezte Szűcs Lajos képviselőtársam, hogy hétfőn megbeszéljük az időpontot. Mivel hétfőn nem kaptam tőle visszajelzést, ezért bátorkodtam összehívni az ülést. Úgyhogy ennyit szeretnék mondani arra, hogy Szűcs képviselőtársam javasolja, hogy legyen egyeztetés az időpontra vonatkozóan.

A harmadik, utolsó megjegyzésem a levele tekintetében csak annyi, hogy nagyon nyitott vagyok minden egyeztetésre, de úgy nagyjából 40 éve bébiszitterre már nincs szükségem, Mary Poppinst nem várom, és értem, hogy képviselőtársam esetleg ilyen szerepet várna, de magamtól el tudom dönteni, hogy milyen napirendje és milyen meghívotti köre legyen egy ülésnek.

Ezzel együtt természetesen döntünk most a kezdeményezésről, tehát elsőként erről a kezdeményezésről kell döntenünk. Kérdezem tehát, hogy ki ért egyet a meghívotti körre vonatkozó személyi változással. Kérem szépen, hogy a szavazógép használatával szavazzunk erről a módosító javaslatról! Szavazás következik most. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Megállapítom, hogy 12 igen szavazattal, 5 nem szavazat ellenében, tartózkodás nélkül a bizottság elfogadta a képviselőtársam javaslatát. *(Közbeszólásra reagálva:)* Módosítjuk, bár a gép mást mutat: 11 igen, 5 nem szavazat, 0 tartózkodás. Rendben vagyunk.

Most kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy ki ért egyet akkor így az imént módosított napirendi javaslattal. Kérem, hogy a napirendről szavazzunk! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Most jól mondom: 15 igen szavazattal, nem szavazat nélkül, 1 tartózkodással a bizottságunk elfogadta a napirendi javaslatot.

Tájékoztató a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről

Nincs más hátra akkor, mint előre: az 1. napirendi pontunk következik.

Az elnök bevezetője

Tehát rátérünk a Tájékoztató Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről című napirendünkre. Még egyszer szeretettel köszöntöm Banai Péter Benó államtitkár urat és kollégáit, tisztelettel köszöntöm önt, államtitkár úr, és kedves kollégáit.

Nos, kicsi háttér. Tehát: amint ez mindannyiunk előtt ismert, a kormány az 504/2022. számú rendeletében megteremtette az alapot arra, hogy a 2023. évi központi költségvetési törvényben foglaltaktól rendeleti úton eltérjen.

2022. december 29-én kihirdetésre került a Magyar Közlönyben a 613/2022. számú rendelet, melyben a kormány a költségvetési veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól rendelkezik. Emellett, ugye, az is ismert számunkra, hogy január 19-én a kormány benyújtotta Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény módosításáról szóló T/2667. számú törvényjavaslatot.

Szeretném akkor még egyszer önöknek kiemelni itt is, hogy az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésének tavaly ősszel hatályba lépett módosítása értelmében a kormány különleges jogrend idején a különleges jogrendre vonatkozó szabályok szerint alkotott rendeletről folyamatosan tájékoztatja többek között - minket -, az Országgyűlés tárgykör szerint feladat- és hatáskörrel rendelkező állandó bizottságát.

Mindezek alapján tehát a bizottsági ülés összehívását kezdeményező képviselőtársaimmal együtt szükségesnek tartottuk, hogy tájékoztatást kapjon a bizottság mind a rendelet, mind a törvényjavaslat vonatkozásában. Még egyszer futnék ebben egy kört: hitünk szerint miniszter úr jelenlétében. És még egyszer, örülök államtitkár úr jelenlétének, és, biztos vagyok benne, hogy szakmai válaszokat fogunk tőle kapni.

Ennek fejében elsőként fel szeretném kérni államtitkár urat, hogy szíveskedjenek mindnyájunknak tájékoztatást adni, és ezt követően pedig majd a bizottság tagjai tehetik fel kérdéseiket és megfogalmazhatják véleményüket. Máris megadnám a szót államtitkár úrnak, hogy akkor tartson egy bevezetőt. Hadd kérjem őt meg arra, hogy ha megtehetem, államtitkár úr, hogy a bevezetőjében érintsen már az elején két gondolatot, ha megtenné.

Az első az lenne, hogy tulajdonképpen mi alapján működik jelenleg, most szeretett hazánk? Van egy tavaly, 2022 júliusában elfogadott költségvetési törvényünk. Emlékezzünk mindnyájan! Ez 5,1-es inflációval, 4,2-es GDP-növekedéssel számolt. Ez a tavaly nyáron áterőltetett törvény. Van egy rendeletünk, a 2022. december 29-én elfogadott rendeletünk, és van ez a törvény, ami már be van nyújtva ide, az Országgyűlésünk elé.

Kérem, hogy ebben segítsen, hogy mi alapján működünk most pontosan Magyarországon. Azt is kérem szépen, ha megtenné a bevezetőjében, államtitkár úr, tisztelettel, hogy erősítse meg azt a szerintem evidenciát, szerintem nyilvánvaló tényt, hogy minél hamarabb fogja az Országgyűlés tárgyalni ezt a benyújtott törvényt.

Hadd kérdezzem meg, hogy miért nem szerveztek rendkívüli ülést erre, egyébként? A február 27-ével kezdődő ülésen fogjuk csak ezt tárgyalni?

Ugye, az is nyilvánvaló, államtitkár úr, kérdzem, hogy egyéni módosító benyújtására lesz majd lehetőség? És segítsen: mikorra lesz ebből egy átlátható szabályozási környezet? Én úgy számolom, hogy április elejére, mondjuk bolondok napja környékén.

Jól gondolom-e, hogy a veszélyhelyzeti jogalkotás során elfogadott, ez a törvényerejű rendelet - hogy ezt a furcsa kifejezést használjam - ekkor pedig hatályát veszti? Tehát kérem szépen, hogy egy picit eljárásilag is adjon egy háttérrel, és ezzel tisztelettel átadom a szót az államtitkár úrnak. Köszönöm szépen.

Banai Péter Benő tájékoztatója

BANAI PÉTER BENŐ államtitkár (Pénzügyminisztérium: Köszönöm szépen a szót. Mindenekelőtt tisztelettel üdvözlöm, köszöntöm a bizottság tagjait, a megjelent érdeklődőket.

Engedje meg, elnök úr, engedje meg a tisztelt bizottság, hogy először is azt rögzítsem, hogy természetesen a kormány és a Pénzügyminisztérium minden esetben a kért tájékoztatást megadja a bizottság részére, amennyiben azt a bizottság célszerűnek, szükségesnek tartja.

Most is így járunk el. Tehát amikor a bizottság fontosnak tart egy megbeszélést - függetlenül attól, hogy a megbeszélés tárgya a plenáris ülés elé is kerül-e vagy sem, ismétlem, a szükséges tájékoztatást megadjuk.

Varga Mihály miniszter úr helyetteseként, megbízásából vagyok jelen a mostani ülésen; ami szerintem fontos, hogy miniszter úr egyértelművé tette, hogy a 2023. évi költségvetési folyamatokról nemcsak a bizottság, hanem az egész Országgyűlés részére, a plenáris ülés számára tájékoztatást fog adni, hiszen ahogy elnök úr említette, a törvényjavaslat az Országgyűlés elé fog kerülni tárgyalásra is, hiszen a benyújtás már megtörtént.

Elnök úr kérésével összhangban akkor engedjék meg, hogy röviden tájékoztassam a tisztelt bizottságot egyrészt a tartalmi kérdésekről: milyen irányban képzeljük el a 2023. évi költségvetés végrehajtását, mik a fő mozgatórugók, amelyek a kormányt vezérelték, és ezt követően kitérek azokra az eljárási kérdésekre is, amelyekre elnök úr kérdést fogalmazott meg.

Hadd kezdjem azzal, hogy a véleményem szerint és a tavaly tavaszi szakértői elemzések szerint, a Költségvetési Tanács szerint az Országgyűlés 2022. tavaszi ülészakánának végén egy összességében megalapozott költségvetésről döntött az Országgyűlés.

Azt gondolom, hogy anno senki nem gondolta, hogy a háború ilyen hosszú ideig fog eltartani, senki nem tudta, hogy milyen újabb és újabb szankciós intézkedéseket fognak elfogadni az európai uniós döntéshozó szervek, és senki nem gondolta azt, hogy a háborúnak és a hozzá kapcsolódó szankcióknak olyan súlyos hatásai lesznek, mint amelyeket most látunk.

Hadd idézzem föl az Európai Bizottság nyilvános előrejelzéseit! Itt vannak előttem a tavaszi előrejelzés számai. Maga az Európai Bizottság azt gondolta tavaly tavasszal, hogy 2023-ban az Unió egészének gazdasága 2,3 százalékkal fog bővülni. Ehhez képest a mostani előrejelzések 0,3 százalékos uniós szintű növekedést vetítenek előre.

Az inflációnál senki nem gondolta, maga az Európai Bizottság sem, hogy olyan számokkal fogunk szembesülni, amelyeket szerte Európában és a világban láttunk.

A fél évvel ezelőtti helyzethez képest tehát megváltozott a gazdasági környezet, és azt gondolom, hogy minden gazdaságpolitikai szereplő akkor jár el jól, hogyha ezekre a megváltozott körülményekre reagál. Ezt tette a kormány is, amikor áttekintette az idej költségvetési folyamatokat, makrogazdasági feltételezéseket, és változtatást eszközölt, illetve változtatást javasol az Országgyűlés részére.

Mik ezek a megváltozott körülmények? Tavaly év közepén, azt gondolom, hogy mind az Európai Bizottság, mind az elemzők, mind magunk is reálisnak gondoltunk egy 4 százalékos körüli gazdasági növekedést.

Most úgy látjuk, hogy másfél százalékos pozitív értékkel célszerű kalkulálnunk az idei év bővülését illetően. Az inflációra elnök úr is utalt. Látjuk, hogy szerte a világban milyen inflációs folyamatok vannak. Revideálva az inflációs előrejelzést, 15

százalékos prognózissal számolunk, összhangban azzal a sávval, amelyet az inflációért felelős jegybank is az idei év tekintetében közzétett.

Nagyon lényeges, hogy ha az inflációról beszélünk, akkor azt tudom elmondani, hogy a bérek növekedése prognózisunk szerint eléri, sőt, meghaladhatja az inflációs szintet, tehát az a reálbér-növekedés, ami az elmúlt éveket jellemezte Magyarországon, az idei évben is folytatódhat. Mások tehát a makrogazdasági feltételezéseink.

Ez alapján készítettünk egy új számítást, elemzést az idei költségvetés kiadási és bevételi oldalára. Ez az elemzés azt mutatta, hogy nemcsak a makrogazdasági feltételek változtak, hanem célszerű hozzájárulni a költségvetés kiadási oldalához és néhány területen a bevételi oldalához.

Élve az elnök úr által említett jogi felhatalmazással, a kormány célszerűnek látta, hogy a legfrissebb adatok alapján decemberben egy veszélyhelyzeti rendeletet alkosson, de tiszteletben tartjuk az Országgyűlés elsődleges szerepét, fő szerepét a költségvetés megalkotásakor, ezért gyakorlatilag ugyanazt a tervezetet, amelyet már a veszélyhelyzeti rendelet formájában mindenki megismerhetett, a kormány az Országgyűlés elé terjesztette, és ahogy említettem, normál rend szerint lesz mód a költségvetés megvitatására. A részletekre a későbbiekben térek ki.

A veszélyhelyzeti rendelet megalkotásakor alapvetően azt tartottuk szem előtt, hogy az Országgyűlés által meghatározott 2023. évi gazdaságpolitikai, költségvetés-politikai irányok érvényesüljenek.

Mik ezek? Négy fő terület jellemzi a 2023. évi költségvetést, legyen szó akár a tavaly tavaszi ülészak végén elfogadott költségvetésről, akár a veszélyhelyzeti rendeletről, illetve az önök előtt lévő, az Országgyűlés részére már beterjesztett törvényjavaslatról.

Az első ilyen cél a munkahelyek megvédése. Tudjuk, hogy ma körülbelül egymillió fővel többen dolgoznak, mint 2010-ben. Ezt a rendkívül magas foglalkoztatottsági szintet sikerült megvédeni a Covid alatt is, és azt a pozitív hírt tudom önöknek elmondani, hogy az elmúlt hónapok gazdasági viharai ellenére is a foglalkoztatottsági szint rekordmagasan van, tehát körülbelül 4,7 millió fő dolgozik. A revideált 2023. évi költségvetés ezt a célt továbbra is prioritásnak tekinti, ez tükröződik a veszélyhelyzeti rendeletben, illetve az önök előtt lévő törvényjavaslatban, például ha a Rezsivédelmi Alapot valaki megnézi, új kiadási tételeket tud felfedezni benne, a kormányzat ugyanis a vállalkozásoknak is támogatást nyújt a megemelkedett energiaköltségek finanszírozására. Ezekkel az intézkedésekkel a munkahelyeket védjük legyen szó akár a kis- és középvállalkozások támogatásáról, akár a célzottabb, nagyvállalatokra fókuszált gyármentő programról, és abban bízunk, hogy ezekkel a célzott intézkedésekkel gazdasági viharok közepette is a rendkívül magas foglalkoztatotti szintet meg tudjuk őrizni.

Említettem, hogy a magas foglalkoztatás véleményünk szerint együtt járhat a bérek szintjének növekedésével. Hadd tájékoztassam a tisztelt bizottságot arról, hogy a szerte Európában, a világban és Magyarországon is látott magas inflációs számok mellett is 2022 januárja és októbere között a nettó reálkeresetek 4,3 százalékkal bővültek. Azért októberi számokat említek - ez egy zárójeles megjegyzés -, mert a Statisztikai Hivataltól ekkorra vonatkozó adatok állnak rendelkezésre. Az első fő cél tehát a munkahelyek megvédése.

A második cél a rezsivédelem. Tudjuk, hogy a gáz lakossági árát tekintve Magyarországon átlagfogyasztási mértékig a legalacsonyabb a családok által fizetendő gáz ára, a villamos energiánál a második legalacsonyabb ez az ár. Azt is látjuk, hogy a háború most is tart, rendkívül hektikusak az energiamozgások, most hál' istennek a gáz ára kifejezetten alacsony az elmúlt jó pár hónap átlagát tekintve, de nem tudjuk, mit hoz a jövő. Éppen ezért a rezsivédelem megerősítése érdekében a Rezsivédelmi Alap

kiadásait jelentősen növelte a kormányzat. Ez számszakilag azt jelenti, hogy a 670 milliárd forintos kiadási főösszegű Rezsivédelmi Alap az új tervezet szerint meghaladja a 2600 milliárd forintot.

Említettem, hogy ebben a Rezsivédelmi Alapban a vállalkozások számára új támogatási sort javasol a kormányzat, de támogatásban részesülnének az önkormányzatok is, támogatásban részesülnének az állami tulajdonú közfeladatot ellátó vállalkozások, támogatásban részesülnének az egyházak és civil fenntartású közszolgáltatást ellátó szervezetek, így például az iskolák vagy szociális intézmények, végül, de nem utolsósorban a lakosság, hiszen továbbra is a lakosság rezsivédelme kiemelt fókuszja a költségvetésnek. Ezt az előirányzatot is, mely tehát a lakosság rezsitámogatását szolgálja, jelentősen megnövelte a kormányzat, és azt javasolja, hogy ezt a tisztelt Országgyűlés is fogadja el.

A munkahelyek megvédése és a rezsivédelem után a harmadik fő terület a családok támogatása. Látjuk Európában és tudunk olyan magyar gyakorlatról is, amikor a pénzügyi nehézségek, gazdasági problémák válaszként a családi támogatások összege csökkent. A magyar kormány, a jelenlegi kormányzat nem ezt az utat választotta. Fontosnak tartjuk, hogy a kívánt gyermekek megszülessenek és ehhez a kormányzat a szükséges támogatást megadja. Tudjuk, hogy Magyarország egy öregedő társadalom, tudjuk, hogy a reprodukcióhoz szükséges 2,1-es termékenységi rátától még elmaradunk, még ha 2010-11 után ez a mutató kedvező irányba is változott, mégis messze vagyunk az említett 2,1-es szinttől. A hosszú távú cél minimumreprodukció elérése a magyarság lélekszámának megmaradása érdekében, ezért a gazdasági viharok mellett is a jövő évi költségvetés, bocsánat, most már az idei évi költségvetés, megőrzi a családtámogatásokra szánt összegeket. Sőt, továbbmegyek: abban a tervezetben, amelyet az Országgyűlés megismerhetett, illetve a veszélyhelyzeti rendelet szerint az összes családtámogatás összege érdemben növekszik és nemcsak a meglévő programok keretei bővülnek, hanem egy új programra is javaslatot tettünk, ez a 30 év alatti életkorú szülők, édesanyák gyermekvállalása esetén a személyijövedelemadó-kedvezmény fokozatos bevezetése. Ennek az új intézkedésnek a hatását is tartalmazza tehát az a családpolitikai programra szánt összeg, amelyet a 2023-as újjáalkotott költségvetés tartalmaz.

Végül a negyedik cél egy komoly vállalás: a nyugdíjak reálértékének megőrzése. Ezt a vállalást még 2010-ben tette a polgári kormányzat és ennek szellemében minden évben a nyugdíjak a tervezett infláció szerint növekednek. Arra is emlékeztetnék, hogy 2016-tól lehetőség nyílt a nyugdíjprémium kifizetésére és ezen túl is voltak egyszeri jellegű kifizetések, valamint a 13. havi nyugdíj visszaépítésre került. Szerencsére a világban látható nagyobb infláció miatt a kormányzat is, ahogy említettem, új inflációs prognózist határozott meg, ez 15 százalék, januártól ezzel a 15 százalékos mértékkel emelkedtek a nyugdíjak. Lényeges, hogy az emelés a 13. havi nyugdíj összegére is kiterjed és csak a 65 év alattiak nyugdíjánál, valamint a „Nők 40” jogosultsággal rendelkező hölgyek tekintetében 650 milliárd forintos többletet tartalmaz a 2023-as új költségvetés. Ezen túl természetesen a nyugdíjszerű ellátásban részesülők is 15 százalékos emelést kaphattak, tehát ez további többletkiadásokat jelent a költségvetés kiadási oldalán.

Ez a négy cél határozza meg tehát az új és régi költségvetést is, a megváltozott makrogazdasági feltételek mellett számoltuk át a kiadásokat és gyakorlatilag mind a négy területen többletkiadásokról számolhatunk be. Azt gondolom, akkor felelős egy költségvetés, ha a pénzügyi stabilitást megőrzi. Lehet úgy a családoknak, a vállalkozásoknak rövid távon többlettámogatásokat biztosítani, hogy annak hosszabb távon épp a családok, épp a vállalkozások isszák meg a levét. Ezért azt gondolom, hogy minden többletkiadást csak a felelős költségvetési gazdálkodás szellemiségében

célszerű biztosítani. Éppen ezért fontos, hogy a bevételi oldalon is áttekintettük a változtatási lehetőségeket és a kormányzat arra tett javaslatot, hogy az energiaszektor elhúzódó problémái, a magas energiaárak miatt az energiaszektor egyes szereplőitől nagyobb befizetést várjunk el. A legjelentősebb változás az úgynevezett Ural és Brent-típusú kőolaj ára közötti különbség központi költségvetési befizetése, adója.

Korábban a két olajtípus közötti árkülönbséget 40 százalékát kellett az érintett vállalkozásoknak adóként befizetni, az új mérték 95 százalék, ebből érdemben többletbevételt remélünk. Ismétlem, ez egy olyan tétel, egy olyan különbség a két olajtípus között, amely ilyen mértékben nem volt jellemző a háború kitörése előtt. Sőt, ha valaki a grafikonokat megnézi, azt látja, hogy ezek az árak gyakorlatilag együtt mozogtak, a háború után volt egy jelentős elnyílás a két árban és valóban egy olyan extra jövedelem keletkezett, aminek, azt gondolom, célszerű a központi költségvetési becsatornázása az említett többletkiadások finanszírozása érdekében.

Ha említettem a költségvetés stabilitását és azt a többletbevételt, amit az energiaszektorból várunk, azt is el kell mondanom, hogy természetesen azért a költségvetés kiadási oldalán nemcsak a meghatározó, általam említett programok többleteivel számolunk, hanem a kormányzat egy rendkívül takarékos gazdálkodást kíván folytatni a saját intézményrendszere, a saját működése tekintetében. Így 250 milliárd forinttal kisebb kiadással számolunk összességében a revideált, újraszámolt 2023-as előirányzatok között, mint azt tavaly nyáron az Országgyűlés meghatározta.

Összességében az általam említett négy fő terület többletkiadásai, néhány további terület többletkiadása, így például az egészségügyi ápolók július 1-jétől megvalósuló béremelése miatt a többletbevételek mellett is a kormány azt a döntést hozta, hogy a bizonytalanságra tekintettel egyrészt meg növeli a költségvetés tartalékait, ez több mint a GDP egytizedes növelésének felel meg, 170 milliárd forintról 255 milliárd forintra növekednek a tartalékok, és egyúttal a költségvetési hiánycélt a GDP 3 és fél százalékáról a GDP 3,9 százalékára növeli.

Két aspektust engedjenek meg a moderálthiányszint-növelés kapcsán. Az első, hogy a 2020. évi pandémiára adott válasz következményeként látott magasabb hiányszint 2020-ról 21-re, 21-ről 22-re és 22-ről 23-ra tovább csökkent. Tehát fenntartjuk azt az érdemi hiánycsökkentő pályát, amelyet 2021-től láthatunk.

Hál' istennek be tudok számolni a tisztelt bizottság részére arról, hogy a 2022. évi hiány- és adósságcél a most rendelkezésre álló adatok alapján várhatóan teljesült. Ez azt jelenti, hogy a normál költségvetési folyamatok tekintetében 2022-re 4,9 százalék volt a GDP-arányos hiányszám. Zárójelben jegyzem meg, hogy ez 2021 végén még 5,9 százalék volt, tehát a 2022. évi választásoktól függetlenül a hiánycélt az év során a kormányzat és az Országgyűlés csökkentette, és ezt a csökkentett hiánycélt a mostani ismereteink szerint elértük.

Hogyha figyelembe vesszük a különleges gázkészlet vásárlásának hatását, akkor pedig a GDP 6,1 százalékát érthette el az uniós módszertan szerinti hiány 2022-ben. Azért különböztetem meg az alapfolyamatokat és az egyszeri gázvásárlás hatásának együttes értékét, mert ismétlem, egy egyszeri stratégiai biztonsági gázkészletbeszerzés valósult meg a tavalyi év folyamán a Szénhidrogén-készletező Szövetség által. Uniós módszertan szerint ezt az egyszeri jellegű tételt is kiadásként kellett elszámolni.

Ami nagyon lényeges, hogy a tavalyi szinthez képest tehát az alapfolyamatokban egy 1 százalékpontos GDP-arányos hiánycsökkentéssel számolunk 2023-ban.

A másik lényeges tényező pedig az, hogy a gazdaság növekedésének, az úgynevezett GDP-deflátornak, vagyis a reál- és a GDP-deflátor együttes hatásaként a nominális GDP-nek és a tervezett hiánynak köszönhetően egy érdemi adósságráta-csökkenéssel számolunk 2023-ban.

A tavalyi év folyamán a 2021-es 76,8 százalékos adósságráta a mostani ismereteink szerint 73,5 százalékot ért el. Ehhez a 2022-es számhoz viszonyítva 2023. év végére reálisnak tartjuk, hogy az adósságráta 70 százalék alá csökken. Emlékeztetőül jegyezném meg, hogy tavaly a nyár folyamán, amikor a tavaszi ülés végén az Országgyűlés elfogadta a 2023-as költségvetést, még 73 százaléknál nagyobb adósságrát prognosztizáltunk a 2023. év végére, tehát ehhez képest az új számítás 70 százaléknál kisebb adósságrát feltételez.

Ezen tartalmi ismertetés után, engedje meg, elnök úr, hogy az eljárásról is szóljak. A hatályos alaptörvényi rendelkezések szerint veszélyhelyzetben a kormánynak lehetősége van az indokolt mértékig a veszélyhelyzet okozta követelményekkel összhangban törvényeket veszélyhelyzeti rendelettel módosítani.

Ezzel a lehetőséggel élt a pandémia alatt is a kormányzat, hiszen amikor a Covid-járvány miatt azonnali beavatkozásra volt szükség, teljesen más makrogazdasági költségvetési feltételekkel szembesültünk gyakorlatilag egyik napról a másikra, amint azt korábban láttuk. Célszerű volt a veszélyhelyzeti rendelet eszközével élni.

Azt gondolom, hogy ez a 2023-as gyakorlat a jogi menetet illetően tehát megfelel annak, amit már egyszer láttunk, és ami teljesen jogszerű volt, senki nem kifogásolta semmilyen fórumon azt, hogy jogszerűen járt el a kormányzat, amikor a pandémia alatt a veszélyhelyzeti rendeletet megalkotta.

Most is veszélyhelyzet van. Úgy látjuk - nemcsak mi, hanem mindenki -, hogy drasztikusan más az a gazdasági helyzet, ami az idei évet jellemezheti a jó pár hónappal ezelőtti állapothoz képest, ezért én azt gondolom, hogy jogszerű volt a kormány lépése az év végi veszélyhelyzeti rendelet megalkotásával.

Hangsúlyozom: azok a célok, azok az irányok, amelyeket a veszélyhelyzeti rendelet tartalmaz, teljesen összhangban voltak az Országgyűlés korábbi döntésével, de természetesen ismétlem: a tisztelt Országgyűlésnek megvan a lehetősége arra, hogy a veszélyhelyzeti rendelet tartalmával egyező törvényjavaslatról normál keretek között, normál eljárásban a parlamentben vélemény formáljon.

A veszélyhelyzeti rendeletet is a Költségvetési Tanácsnak előzetesen véleményezésre átnyújtottuk, a Költségvetési Tanács jogszerűnek és az Alaptörvényben lefektetett adósságcsökkentési célt illetően reálisnak, teljesíthetőnek gondolta a kormány tervezetét. A Költségvetési Tanács véleményére a kormányzat reagált, a Tanáccsal pábeszédet folytattunk, és ezen párbeszéd lefolytatása után jelent meg a veszélyhelyzeti rendelet.

Ez a veszélyhelyzeti rendelet a hatályos, 2023. évi költségvetési jogszabály. Eszerint működik ma Magyarország. A veszélyhelyzeti rendelet szerint működik ma Magyarország.

De természetesen az Országgyűlésnek a február 27-én kezdődő ülészen a tisztelt Országgyűlés által meghatározott rend szerinti tárgyalásban lehetősége nyílik majd arra, hogy ehhez a veszélyhelyzeti rendelethez, illetve a kormány javaslatához képest eltérésekre tegyen javaslatot.

Lehet, hogy hosszan válaszolok elnök úrnak, a tisztelt bizottságnak, de azt szeretném világossá tenni, hogy amikor egy hatályos törvényt módosít az Országgyűlés, akkor is, a módosításig a hatályos törvény szerint működik az ország.

Ha tehát most nem lett volna veszélyhelyzeti rendelet, akkor a 2023-as törvény szerint működött volna az ország. Van egy veszélyhelyzeti rendelet - például a nyugdíjakat már nem 5,2 százalékkal, hanem 15 százalékkal növelte meg a kormányzat, például az önkormányzatok már részesültek és részesülnek rezsikompenzációban; emlékezhetünk, hogy az eredeti tervezetben ez még ilyen eklatánsan nem szerepelt, tehát a hatályos jogszabály, az év végi veszélyhelyzeti rendelet szerint működik az

ország, és természetesen aszerint fog működni, ahogyan azt az Országgyűlés majd a tavaszi ülésszakán el fogja fogadni.

Hogy mikor és milyen módon kerül sor az országgyűlési tárgyalásra, az a tisztelt Országgyűlés döntése. A kormány azt vállalja, hogy a hatályos szabályok szerint minden információt megad a tisztelt Országgyűlésnek ehhez a munkához. Tájékoztatásul azt hadd mondjam el, hogy a költségvetésitörvény-tervezetet nem lehet sürgős eljárásban megvitatni, tehát kellő idő fog rendelkezésünkre állni minden egyes részlet kitárgyalására.

Lényeges, hogy a Költségvetési Tanács véleményét nemcsak a veszélyhelyzeti rendelet megalkotásakor, hanem a törvényjavaslat benyújtása előtt is kikértük, és a Költségvetési Tanács nyilvános dokumentumában úgy fogalmazott, hogy az adósságcsökkentési célt elérhetőnek tartja.

Végül az eljárás kapcsán hadd hívjam fel arra is a figyelmet, hogy ugyan formálisan egy törvénymódosítást nyújtott be a kormányzat az Országgyűlés részére, de talán elnök úr és a tisztelt bizottság látta, hogy ebben a módosításban számos olyan, kiegészítő információt, tájékoztató dokumentumot biztosítottunk a törvényjavaslat részeként az Országgyűlés részére megismerésre, amely túlmutat magának a törvényjavaslatnak a számszaki részein.

Hadd mondjam azt, hogy amikor a veszélyhelyzeti rendelet megjelent, magam is olvastam azon kritikákat a sajtóban, hogy a veszélyhelyzeti rendeletben nem derül ki az uniós módszertan szerinti hiány levezetése, nem derült ki, hogy a különböző funkciókra milyen kiadásokkal számolunk.

Őszintén szólva akkor csodálkoztam volna, hogyha az uniós módszertan szerinti hiány levezetése, például az önkormányzatok egyenlege egy veszélyhelyzeti rendeletben megjelenik, hiszen az önkormányzatok gazdálkodásáról minden önkormányzat rendeletben dönt. Az nem az Országgyűlés hatáskörében van.

Az más kérdés, hogy természetesen tájékoztató adatokat be tudunk gyűjteni, és prognózisokat tudunk készíteni. Ezeket is elkészítettük, és ezeket a tájékoztató dokumentumokat - legyen szó akár önkormányzatok várható gazdálkodásáról, legyen szó az uniós módszertan szerinti állam egészségének hiányáról; legyen szó az adósságráta változásának részleteiről, vagy legyen szó akár az úgynevezett, funkciók szerinti, illetőleg közgazdasági tartalom szerinti részletezettségekről, a törvényjavaslat részévé képeztük, ezzel is segítendő az Országgyűlés munkáját.

Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm, hogy meghallgattak, és természetesen, amennyiben kérdések vannak, azokra a legjobb tudásom szerint igyekszem válaszolni. Köszönöm szépen.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Nagyon-nagyon szépen köszönöm államtitkár úrnak a tényleg bőséges bevezetőjét. Külön köszönöm, hogy a tartalmi kérdéseket végigmondta és érdemben reagált azokra a felvetésekre, amelyekre kértem az eljárással kapcsolatban. Nekem így most már tiszta a fejemben, vagy tisztább.

Egyetlenegy szót hadd mondjak: osztom önnel azt a gondolatot, hogy a rendeletben mik nem voltak. Az én számból ilyen kritikát nem hallott egyébként, sok kritikát hallott, de pont ezt a típusú kritikát a rendeletről nem, mert almát és körtét nem hasonlítok össze. Az egy rendelet, a törvényre vártam és ebben ezek benne vannak, úgyhogy itt teljes gondolatazonosságom van önnel. Csak ennyit szerettem volna mondani, hogy egy egyetértési pontot is azonnal találjunk, mert az mindig jó, ha találunk.

Megnyitom a vitát. Már két jelentkezőt látok. Megadom a szót először Jámbor Andrásnak, hogy tegye fel a kérdéseit, mondja el hozzászólását, a gondolatait. Öné a szó, képviselőtársam.

JÁMBOR ANDRÁS IMRE (Párbeszéd): Köszönöm szépen a szót. Nem szavazunk ilyenkor arról, hogy elfogadjuk-e az államtitkári választ, mint egy interpellációnál, de nem nagyon tudnék most mást sajnós, és ezt tényleg sajnálom, mint egy nagy nemet nyomni erre, ha szavaznánk.

Arra hivatkozott államtitkár úr, hogy megalapozott volt a júniusi költségvetés, hogy nem tudtuk például azt, hogy a háború el fog húzódni. Tehát júniusban nem tudtuk azt, hogy a háború el fog húzódni, pedig áprilisban vonultak ki az oroszok Kijev alól, és onnantól kezdve szerintem mindenki számára sejthető volt, hogy ez a háború el fog húzódni. Tavaszi EU-s számokat említ arra, hogy ezek azok, amelyek nem jöttek be hosszú távon. Júniusban fogadtuk el a költségvetést. Úgy emlékszem, hogy mind az ellenzék, mind a szakma egy erős része a GDP-növekedés, az inflációs számok kapcsán megfogalmazta már akkor a kritikáját, hogy azok a számok nem tarthatók. Önök azzal érvelnek amellet, hogy rendeleti módon el lehetett fogadni ezt a költségvetést, hogy el lehetett, hiszen önök törvényt teremtettek erre. De az, hogy törvényt teremtenek valamire, még nem jelenti, hogy szükségszerűen ezzel élni is kell. Itt volt gyakorlatilag nyár óta hat hónap, amikor a parlament megvitathatta volna ezt a költségvetést. Mi elmondtuk azt is, hogy decemberben, az ünnepek előtt szívesen bejövünk erről tárgyalni. Volt idő tehát, és a szükséges nem azt jelenti, hogy lehetséges ebből a szempontból.

Lényegében önök jogot teremtettek arra, hogy visszaélnek a joggal, és ez nemcsak egy demokratikus humbug, amiről beszélünk, hanem például, ahogy elmondta államtitkár úr, itt van a szociális intézmények rezsitámogatása, amely új elemként van beírva a költségvetésbe, és amelyről fogalmunk sincs, hogy micsoda pontosan. Ezzel nem az a gond, hogy nekünk nincs fogalmunk erről, hanem az, hogy a szociális intézményeknek sincs fogalmuk, és áprilisban fogjuk elfogadni ezt a törvényt, a fűtési szezon után, a szociális intézmények meg tervezzenek ezzel a támogatási formával úgy, hogy nem lesz jogerős akkor, amikor a fűtési szezon végigfut. Például módosító indítványokat lehet beadni. Mi történik akkor, ha mondjuk, a kormány vagy a parlament úgy dönt, hogy egy módosító indítvánnyal elveszi ezeket a támogatásokat? Akkor hogyan lehet így egy állami intézménynek költségvetést tervezni? Az, hogy ennyit csúszik ez a költségvetés, és hogy a törvény erejével áprilisban lesz elfogadva és még mindig nyitott ez a helyzet, szerintem nagyon-nagyon abszurd. Erre az egész folyamatra, amely az elmúlt fél évben végigjátszódott, talán nehéz mást mondani, mint azt, hogy sokadszorra húznak bohócsipkát arra a nagy kupolára.

Azt is mondta államtitkár úr, hogy reálbér-növekedés van január és október között. Ha április és október között nézzük, akkor például ez már nem reálbér-növekedés, hiszen a januári-februári fegyverpénz, egyéb bejövő választás előtti plusztámogatások, amelyek az átlagbért megemelték, mondjuk, áprilusra már eltűnedezték a rendszerből vagy kevésbé számítottak bele, és ezért áprilistól októberig konkrétan az átlagbér csökkent a KSH adatai szerint Magyarországon. Nehezen jön ki például erre a távra egy reálbér-növekedés. De a 4 százalékos reálbér-növekedésről is tudjuk, hogy az nem a társadalom egésze számára reálbér-növekedés. Tehát ha megnézzük a pénteken kijött KSH-adatokat, mondjuk, megyei bontásban, hogy melyik régiója az országnak milyen reálbér-növekedést produkált, mekkora különbségek vannak, és ha megnézzük egyébként foglalkozási csoportok szerint az átlagbéreket, akkor azt sejthetjük, hogy a társadalom nagyobb része számára nem 4 százalékos reálbér-növekedés van, hanem reálbércsökkenés van.

Ez azért fontos, mert ha megnézzük a szociális és egészségügyi kiadásokat, ott is azt látjuk, hogy a tavalyi évhez képest reálértékben csökkennek ezek a kiadások. Nyilván önök a Rezsivédelmi Alap lakossági juttatásait lényegében hozzácsapták a szociális kiadásokhoz, de a szociális kiadásoknak az lenne a dolguk, főleg egy ilyen válsághelyzetben, hogy azokat az embereket, akik bajba jutottak, megsegítsék, egy olyan védőhálót rakjanak össze, amely fenntartja azt, hogy aki egy válságban bajba jut, kapjon segítséget, esélyt, előre tudjon jutni. Amikor egy ilyen válsághelyzetben, szerintem ebben megállapodhatunk, lesz egy jelentős rétege a társadalomnak, aki elszegényedik, csökkennek reálértéken a szociális kiadások, akkor azért szerintem minimum egy kis érzéketlenséget el lehet mondani a kormány politikájáról. Az egészségügyi kiadások reálértéken való csökkenése, főleg a tavalyi zárszámadás után, amelyben szintén azt láttuk, hogy lényegében csökkentek az egészségügyi kiadások, egy elég erős problémajelzés arra, hogy a humán erőforrásba való befektetéssel vannak gondok, mondjuk így.

Ha belenézünk a költségvetés egészébe, azt látjuk, hogy két nagyon nagy tétel van, amely a bevételi oldalon növekszik. Az egyik az áfa, a másik pedig a társasági adó, plusz a különadók tétele. Csak az a probléma, hogy az áfa sokkal nagyobb mértékben növekszik, mint az a tétel, amely a cégektől beszedett adó. Egyébként itt lenne egy kérdésem. A társasági adó növekedése miből áll össze júniushoz képest? Én arra tippelnék, hogy a globális minimumadónak van ehhez valami köze, de majd kiderül. Annak meg nagyon örülnék, ha ez hatékonysági növekedés lenne, hiszen a 9 százalékos társasági adónak 5 százalék körüli beszedését láthattuk az elmúlt években, miközben sejtethetően nem a sarki pék az, aki adót csal vagy adót optimalizál, fogalmazzunk finomabban, hanem azok a nagy cégek, amelyek effektíve akár nulla százalék közeli adóval is adóznak Magyarországon.

Azt láttuk a tavalyi évben, hogy a három nagy akkumulátorgyárra körülbelül 180 milliárd forintot adott a kormány. Most azt látjuk, hogy 88 milliárd forintról 111 milliárd forintra nő az a támogatás, amelyet Debrecen kap arra, hogy infrastrukturális alapot teremtsen az oda jövő kínai akkumulátorgyárnak. Az lenne a kérdésem, hogy tud-e esetleg államtitkár úr arról mondani valamit, hogy a 111 milliárdos területrendezés után mennyi direkt támogatás fog érkezni ennek az akkumulátorgyárnak a támogatására. Mert amikor pont azt látjuk, hogy nagyrészt áfabevételből az inflációs hatással pótolják ki a költségvetést, tehát hogy ez a legnagyobb bevételi növekmény a költségvetésben, akkor kell kicsit beszélni arról, hogy mi az a gazdaságszerkezet, amit önök létrehozta. Az akkumulátorgyárak szerintem egy nagyon-nagyon erős példái annak, hogy van itt egy ellátási lánc, amelynek a különböző pontjain lehet versenyezni, és mi lényegében azzal versenyzünk az akkumulátorgyáraknál, hogy iszonyatos támogatásokat adunk, nagyon sok pénzt, és alacsony fizetésekkel foglalkoztatott munkaerővel megyünk bele. Debrecenben tipikusan az van, hogy ez a 9000 új munkahely nagyrészt kölcsönzött munkavállalókkal fog megvalósulni és sejtethetően egyébként nem debreceni lakosok fognak dolgozni ebben a gyárban. A harmadik dolog, amit odaadunk azért, hogy ebbe az ellátási láncba beszálljunk, az az, hogy környezetszennyezést termelünk lényegében Magyarországon.

Amikor önök arról beszélnek, hogy középhatalmi státust kell elérni, azért nem a középhatalmakra jellemző versenyelőnyök azok, amelyekről beszélünk. Márpedig azt látjuk, hogy ez az, amiben Magyarország jelenleg versenyezni akar. Tehát nem látjuk azt az iszonyatos növekedést, mondjuk, a felsőoktatásban, ahogy ebben az Orbán Balázs-cikkben meg volt írva, ami versenyképessé teszi Magyarországot.

Még két gondolatom lenne. Egyrészt jól számolok-e, hogy a rezsialapban 1458 milliárd van a lakosságra, tehát a lakossági rezsitámogatásra rakva? Ez ugyanis 4 millió

háztartással és 12 hónappal számolva azt jelenti, hogy családonként 3000 forint az a havi támogatás, amely kijön ebből a számból az önök által mondott 181 ezer forintos havi támogatás helyett.

A pedagógusbér-emelésről beszélt, hogy a tartalékban vannak az egészségügyi béremelésnél - de gondolom, akkor pedagógusbér-emelésnél is - azok a pénzek, amik erre fordíthatóak. Nekem tényleg az lenne a kérdésem itt is, hogy miért nem történik meg ez a béremelés anélkül, hogy az EU-s rész megérkezne.

Tehát ha van a költségvetésben dedikáltan a tartalékban erre elképzelés, akkor miért kell várni arra, hogy az a rész, ami az Európai Uniótól ehhez jön, megérkezzen, főleg, úgy, hogy még ősszel Rétvári Bence Hiller István kérdésére elárulta azt, hogy valójában itt az Európai Unió nem általános béremelésre ad pénzt, hanem öt specifikus támogatási formára.

Például a rosszabb helyzetben lévő kistérségekben élő pedagógusok támogatására, stb. Tehát itt nem egy általános béremelésre ad az EU támogatást. Ha mi általános béremelést akarunk csinálni, és erre el van különítve keret, akkor azt miért nem adjuk most oda, és miért kell ezzel megvárni az EU-s pénzeket? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Államtitkár úré a szó. *(Dr. Szűcs Lajos jelentkezik.)* Látom Szűcs úr, a kezét, egy másodperc, csak jelezném, hogy megadnám a szót most államtitkár úrnak, de Szűcs úr felteszi a kezét, de máris megadom neki a szót.

Államtitkár úrral abban maradtunk az ülés előtt, mint minden ilyen korábbi ülés előtt, hogy ő nyitott arra, hogy kérdésenként, mármint feltevőnként adjon választ, úgyhogy ezzel a tudattal adnám meg a szót államtitkár úrnak. De látom, Szűcs úr valamit szeretne mondani. Öné a szó, Szűcs úr.

DR. SZŰCS LAJOS (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Én pedig azt a kezdeményezést teszem, hogy szedjük össze a kérdéseket, és utána egyben válaszoljon az államtitkár úr.

ELNÖK: Igen. Én nem értek egyet ezzel a kezdeményezéssel, de akkor szavaztatni fogok erről a javaslatáról. Még egyszer jelzem, hogy államtitkár úr végtelen szakmai korrektségének az is a jele, hogy ő szeretne részleteiben válaszolni, mindig ezt tette, korábban is, de természetesen szavazatok Szűcs képviselőtársam javaslatáról, úgyhogy erről most akkor szavazunk.

Ki ért egyet vele? *(Szavazás.)* Nagyon szépen köszönöm. Tehát a képviselőtársaim többsége, a fideszes többség, ha jól látom, 11 igen szavazattal, 5 nem szavazat ellenében úgy döntött, hogy részleges szájkosárral látjuk el itt az ülést. De hát nem probléma.

Akkor folytatjuk, és én látom, hogy államtitkár úr jegyzetel, úgyhogy ezzel együtt bízom benne, hogy minden kérdésre, ahogy mindig korrektül szokott, érdemi választ fog adni, csak ne felejtődjenek el a kérdések, azt kérem szépen, jó?

Látok további három hozzászólási igényt, én viszont szeretem a kiegyensúlyozottságot, úgyhogy nekem balra, az egyébként jobbra lévő kollégákra nézek: van-e esetleg kormánypárti képviselő, aki szeretne jelentkezni, mert akkor először neki adnám meg a szót, de ilyet nem látok. Akkor Tóth Endre képviselőtársamé a szó, parancsoljon!

TÓTH ENDRE (Momentum): Köszönöm szépen a szót. Nekem a rendeleti költségvetési módosításról, illetve az egész eljárásról A tanú című film egy jelenete jut eszembe, amikor Pelikán József elé egy rossz dokumentumot raknak le a tárgyalás előtt, ezért meglepetten azt jegyezi meg: „Elnézést, Virág elvtárs, ez az ítélet.”

Ha belegondolunk, a parlament valamikor tavasszal meg fogja vitatni ezt az új költségvetést, ami a demokratikus jogrendszerben példátlan módon rendeleti úton el lett fogadva, tehát úgy vitatkozunk majd róla, hogy az ország már hónapok óta az új költségvetés szerint működik.

Ez teljességgel értelmetlen, és ezt, ugye, azzal teremtette meg a kormány, hogy harmadik éve konstans veszélyhelyzetben tartja az országot, most legutóbb már a háborúra hivatkozva, és amikor már nem tudtak a Covidra hivatkozni, akkor jött a háború, és a választások után rögtön megteremtették az Alaptörvény 10. módosításával ezt a lehetőséget, május 25-én pedig hatályba is léptették ezt a háborús veszélyhelyzetet.

Szerintem ez egy abszurd szabályozás, ami most éppen itt, Magyarországon zajlik, hiszen erre Európában nincsen példa, pedig pontosan tudjuk, hogy nem Magyarország a háborús fenyegetés által legjobban érintett ország. Ott vannak a balti országok, Lengyelország, aminek területét, ugye, támadás is érte, vagy Románia; és egyikben sincsen veszélyhelyzet vagy különleges jogrend. Hogyan képesek ők ezt menedzselni így, hogyha Magyarországnak veszélyhelyzetre van szüksége?

De egyébként hazánk történelmében is példátlan az, hogy egy költségvetés módosítását úgy fogadja el a kormány, hogy rendeleti úton, és a parlament megkerülésével. Ilyen eljárásban még az előző rendszerben, az egypárti kommunista rendszerben sem volt példa. Azért ne múljunk alul magunkat, kérem szépen!

És a pandémia, szerintem rossz példa, amit államtitkár úr mondott, hiszen akkor gyakorlatilag emberéleteket veszélyeztetett volna egy ilyen bizottsági ülés összehívása, hiszen még nem volt oltás az első időszakban, úgyhogy akkor mindenki megértette ezt, de most nincs ilyen szintű emberélet-fenyegetés.

Azt gondolom, hogy gyakorlatilag ezt a folyamatosan alkalmazott veszélyhelyzeti jogrendet az Orbán-kormány arra használja, hogy gyengítse a társadalom demokratikus immunrendszerét, és csírájában fojtsa el minden társadalmi önvédelmi mechanizmus kialakulását.

Ez egy autokrata rendszer, ami itt kezd kialakulni, és olyan túlhatalomhoz jutott már, hogy egyre inkább elszakadva a bajjuktól, de az ő maga által kreált válságokat menedzseli és közben a lehető legnagyobb mértékben igyekszik uralkodni az emberek életén. Mindezt a jog- és politikai rendszer normál állapotának évek óta tartó tudatos rombolásával végzi.

Magyarországon jó ideje már kialakult az a gyakorlat a 2010-es fülkeforradalom óta, hogy ilyen fontos kérdésekben a szakmai és érdekképviseltek megkerülésével zajlanak a döntéshozatalok, illetve nélkülöznek mindenféle hatásvizsgálatot az ilyen alapvető döntések, de a parlamenti működés kiüresítése is folyamatos, kezdve attól, hogy bármilyen érdemi is egy ellenzéki javaslat és bármilyen megalapozott is, nem fogadják ezt el a kormánypárti társaim. De most ez egy szintlépés a korábbiakhoz képest is, hiszen nemcsak az érdekképviseltek kerül meg, nemcsak az egyébként helyes és közmegelegedettségre számot tartó ellenzéki javaslatokat utasítja el a kormánypárt, hanem immár a parlament teljes egészét kerül meg a rendeleti költségvetés gyakorlatával.

Parlamenti vita nélkül hoztak egy új költségvetést, zárt ajtók mögött, szivarfüstös szobákban hozták ezt létre - de nem tudjuk, hogy ki látott rá korábban, nem sokan -, és most azt várják tőlünk és a parlamenttől, hogy utólag nyomjunk rá egy szentesítő pecsétet erre a rendeleti költségvetésre.

Ráadásul, ugye, hiába jelezte szándékát korábban a pénzügyminiszter, most őt sem engedik ide, a bizottság elé, nehogy felelősséget kelljen vállalnia az antidemokratikus rendeleti kormányzás miatt. Azt gondolom, hogy ez a magyar demokrácia sárba tiprása és a választók semmibevétele.

A 2023. évi költségvetés átláthatatlan, Európában a legátláthatatlanabb költségvetés, és egyébként egy diktatorikus költségvetés is a gyakorlat alapján. Egyébként ez már annyira légből kapott számokkal dolgozott a megalkotásakor, hogy már a megszavazásakor gyakorlatilag megbukott.

Emlékezzenek vissza, képviselőtársaim, amikor beszélgettünk itt a tavalyi év során, már akkor elhangzott az a kritika, hogy ezek a számok nem tarthatók. És itt persze, megmagyarázta államtitkár úr is, hogy miért mégis, de aztán nekünk lett igazunk, hiszen nem tartható ez a költségvetés, megbuktak a számok. És nem külső okok miatt bukott el a költségvetés, hanem mert nem realitásokra épült, és végrehajthatatlan volt. Egyetlen makroszáma sem volt gyakorlatilag tartható, de még a közelébe sem jutottak a tervezeteknek.

Külön ki szeretném emelni az inflációs adatot, amit elsősorban azért emelnék ki, mert nemcsak a választási kampányban csapták be az embereket, hanem utána is. Az infláció nemcsak, hogy nem háborús és nem szankciós, hanem ékes példája annak, hogy a kormány és a jegybank milyen elhibázott pénzügy- és gazdaságpolitikával operál. Hiszen az egész Európai Unióban nem volt akkora az infláció, mint Magyarországon, és egyébként világszinten is a TOP 10-be kerültünk ezzel. Ráadásul más uniós országban már elkezdett csökkenni az infláció, nálunk pedig még mindig emelkedik.

E megjegyzés keretében pár konkrét kérdést is feltennék államtitkár úrnak, ha már miniszter úr helyett méltóztatott eljönni ide. Az első kérdésem az lenne, hogy mi volt az akadálya a tavaly őszi ülészak során annak, hogy beterjesszék ezt a módosítást, amit rendeleti úton már el is fogadtak. Miért nem hozták be akár az ülészak végére ezt az új költségvetést, ami az egész országnak az egyik legfontosabb előterjesztése.

A második kérdésem, hogy ön szerint egy kormány pénzügyminiszterét terheli-e a felelősség azért, ha egy általa vagy az ő felelőssége nyomán összerakott költségvetés megbukik és nem tudja teljesíteni az abban szereplő célokat. Ki vállalja ezért a politikai felelősséget?

A harmadik kérdésem az lenne, hogy kész-e a miniszter úr arra, hogy a későbbiekben személyesen eljöjjön és a bizottság ülésén válaszoljon a kérdéseinkre az újratervezett költségvetésről és megvédje annak számait.

A negyedik kérdésem pedig az lenne, hogy miért van ez a gyakorlat, aminek szerintem jelenleg isszuk meg a levét, hogy már májusban összerakják a költségvetést - ez korábban nem így volt -, így mindössze egyetlen negyedév gazdasági adatai alapján kell költségvetést írni. A Momentum álláspontja szerint ez hibás gyakorlat, amiből az következik, hogy ezek a tervezetek mindig módosításra fognak szorulni, hiszen nincs elegendő információnk még, amikor a kormány idejekorán benyújtja a költségvetéseket. Idén is így tervezi a kormány megalkotni a jövő évi költségvetést, hogy már májusban elkezd, annak ellenére, hogy látta, mi volt az előző évi tervezés eredménye vagy kudarca?

Végezetül Jámber képviselőtársamhoz kapcsolódva, ha már egy országos sztrájk van a pedagógusok között és az oktatásban, megkérdezném, hogy mekkora béremelést tervez idén a tartalékból a kormány előírni a pedagógusoknak és jelent-e ez államtitkár úr szerint reálbér-növekedést is számukra. Hallottuk, hogy elég masszív, 15 százalékos inflációval tervez a kormány. Jelent-e ez reálbér-emelkedést a pedagógusok számára?

Ezeket szeretném kérdezni, és végezetül oda kanyarodnék vissza, ahol elkezdtem: ez egy teljesen komolytalan és elfogadhatatlan gyakorlat, ami zajlik, hiszen önök, a kormány és a kormánypárti képviselők, valljuk be, hazugságra alapozva építik le a parlamentarizmust, amikor újra és újra veszélyhelyzeteket vezetnek be és most már rendeleti úton hozzák a költségvetéseket is, utólag pedig pecsétnyomóként tekintenek

akár a saját képviselőikre és az ellenzéki képviselőkre. Ehhez a Momentum nem szeretne asszisztálni a következőkben.

ELNÖK: Köszönöm szépen Tóth Endre képviselőtársam hozzászólását. Elnökként annyit szeretnék mondani, hogy szerintem durva, kemény kritikát minden további nélkül fogalmazzunk meg, ugyanakkor szeretném kérni, hogy személyeskedő megjegyzést, államtitkár úr személyére vonatkozó személyeskedő megjegyzéseket kerüljünk. Ezt kérem szépen. Azt szeretném, hogy oldalanként váltakozzunk a felszólalások sorrendjében. Hargitai János képviselőtársamtól kérdezném, hogy nyomna-e gombot, mert akkor megadnám neki a szót, hogy kiegyensúlyozottan mozogjunk a két oldal között. Öné a szó, Hargitai János képviselőtársam.

DR. HARGITAI JÁNOS (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Államtitkár Úr! Azt gondolom, hogy az államtitkár úr jelenlétével a lehető legtökéletesebb és legpontosabb tájékoztatást kaphatta vagy kaphatja még a továbbiakban is a bizottság az idei év költségvetési folyamatairól és erről a nem teljesen szokványos jogalkotási helyzetről, amiben vagyunk. Lehet, hogy a show kicsit kisebb, hogy egyedül harcol a bizottsági ülésen, de aki a tényszerűsége törekszik és a folyamatokat érteni akarja, az itt minden információt megkap.

A két előttem szóló képviselőtársam megjegyzése, pontosabban Jámbor András képviselő úr és az elnök úr egy megjegyzése, amelyre reagálni kívánok. Jámbor András úgy fogalmazott, hogy törvénnyel teremtettünk lehetőséget magunknak a törvénytelenésre. Nehéz komolyan venni ezt a megjegyzést. Elnök úrnak pedig volt egy olyan mondata, bár ez persze kisebb súlyú volt, de értettem a keservét, hogy nem tartotta logikusnak a többség döntését, hogy úgy hozzuk helyzetbe az államtitkár urat, hogy feltesszük a kérdéseinket és ő erre reagál, nem külön-külön tesszük ezt. Ez egy apró megjegyzés. Szerintem így több értelme van. Ismerve az államtitkár úr alaposágát, mindenki felvetésére reagálni fog, hisz ezt szokhattuk meg tőle.

Tartalmilag, amikor az elnök úr és a képviselőtársaim kezdeményezésével találkoztam, azt kellett mondanom, hogy látok benne logikát. Kormánypárti képviselőként persze tudtam, hogy majd jön az Országgyűlés elé a törvény, de ebben a helyzetben az ellenzéki képviselők idejekorán tisztán akarnak látni, és ebben én semmi kivétnivalót nem látok, örömmel jöttem ezért erre a bizottsági ülésre. Ugyanakkor az eldöntendő, bár nem akarok erről döntést kicsikarni, hogy a törvényalkotási vagy jogalkotási folyamatot akarjuk megélni, amelyet én, aki 25 éve vagyok képviselő, természetesen még nem éltem meg, hasonlót sem költségvetések kapcsán, vagy a parlament elé beterjesztett költségvetési törvénynek itt egy ilyen előzetes általános vitáját is lefolytatjuk, mert gyakorlatilag ebbe az irányba mennek a dolgok. Én ezt az utóbbit értelmetlennek tartom, hisz, mondom, a normál törvényalkotási rendben a megfelelő bizottságok, mi is, a kitüntetett bizottság majd meg fogunk nyilvánulni.

Most már sokadszor hozom szóba ezt a sajátos, nem megszokott jogalkotási helyzetet, melynek szerintem a mi szempontunkból egy tanulsága van, mégpedig az, hogy az Orbán-kormányok által 2010 óta töretlenül képviselt gyakorlat, hogy a költségvetést nagyon korán a Ház elé hozza, legalább fél évvel a törvény hatálybalépése előtt elfogadjuk, eddig, azt gondolom, tökéletesen működött. Nehéz azt mondani az Orbán-kormány költségvetéseire, hogy a korai elfogadása ellenére a költségvetés főszámai ne álltak volna meg, nem lett volna tartható az a költségvetés. Mindig egy szigorú költségvetéssel jött a Ház elé a kormány, és ezeket a számokat kőkeményen tartotta ellentétben azzal a költségvetési gyakorlattal - bár kicsit felesleges önöknek mondanom, hisz akkor nem voltak képviselők -, amit az előttünk lévő kormányok folytattak, ugyanúgy béke időszakban, normál időszakban, sőt pénzbőség idején, mert

akkor a költségvetés egyetlen főszáma sem teljesült soha. Ez volt a szocialista gyakorlat is, a másik az Orbán-kormány gyakorlata.

Ugyanakkor ez a permanens nehéz helyzet, válsághelyzet kétségtelenül felveti, hogy tartható-e ez a gyakorlat ilyen időszakban, két Covid-hullám után, bár ezeken túl vagyunk és eredményesen kezeltük a költségvetés szempontjából, háború közben, ami mindent borított és ki tudja, hogy hol van a háborúnak vége és még mi következik be, előre láthatatlan folyamatok ezek. Az európai gyakorlat, ahogy erre a háborúra reagál, még sok meglepetést okozhat nekünk. Ezért ennek a vitának, ennek az eseménysornak az első számú tanulsága az, hogy a jövőre vonatkozóan nekünk, a kormányoldalnak azt kell átgondolnunk, hogy ezekben a lehetetlen helyzetekben tartható-e az a gyakorlat, amit eddig eredményesen folytattunk, hogy nagyon korán elfogadunk költségvetést, ami indokolt lenne, vagy ezekben a beteg helyzetekben, amikor egy hétre nem lát előre az ember, senki, akkor esetleg óvatosabban kell majd egy következő költségvetésnek nekifutni.

Most azt gondolom, hogy ahogy ezt a helyzetet kezeljük, beleértve azt, amiről a képviselő úr beszélt, hogy válsághelyzetben milyen lehetőségekkel élhet egy kormány, amit most csinálunk, alkotmányos, az alkotmány keretei között marad. Minden lehetséges költségvetést érintő törvényi szabályokat betartva dolgozik a kormány, beleértve azt, hogy a válsághelyzet törvényeknek rendeleti módosítására is lehetőséget ad a kormánynak. A kormány egy pillanatig sem gondolta, hogy ezt a rendeletet, a törvényt nem hozza be az Országgyűlés elé és nem kér szentesítést az egészeztől. Ez számunkra evidencia volt. De annak megítélésére, hogy most történik-e valami, ami a demokráciát kiüresíti, ami törvénytelen, erre is a Költségvetési Tanács választ ad. Többek között ezért is hívtuk életre a Költségvetési Tanácsot. A Költségvetési Tanács nemcsak tartalmilag minősíti a költségvetést, hanem az alkotmányból és a saját jogállásából következően eljárásjogi kérdéseket is vizsgál és a jelentésében is tájékoztatja az Országgyűlést arról, hogy ilyen szempontból ez a lépéssor is rendjén van.

Tehát azt gondolom, az lenne szerencsés, ha ezekről az ügyekről beszélnénk és a költségvetés megelőlegezett általános vitáját meghagynánk akkorra, amikor ez így is meg úgy is a Ház elé kerül, de ez a mondatom nem olyan tartalmú indítvány, amely miatt bármelyik ellenzéki képviselő a további tartalmi kritikáját, esetleg pozitívumokat, ha meg akar fogalmazni ilyet a költségvetés tartalmi részét illetően, itt ne tudná elmondani.

Egyetlen felvetésem van tartalmi értelemben az államtitkár úrhoz, és ez az önkormányzatokat érintő kérdés. Sokszor élem meg kormánypárti képviselőként azt a sajátos helyzetet, hogy valami jót csinálunk összességében az önkormányzati világban, és ahogy csináljuk vagy ahogy kommunikáljuk vagy nem kommunikáljuk, képviselőként én sokszor több keserűséget élek meg pozitív döntésekben.

Mire gondolok? Az önkormányzatok is nehéz helyzetbe kerültek az elszabaduló energiaárak miatt, várható volt, hogy a kormánynak erre reagálnia kell. Meg is teremtette a kormány ennek feltételeit, külön miniszteri biztos egyeztetett az önkormányzatokkal, és az önkormányzatok jó része hozzá is jutott plusztámogatásokhoz az elszabadult rezsiköltségeik okán.

Én azt látom, hogy a nagyobb településeknél, ahol szinte egyedi érintkezés volt a tíz fölöttiekkel, ott mindenki érti, hogy mi miért történt, milyen forrásokhoz jutottak.

Én, aki persze ennek utánamentem, tudom azt, hogy mi történt a tízezer fő alatti településeken, hogy ott is egy, az önkormányzatok adatszolgáltatására épülő, egyfajta normatív pénzosztás történt, jó értelemben véve. Azt látom, hogy az önkormányzatok mégsem értik ezt.

Ebben a beteg helyzetben, annak idején én önkormányzati képviselőként a kistelepüléseimmel is kommunikáltam - a körzetemben szinte csak ilyen van, 103 ilyen van, Mohács egyedül a nagyobb település -, és az önkormányzatok gondjait az ember közvetítette is a kormány vagy a miniszteri biztos irányába.

De a döntés végeredményét, ami itt megjelent, sokszor még hozzáértő, nagy gyakorlattal rendelkező polgármesterek sem látják. Ezért szükségesnek gondolnám azt, hogy valamilyen módon - belügyi államtitkár úrral egyébként én erről beszéltem - ne csak a költségvetés megjelent normatív számaiban, az üzemeltetési norma növekedésében lássák az önkormányzatok vagy a pénzügyesek, hogy milyen többletforrással rendelkeznek, hanem kapjanak valami olyan emészthető, általános tájékoztatást, amit megértenek.

Erre mondtam azt, hogy jó dolgot csinálunk, és mégis olyanoktól szenvedjük el a kritikát, akik észre sem veszik, hogy valami jó dolog történt. Mondjuk egy kistelepülés, ha kap 9 millió forintot - konkrétumokat mondok, nevek nélkül - 9 millió forint többlettámogatást elosztva az év folyamán - ugye, már decemberben 4 százalék előleget kaptak ezek a települések, és a másik 96 százalékot 8 százalékos bontásban kapják az év további hónapjaiban, egy ezerfős településen plusz 90 millió forint jól cseng le. Úgy reagálják le, hogy ez nagyszerű, ezzel megoldódtak a gondjaink, de nem látja a polgármester, hogy mi történt, mert nem tudja kiolvasni a megfelelő rendelkezésükből azt a pozitívumot, amit kaptak.

Tehát én szükségesnek gondolnám még utólag is vagy a költségvetés elfogadása során ezt a valamilyen fajta tájékoztatást, ami egy A/4-es lapon megtörténhetne, hogy mindenki tisztán lásson, vagy az, aki nem kapott támogatást, mert mondjuk az energiaárak növekedése őket az élő, jó szerződéseik okán nem érte el, azok meg értsék azt, hogy miért nem kaptak. Vagy a következő évben ebben a belügyi, belső rendszerben mikor és hogyan van újabb korrekcióra lehetőség?

Ebben a beteg helyzetben fontos az, hogy az érintetteket informáljuk. Akik most már tudják, hogy mi történt, és látják ezeket a folyamatokat, mindezt megnyugvással vették, de mondom, több hónap eltelte után decemberhez képest vagy két hónap eltelte után még mindig érzékelek olyan telefonhívásokat, ahol nem látják a települési vezetők, hogy a normatív számaik között milyen pozitív elmozdulás van.

Hosszúra nyúlt mondandómat ezzel az egyetlen konkrét ügyel toldanám meg, és a képviselőtársaimnak a jövőre nézve szerencsésebb és hasznosabb lenne számukra, ha abba az irányba menne a beszélgetés, hogy ebben a helyzetben hogyan kell holnap költségvetésileg tervezni, de még egyszer mondom, nem kívánom őket korlátozni bármilyen megszólalásukban. *(Az elnök köhög.)* Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Bocsánat, nem azért köhögtem... Valóban félrenyeltem, azért köhintettem csak egyet.

Ander Balázs képviselőtársamnak fogom megadni a szót, de remélem, hogy mutatóujjával egy picit lassan találja meg a bekapcsológombot, addig egyetlenegy mondatban reagálnék Hargitai János képviselőtársam gondolataira; mondjuk egy darab, háromszorosán kibővített mondatban.

Kétharmados egyetértés van köztünk, ami nem rossz arány szerintem, mert teljesen egyetérttek abban, hogy nem pont az az eljárás, amit most akkor önök többségileg elfogadtak, hogy államtitkár úr egyben fog válaszolni a kérdésekre, mert azt tapasztaltam nála, hogy teleírja a papírját, és mindenre soronként fog válaszolni.

Tehát előzetesen nem gondolom, hogy ilyen típusú hiányérzetem lesz, ebben egyetérttek önnel. Azt is örömmel vettem, amikor azt jelezte, hogy ön örömmel jött el erre az ülésre, és hogy hasznosnak tartja ezt az ülést. Őszintén mondom, jólesik, tehát akkor ez jó, hogy ilyen ülést tartunk, ez a két egyetértési pont.

Az egy nem egyetértési pont köztünk - de ez nem rossz arány szerintem -, hogy azért érdemes már most is beszélni a költségvetésről érdemben, mert amikor normál menetben fogjuk tárgyalni, az bőven március hónap lesz. Most meg még január közepe van, január második fele. Hamarabb is talán... Jó, csak ennyit szerettem volna mondani, ha szabad, és Ander Balázs képviselőtársamé a szó. Köszönöm a türelmet.

ANDER BALÁZS (Jobbik), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Államtitkár Úr! Előrebocsátom, hogy ha esetleg karcosabb lenne a mondandóm, akkor az egyáltalán nem államtitkár személyének fog szólni, hiszen valóban én magam is már más alkalommal elismertem, elmondtam, hogy egy korrekt, felkészült szakemberrel van dolgunk, akivel egyébként most ezt az egész költségvetési balhét - úgymond - elvitetik, ideküldve őt a Költségvetési Bizottság elé.

Én is teleírtam a lapomat, mentközben jegyzeteltem. Államtitkár úr azt mondta, hogy megalapozott volt a költségvetés, a költségvetési döntés még korányaron. Nos, hát, itt a logika egy kicsit azért megbicsaklik, mert májusban kihírdették a háborús veszélyhelyzetet. Ha tehát háborús veszélyhelyzetet hirdettek, akkor amögött csak volt valami, ha nem, akkor meg az egy újabb kérdéssort vetne föl, amibe most akkor ne is menjünk bele, hogy miért is volt erre szükség.

Ha tehát kihírdették azt a háborús veszélyhelyzetet, akkor mindenki számára nyilvánvaló volt, hogy itt olyan turbulens nemzetközi környezetbe került Magyarország, olyan katonapolitikai és globális hatalmi válságörvénylések kezdődtek el körülöttünk, amelyek bizony, megalapozatlanná teszik azt a rózsaszínre festett égboltot, amire kormányzati részről a költségvetés tekintetében még egy szivárványt is fölbiggyesztettek vagy néhány csillámpónt.

Ha tehát ezeket a számokat nézzük, akkor a 373 forint/eurós árfolyamot, illetve az 5,2 százalékos inflációs célkitűzést mindenképpen irreálisnak kell hogy tekintsük. Szóval nem kellett volna elkapkodni, egy ilyen helyzetben nem kellett volna elkapkodni, vagy pedig - még egyszer mondom - miniszterelnök úrnak nem volt oka háborús veszélyhelyzetet hirdetni.

Nos, államtitkár úr, a munkahelyvédelem mint olyan nagyon fontos célkitűzés, teljes értékben egyet tudunk vele érteni, viszont nagyon jó lenne egy célszámot, adatot kapni azzal kapcsolatosan is, hogy a közvetlen, cégeknek szóló támogatás milyen mértékben lesz mondjuk a költségvetés szerint elosztva.

Tehát mit kapnak - a sok esetben ezt látjuk - tízmilliárdokkal vagy éves viszonylatban százmilliárdokkal megtámogatott multinacionális cégek, amelyeknek bizony, sok esetben a globális termelési láncainak ott vagyunk az alján, oda vagyunk szorítva, oda van nagyon sok magyar munkavállaló kötözve, mint valami biorobot a futószalag mellé. Tehát mennyit kapnak ők?

És mennyit kap az a hazai kkv-szektor, amelynek a megerősítését mi prioritásnak tekintenénk? Ha tehát itt valóban egy polgári kibontakozást szeretnénk ebben az országban, akkor rájuk is gondolni kellene, és éppen ez az a kérdés, ahol az arányok, az egyik vagy a másik félnek juttatott arányok - és nem akarom szembeállítani mondjuk úgy, hogy szektort, mert nyilvánvaló módon valamiféle egészséges együttműködésre szükség van.

Csak amikor azt látjuk, hogy mondjuk 200 hektár termőföldet egyszer és mindenkorra tönkretesznek egy olyan helyen, amikor nem is értem, miért oda visznek egy ilyen beruházást, szeretném jelezni - és ezzel nem azt akarom mondani, hogy ma Dél-Somogyban tárt karokkal fogadnának egy ilyen akkumulátorgyárat, de még ez is lehet -, nálunk az a helyzet, hogy egy üres álláshelyre statisztikai átlag szerint 10,9 munkakereső jut.

Tehát a problémát ott kellene kezelni, ahogy ezt kormányzati részről sokszor hallottuk, valóban nagy bölcsesség, ahol az keletkezik. Ha Debrecen környékén nincs szabad munkaerő, akkor fel kell tenni a kérdést, hogy egy ilyen óriási gigaberuházást miért ott akarnak megvalósítani, miért nem a halmozottan hátrányos helyzetűvé nyomorított gettórégiókban, hogy ilyen csúnyán fogalmazzak, ahol életmentő szükség lenne ilyesféle beruházásokra.

Nos, túl azon, hogy hova és hogyan telepítik ezeket az üzemeket, államtitkár úr a második pontjában, amit megfogalmazott a költségvetés fő célkitűzéseiként, tehát a rezsivédelmi pontban, felvázolta, hogy 670 milliárd forintot alaposan megtoldanak, kiegészítenek és szépen kikerekítik azt az összeget. Viszont azt elfelejtette hozzátenni, bár nyilvánvalóan valamilyen szinten a mundér becsületét védeni kell, hogy amit a kormány egyik kézzel ad, azt a másik kézzel viszont elveszi a magyar emberektől, hiszen arról nem volt szó, hogy mondjuk, az áfabevételeket mennyivel tervezik megnövelni. Tehát a korábbi előirányzathoz képest is, ha valaki megnézi a számokat, 1280 milliárd forintos áfabevételi többlettel találkozhatunk, és azért az szja is kétszáz-egynéhány milliárd forinttal bizony növekedne. Ha ezt a kettőt összerakjuk, kapásból 1500 milliárd forintos tétellel találkozhatunk, amit bizony a magyar emberektől fognak elvenni. Tehát ha azt hangsúlyozzák, hogy itt vagy ott adnak, ennyivel többet adnak, akkor azt is hangsúlyozni kellene, és ezt az ellenzék részéről megteesszük, engedjék meg, hogy legalább ennyi jogunk még legyen, hogy bizony ez az 1500 milliárd forint a magyar emberek zsebéből fog hiányozni.

Családtámogatás. Ha van az ellenzék soraiban olyan frakció, amely támogatni szokta a kormányzat családvédelmi elképzeléseit, nyilvánvalóan a saját magunk, mondjuk úgy, hogy kiegészítéseit mindig hozzátéve, akkor azok mi vagyunk. Iszonyatos az infláció. Államtitkár úr, továbbra sincs tervben önöknél, hogy mondjuk, az alapvető élelmiszerek áfáját csökkentik? Jó, tudjuk, nem lehet nullára csökkenteni, mert itt véletlenül be kell tartani az európai uniós előírásokat, de akkor mondjuk, minimálisra csökkenteni a cukor, vagy éppen a liszt, az étolaj esetében, hadd ne soroljam ezeket a tételeket. Nyilvánvalóan egy garanciális rendszerrel kiegészítve lehetne csökkenteni, hogy a kereskedelem ezt ne nyelhesse be és ne a költségvetés járjon rosszul, aztán egy-két hét után az emberek is, mert valahogy elpárolog. Tehát nincs ez továbbra sem tervben? Vagy legalább, ha családvédelemről van szó, akkor a gyermekneveléshez szükséges cikkek áfájának csökkentése? Mert az mégiscsak nonszensz, amikor ilyen támogatandó célkitűzéseket hallunk, hogy legalább az egyszerű reprodukciós szintet elérjük Magyarországon, tehát azt a 2,1-es számot hozni, produkálni tudjuk, hogy akkor a pelenka, a bébiételek 27 százalékos áfával adóznak. Hozzá kell tenni az áfához kapcsolódóan, hogy az áfa, bizony, a szegény ember adója és egyben a Fidesz mankója is, mert ha ez a hatalmas többletbevétel nem lenne ott, akkor kormánypárti képviselőtársaim egészen egyszerűen nem tudnák elmondani egy-egy propaganda ízű megnyilatkozás kapcsán, hogy a Rezsivédelmi Alap viszont mennyivel gyarapodott, mennyivel bővült. Tehát lássuk meg ennek a másik oldalát is! A másik oldalon pedig ott vannak azok a szociális válságba került családok, mondjuk úgy, hogy kisemberek, akik ennek az egésznek a levét isszák. Tehát a Jobbik részéről szeretném hangsúlyozni, hogy egy adóstopot szeretnénk. Ez az adóstop azt jelenti, hogy legalább az előbb elsorolt tételek esetében az áfát minimalizálják, illetve, ha be is szedik, államtitkár úr, ha mondjuk, valamilyen oknál fogva önök azt mondják, hogy erre nincs mód, tehát ha be is szedik, legalább juttassák vissza azokhoz, akiktől ezt elvették.

A negyedik ilyen fő célkitűzés, amit ön említett, a nyugdíjak reálértékének megtartása. Egy számot szeretnék azzal kapcsolatban hallani, hogy százezer forint havi nyugdíj, illetve nyugdíjszerű ellátás alatt hány honfitársunk tengődik most az emelések után is Magyarországon. Korábban ez olyan 500 ezer fő lehetett. Ezt szerintem

különösképpen nem kell ragozni, bár biztos vannak még olyanok, akik szerint 47 ezerből is meg lehet élni, na, nem naponta, hanem havonta. Szóval, mégis mekkora az a társadalmi réteg, akiket ez érint? Hogy ide kapcsolódó kiegészítem és javaslatom legyen, kérdezem, hogy továbbra sem gondolkodnak kormánypárti oldalon abban, hogy differenciált legyen a nyugdíjmelés. Igen, tudjuk, hogy mekkora az a forrásösszeg, amiből gazdálkodni tudnak, de akkor legalább ez a fix forrásösszeg, amit szét tudnak osztani, kerüljön igazságosabban szétosztásra azok között, akik - kormánypárti képviselőtársaim, mondjuk ki -, nagyon sokan tényleg nyomorognak. Önök is megfigyelték azt a megdöbbentő dolgot, hogy csak az elmúlt egy-két hónapban több segélykérő üzenet érkezett, hozzám is több érkezett országgyűlési képviselőként, mint mondjuk, az azt megelőző egy-kettő vagy három évben összesen? Tehát van egy szociális katasztrófahelyzet, amit az ilyen konstruktív és egyébként pluszösszeget igénybe nem vevő lépésekkel szerintünk némileg enyhíteni lehetne.

A nagy demokratikus vitákba nem mennék bele, nem kívánom megismételni képviselőtársaim felvetéseit az ellenzéki oldalról, de mégiscsak meg szeretném kérdezni, hogy nem érzik életveszélyes hazardírozásnak, próbálok úgy fogalmazni, hogy a kormánypárti füleknek is elfogadható legyen, hogy okot vagy ürügyet adnak Brüsszel számára ahhoz az ilyesféle játsz mákkal, hogy az európai uniós pénzek ne érkezzenek ide vagy még később érkezzenek ide, Magyarországra. Azt is szeretném jelezni, hogy a Jobbik szerint ezek a pénzek az országnak teljesen természetesen járnak. Ez nem könyöradomány vagy nem tudom, micsoda, ez jár Magyarországnak. De akkor önök is ismerjék már fel azt a felelősséget, hogy legalább ügyeljenek ezekre a demokratikus keretekre vagy a színi előadás kellékeire, és azokat nem teszik zárójelbe. Mert bizony itt egy ország sorsával is játsz adozhatunk ilyenformán, illetve játsz adoznak önök.

Államtitkár úr, bérek kapcsán két területet szeretnék kiemelni. Tanárember volnék eredendően, de az oktatásügyet most nem hozom elő, más már megkérdezte. Azonban látjuk, hogy a szociális, illetve a gyermekvédelmi, gyermekjóléti feladatellátási intézményeknél a bér jellegű kiadásokra még 2002-ben 105 milliárd forint jutott. Ez az eredeti, illetve a korábbi '23-as költségvetés szerint lett volna 111 milliárd forint, tehát 5-6 százalékos növekménnyel találkozhatunk és ugyanennyiben hagyta az új rendeleti, vagy nevezhetjük akárhogyan, költségvetés is. Tehát azok a szakemberek, és itt több tízezer szociális szférában dolgozó szakemberről van szó, akik nap mint nap szembesülnek azzal a katasztrófahelyzettel, ami a magyar társadalom első egyharmadára brutális erővel ráúgta az ajtót, ezek a szociális szakemberek semmiféle emelésben nem részesülnek? Államtitkár úr, jól látjuk ezt? Mert én ezt tudtam kiolvasni azokból a számokból.

Még egy gondolat. Ugyan már nem pedagógusnak, hanem szimplán oktatónak hívják a szakképzésben dolgozókat, de az ő esetükben is ugyanezek a számok. Tehát semmivel nem növekedtek meg, még a Klebelsberg Központ kiadásainál legalább azt látjuk, hogy az a tizen-egynéhány, 15 százalék környéki emelés talán ott van, ami a bérfelzárkóztatásra messze nem lesz elég, de legalább az inflációt alsó szinten valahogy megpróbálja ellensúlyozni, kompenzálni az ottani veszteségeket, viszont a szakképzési centrumok dolgozóinál, illetve a szociális szféra dolgozóinál semmi ilyesmit nem találunk.

Még három nagyon rövid konkrét kérdés a végére, államtitkár úr. Milyen forint/euró árfolyammal számolnak, milyen prognózisok vannak ezzel kapcsolatban?

Még egyszer, legyen szíves, államtitkár úr, erősítse meg akkor az inflációs célkitűzéseket, és hogyha esetleg tudna számot mondani az élelmiszer-infláció ezen belül hogyan fog alakulni '23-ban, illetve az adósságfinanszírozás összege végső számot tekintve mekkora lesz ebben az esztendőben Magyarországon? Ugyanis az a kockázati

felár, ami adott esetben ebből a bizalomvesztésből is fakadhat, amiről itt előbb beszéltem, hogy jó lenne legalább akkor a látszatra ügyelni és nem ürügyet vagy okot adni arra, hogy mondjuk hitelminősítők Magyarországot visszaminősítsék. Szóval 18 százalék az az alapkamat, ami mondjuk a csehekhez vagy a lengyelekhez képest brutálisan, két és félszeresen-háromszorosan nagyobb.

És hogyha a korábbi számokat látjuk, akkor azt olvashattuk ki, ugye, a költségvetésből, hogy olyan 2500 milliárd forint. Tehát a teljes Nyugdíjalapnak majdnem a fele, ami elmegy csak a kamatkiadásra Magyarországon. Ez hogyan fog alakulni? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen Ander Balázs képviselőtársam hozzászólását. Én nagyon szeretem, amikor egyik oldal, másik oldal, kormány- és ellenzéki oldal felváltva jelentkezik, de ha Hargitai János képviselőtársam megengedi (*Dr. Hargitai János bólint.*) - akkor egyet gondolunk -, akkor Bakos Bernadettnek adnám meg a szót, hiszen egyrészt korábban jelentkezett, másrészt ő még nem szólt hozzá. Bakos Bernadetté a szó.

BAKOS BERNADETT (LMP): Köszönöm szépen az udvariasságot. Egy picikét kevésbé leszek karcos, mint az előttem szólók, és nem is szeretném sokat ismételtetni, de valóban, az, hogy most itt ülünk, az újabb bizonyítéka annak, hogy nem szerencsés, főleg a jelenlegi helyzetben tavasszal költségvetést alkotni, nem lehet egyszerűen megalapozott a kevés tapasztalat miatt.

És azt gondolom, hogy az, hogy most az általános vitát részben lefolytatjuk, hiszen nagyon soká kerülne sor valóban erre, az mindenképpen előnyös, úgyhogy nekem is - nem meglepő módon - általánosabb kérdéseim lesznek.

Az egyik például az energiára vonatkozik, hiszen államtitkár úr is említette, hogy a lakosság rezsitámogatásával, rezsivédelemmel számolnak, de mit tesznek azért, hogy csökkenjenek az igények, az energiaények, és ezzel a szennyezés is?

Tehát tizenkét év semmittevés után most miért nincsenek továbbra sem az energiaszámlát csökkentő beruházások? Konkrétan lakossági épületenergetikai programok, az energiahálózat fejlesztése, megújulóenergia-kapacitások növelése és köztük a szélenergiáé is, hiszen azt láthatjuk, hogy a kormánynak az azeri szélenergia megfelel, de a magyar valamiért nem. Így pedig súlyos ezermillárdok folynak külföldre. Tehát miért nincsen az energiaszámlát drasztikusan csökkentő, lakossági épületenergetikai felújítási program?

A másik pedig a közszolgálati dolgozók béremelésével kapcsolatos, hiszen azt látjuk, hogy valóban lett egy 514 milliárd forintos céltartalék, ennek belső felosztása viszont nem ismert, tehát nem tudjuk, hogy tartalmazza-e a közszolgálati dolgozók legalább inflációkövető, de inkább annál magasabb béremelését, és azt is írják, hogy a tanárok 10 százalékos bérfejlesztésén túl többet csak akkor kapnak, ha megjönnek az EU-s pénzek. Tehát ez egészen abszurd, hogy a legfontosabb közszolgáltatások finanszírozását külföldről várják, és ezzel feladják gyakorlatilag a sokat hangoztatott szuverenitásunkat. Tehát pontosan mennyit szánnak a tanárok, és mennyit a más közszolgálati dolgozók béremelésére?

Vízgazdálkodás területén kérdezem, hogy hol vannak azok az intézkedések, beruházások, földvásárlások, kártalanítások, amelyek azt szolgálnák, hogy a Magyarországra beérkező vizet itt megtartsuk, kivezessük a tájba, és ott, a tájban, a talajban tároljuk.

Tehát hol van például a fedezete az ehhez szükséges, korábban rossz minőségűnek, belvizesnek mondott területeken, hogy a vízgazdálkodást alapvetően megváltoztassuk és a gazdákat kártalanítsuk, és segítsük az átállásban?

A multik támogatásáról ugyan már előttem is beszéltek, de azt azért mindenképpen megjegyezném, hogy az úgynevezett beruházásösztönzési céllelőirányzat valóban jelentősen meghízott, és ezt világosan elmondták korábban is, és most már egészen nyílttá tették, hogy a gazdaságpolitika fő prioritása a multik idecsábítása lesz.

És azt is láthatjuk, hogy milyen áron történik ez: környezetszennyezés, munkavállalói jogok leépítése, és a lakosság figyelmen kívül hagyása, igen, ezt láthattuk Debrecen esetében is nemrég. Tehát mennyi közvetlen támogatással és adókedvezménnyel számolnak a Magyarországra telepíteni kívánt akkumulátorgyárak kapcsán? Mekkora infrastrukturális beruházásokat valósítanak meg az érdekükben?

A nyári tervezet óta azt látjuk, hogy az áfa tervezett bevételei 12,7 százalékkal nőttek, közben az infláció a tervezett 5 százalék helyett már 25 százalékon van. Miért tervezik alul az áfabevételeket, és mire akarják költeni az ebből származó inflációs extraprofitot? És fognak-e ebből esetleg költeni a tanárok béremelésére? Köszönöm szépen előre is a választát.

ELNÖK: Köszönöm szépen Bakos Bernadett képviselőtársamnak. És akkor Hargitai János képviselő úré a szó ismét.

DR. HARGITAI JÁNOS (KDNP): Köszönöm a szót, elnök úr. Mivel újra hozzászóló vagyok, és utoljára szólok hozzá, csak azokra, egy-két tartalmi kérdésre, de az általánosság szintjén szeretnék reagálni, amit képviselőtársaink felvetettek elsősorban Ander Balázs megszólalása ösztönzött arra, hogy akkor tartalmi kérdésekben is megnyilvánuljak, nem elmerülve a részletekben.

Ugye, az államtitkár úr az expozéjában elmondta, hogy mik azok a törekvései a költségvetésnek, ami a kormány társadalomfilozófiáját tükrözi, amit ebben a költségvetésben érvényesíteni akar. Én kormánypárti képviselőként azt mondom, hogy mindaz, amit az elmúlt tíz évben is a kormány tenni akart ezen a területen. Nincsenek változások.

És akkor csak felsorolásszerűen: családvédelem. Azt gondolom, ez egy olyan kérdés, hogy ennek hangsúlyossá tétele még a két oldal között sem ad vitákra okot. Részletkérdésekben lehet, de önmagában, hogy erre áldozni kell hosszú éveken keresztül, kormányzati cikluson keresztül áldozni kell, erre talán nincs vita köztünk.

Rezsivédelem: itt persze hozzáteszem azt, hogy itt nyilván van egy kicsi visszalépés ahhoz, amit korábban képviseltünk, és ezeket a rezsitámogatásokat a megszokott módon, csak az átlagfogyasztás erejéig tudjuk biztosítani; ebben a nagyon nehéz világpolitikai, gazdasági helyzetben én ezt nagyon nagy eredménynek tartom.

Vidéki térséget képviselve ebben a beteg helyzetben nagyon fontosnak gondolom, és jónak tartom, hogy még a kistelepülésekre, tehát általában a falvakra is áldozni tudunk. Nem olyan mértékben, mint tegnap megszokták, van a számokban egy kis visszalépés, de önmagában ez meg tud történni; és még sorolhatnám ezeket a prioritizált területeket, ami a kormány társadalomfilozófiájából következik, és a költségvetés nyilvánvalóan ezeket a maga szerkezetében tükrözi is.

Egy dolgot biztos, hogy nem fogunk tudni megcsinálni, és itt a reakcióm a képviselő úrnak, hogy hangsúlyos területeket támogatunk többletpénzekkel még a tegnaphoz képest - a nyugdíjasokat ki ne hagyjam, a nyugdíjasok esetében sincs visszalépés.

Nemcsak 15 százalék nyugdíjemeléssel kalkulálhatnak a nyugdíjasok tervezetten, és ha az infláció nagyobb lesz, mint amire itt most gondolunk a költségvetés tervezése során, akkor ez néhány százalékkal nőni tud, de megemlítem,

hogy a 13. haviról sem mondtunk le ebben a beteg helyzetben, hogy ez további 8 százalék nyugdíjemelést jelent éves szinten a nyugdíjasoknak.

Azt viszont nem fogjuk tudni megcsinálni - ez a zsenialitás nincsen bennünk -, hogy priorizált területeket támogatunk, és ezzel együtt a befolyó adóbevételeinkről lemondunk, ahogy a képviselő úr fogalmazott: valamilyen módon ha már elveszük ezt az adót, adjuk vissza.

Ez nyilvánvalóan nem megy. Ez egy módon menne, ha mondjuk az adóról is lemondunk, ha hitelfelvétellel pótolnánk azokat az összegeket, amelyekkel így adóbevételek során rendelkezünk. Ez viszont az államcsőd irányába megy, ezt a szocialista költségvetési gyakorlat megmutatta nekünk, hogy amikor az állam normál működésére is hiteleket vesz fel nyakló nélkül, akkor jönnek a 2008-as folyamatok, és jön a technikai államcsőd, ahova eljutottunk. Ebbe az irányba mi, biztos, hogy nem fogunk elmenni.

Ezért a többlet-adóbevételeinkre nyilvánvalóan építenünk kell, mert ezekkel tudjuk azokat a társadalompolitikai céljainkat finanszírozni, amiket ez a költségvetés finanszíroz, mondom most is. De ilyen szempontból a költségvetésünk teljesen olyan, mint a korábbi évek költségvetése.

Egyetlen fontos társadalompolitikai célunkról sem mondtunk le vagy nem mond le a kormány, és én ezt óriási eredménynek tekintem ebben a gazdasági, instabil, soha nem látott válsághelyzetben. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen Hargitai János hozzászólását. Ritter Imrét látom jelentkezni, máris öné a szó. Annyit szeretnék kérni képviselőtársaimtól, hogy ha valakiben van még óhaj arra, hogy hozzászóljon, kérdést, véleményt fogalmazzon meg, akkor nyomja meg a megfelelő gombot, mert utána meg fogom adni a szót államtitkár úrnak reagálásra, tehát szeretném látni a monitoromon. Ritter Imréé a szó, parancsoljon!

RITTER IMRE (nemzetiségi képviselő): Köszönöm szépen. Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait és minden jelenlévőt, államtitkár urat is.

Szokás szerint a magyarországi nemzetiségek szempontjából szeretnék a költségvetésitörvény-javaslat módosításához hozzászólni. Konkrétan szám szerint a nemzetiségi intézmények támogatásánál részben működési, nagyobb részt felhalmozási kiadásnál van 850 milliós nagyságrendű csökkenés, amely a Rezsivédelmi Alapba megy. Ebből mi is részesülünk és a nemzetiségi intézmények is, ezért tudomásul vesszük.

A nemzetiségi önkormányzatokkal és a nemzetiségi intézményekkel újragondoltuk a prioritásokat már a tavalyi évben az adott helyzetben. Így ennek megfelelően az első számú prioritás az, hogy a hosszú távú programjainkat, elsősorban azokat, amelyek a nemzetiségi pedagógusképzéshez, ösztöndíjrendszerhez kapcsolódnak, minden körülmények között fenntartsuk. Másodsorban nyilván az intézményeink működésének a biztosítása. A harmadik a már elkezdett beruházásaink lehetséges befejezése, a nemzetiségi civil szervezeteink, kulturális egyesületeink életben tartása és egyébként minden más olyan kiadást, költséget, amely nem létszükséglet a napi és a rövid távú működéshez, igyekszünk elhalasztani későbbre.

A tavalyi negyedik negyedévre visszatérve: a nemzetiségi önkormányzatok és fenntartott köznevelési intézményeik is megkapták a rezsikompenzációt azzal együtt, hogy ezt összességében a gyereklétszámra vetítve kaptuk. Csináltunk egy, a tényleges helyzetet intézményenként felmérve egy felmérést és ennek megfelelően lett szétosztva, hiszen bár összességében a gyereklétszámra vetített kompenzáció néhány tíz millió forint híján stimmelt, de a konkrét intézményeknél van, ahol ez

köszönőviszonyban sincs és van hál' istennek olyan intézményünk is, ahol nettó energiaszolgáltatók, mert olyan tökéletes energetikai rendszerük van, és van olyan is, ahol hetven éve nem lett hozzányúlva és többszöröse a korábbi energiafelhasználásnak. De összességében meg tudtuk oldani a tavalyi negyedévi problémákat, ami hiányzott, azt a néhány legnagyobb létszámú intézménynél meg tudtuk oldani más módon. Tehát nincs tudomásom arról, hogy akár egyetlen olyan nemzetiségi köznevelési intézmény lenne, amely a 2022-es évben a működését ne tudta volna különösebb gond nélkül lezárni és befejezni. Ennek örülök, és az ebben nyújtott segítséget köszönöm.

Múlt pénteken került nyilvánosságra a közlönyben a 12/2023-as kormányrendelet a földgázárfixálásról, amely március 1-jétől fogja majd ezt a szerepét betölteni. Ugyan államtitkár úr a bevezető felsorolásában a nemzetiségi önkormányzatokat nem nevesítette, de szerencsére a rendelet igen. Viszont azt jelzem, hogy ugyanakkor a nemzetiségi önkormányzatoknak is vannak olyan gazdasági társaságai, ahol többségi részesedésük, tulajdonuk van és ebből a körből viszont már kikerült és itt nem lettek felsorolva a nemzetiségi önkormányzatok. Szeretném kiemelni, hogy annak ellenére, hogy 9 éve a parlamentben vagyunk és ez folyamatosan téma, még mindig jó néhány alkalommal van, hogy úgy kerülnek pályázatok kiírásra, rendeletek kiadásra, hogy nem gondolnak arra, hogy nemzetiségi önkormányzatokat, nemzetiségi önkormányzat által fenntartott intézményeket, vagy adott esetben gazdasági társaságokat is érint. Ezért kérem, hogy ezt fokozott figyelemmel kísérje mindenki, hiszen, ha a nemzetiségi önkormányzatok nincsenek minden esetben nevesítve, akkor ezekből kimaradunk.

Szeretném ugyanakkor azt is jelezni, hogy 2023-ban ismételtén több olyan, egyébként örömteli és számunkra is kedvező döntés van, mint például a minimálbér és a garantált bérminimum emelése, amely nyilvánvalóan a nemzetiségi önkormányzati fenntartású köznevelési intézményeknél, kulturális intézményeknél is esetenként több tíz milliós költségemelkedést jelent. Ráadásul most járulékcsoökkentés nincs, tehát ennek nincs többé vagy kevésbé ellentételezése. Ráadásul ez egy olyan módosítás, amely nem is egyszeri kompenzációt igényel, hiszen nyilvánvalóan a már eldöntött minimálbér, garantált bérminimum a jövőben sem fog csökkenni. Ez is egy olyan emelés, amely felveti, hogy szükség lenne az alapszabály emelésére, hiszen ez a későbbiekben is folyamatosan felmerülő többletköltség, amit tervezni kellene. Ugyanilyen komoly problémáink vannak az étkezési normatíváknál. Erre vonatkozóan is egy teljes körű felmérést fogunk csinálni, hiszen itt is nagyon nagy különbségek vannak adott esetben az intézmények között annak függvényében, hogy főzőkonyha, melegítőkonyha az önkormányzattal közös s a többi. Ezekre is egész pontos adatot fogunk adni.

Amely felmérést meg tudunk csinálni úgy, hogy teljes körű és megalapozott dokumentált adatállományt tudunk adni, azt a költségvetési módosítás parlamenti eljárása során kezdeményezni fogjuk, ahol pedig ezt nem tudjuk megtenni addig, ott év közben fogunk jelentkezni és tárgyalást kezdeményezni kompenzálásra, hiszen a 12/2023-as kormányrendelet ellenére is az első fél évben az energiaköltségeknél nyilvánvalóan szintén komoly kompenzációs igény lesz. Ez az első két hónapot nem érinti és nagyon sok intézménynél január 1-jétől új szerződés van a 2022. évi szerződésekhez képest sokkal rosszabb paraméterekkel. Tehát egyrészt fel kell mérnünk azt is, hogy január-februárban milyen kompenzációs igény lesz és a 12/2023-as rendelet bevezetése után, március 1-jét követően milyen kompenzációs igény lesz.

Kérem majd ebben a segítséget, hiszen azt szeretném megint leszögezni, hogy a helyi és országos nemzetiségi önkormányzatok az általuk átvett vagy alapított köznevelési és kulturális intézmények fenntartói majd tulajdonjogainak átvételével az ezzel járó minden feladatot, munkát vették át, de az intézmények teljes működési és

szükséges felújítási vagy beruházási munkáinak a finanszírozása száz százalékban állami feladat, hiszen a helyi és országos nemzetiségi önkormányzatoknak saját bevételük nincs. Így minden költségnövekedésnek, amely törvénnyel, rendelettel előírt, a finanszírozási forrását is párhuzamosan biztosítani kell. Úgyhogy ebben kérek odafigyelést és segítséget, illetve köszönöm még egyszer a tavaly negyedik negyedévi kompenzációt és a most pénteken kiadott és március 1-jétől életbe lépő kormányrendeletet is. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen a hozzászólását. Az előbbi logikámat ismét követve nem Jámbor Andrásnak adnám meg a szót, hiszen ő már hozzászólt, hanem Szabó Zsolt alelnök úrnak.

SZABÓ ZSOLT (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót, tisztelt elnök úr. Tisztelt Bizottság! Gondolkodtam, hozzászóljak-e, csak közben azon gondolataim kerültek előtérbe, hogy mintha néhány alapelvet mindig elfelejtenénk. Néhány vélemény elmondásánál olyan érzésem van, mintha a költségvetés alapszabályaival nem lennének tisztában és olyan kérdések és észrevételek hangzanak el, amelyek számomra nagyon furcsák.

Az egyik, talán ilyen legfontosabb, hogy sok kérdésnél azt érzem, mintha a költségvetést egy státuszjellegű szervezménynek gondolnák, nem pedig az, hogy ez egy folyamatos, folytatódó valami, ami folyamatosan működik nélkülünk. Mi próbáljuk segíteni az ország költségvetésének a munkáját, működését.

Sokan úgy tették föl a kérdéseiket, mintha elfelejtenék azt, hogy olyan, körülöttünk zajló közgazdasági tényezők befolyásolják ezt, mint például maga az árfolyam kérdése, bárcsak valaki megmondaná, hogy december 31-én mennyi lesz az euró árfolyama, de nem tudja senki megmondani.

Volt ilyen költségvetés nagyon-nagyon régen, 40 évvel ezelőtt. Öt évre előre megmondták a paramétereket, és nem volt sikeres. Árnyékra vetődés volt. Én megéltem korábbi időszakokat, dolgoztam gazdasági szakemberként, és próbáltam treasuryezni bankok treasuryjét használva; '94-98: sem az inflációt, sem az árfolyamot nem lehetett fogni, és a gazdaság nem működött vagy nem úgy működött, ahogy szeretttük volna.

Tehát egyvalamit ne felejtsünk el: a kormánynak gyors döntéseket kell hozni, hiszen nem az az időszak van, hogy sokáig várhatunk, ezért én tudom, hogy Banai Péter államtitkár úr mennyit dolgozik azzal, hogy a költségvetés előkészítettsége a legoptimálisabb legyen, és ez a költségvetés megfelelő.

És tudják, tisztelt képviselőtársaim, miért mondom ezt? Nagyon egyszerű. Négy alapszabályt, négy irányulást jelzett államtitkár úr, hogy a költségvetés milyen célt szolgál. Mind a négy működik, és erről nem beszélünk. Senki nem mondja azt, hogy milyen jó a foglalkoztatási rátánk, milyen jó, hogy tudunk adni a nyugdíjasoknak pénzt, milyen jó, hogy az ország gazdasága stabilan működik, milyen jó, hogy a korábban fölvetett hiteleket vissza tudjuk fizetni, egyszóval jók a számok. Lehet találgatni, lehet mondani új alapelveket.

Lehet azt mondani, hogy fogjunk vissza vizeket az olyan területeken, amelyeket kevésbé hasznosítanak mezőgazdaságilag. Két dolgot felejtünk el. Egy: a mezőgazdász számol. Kettő: a jó termőterületeken érdemes a vizet felhasználni. Mekkora rendszert kell kiépíteni ahhoz, hogy ez jól működjön? Tehát a gazdaság diktál.

A másiktól alapvetően másként gondolkodunk, a társasági adó, a személyi jövedelemadó. Adószakértőként megértem azt az időszakot, amikor ez nagyon magas érték volt.

Tudják, mi volt a lényege? Optimalizálták a vállalkozók az adóalapjukat. És én úgy gondolom, hogy még mindig a legjobb, amit a kormány tesz, a forgalom alapján történő adózási kérdések. És ha ez elfogadható, működőképes; meg kell nézni a nemzetközi cégeket, hogy jönnek Magyarországra. Meg kell nézni, hogy a magyar cégek milyen mértékben fejlesztenek!

És csak egy apró szösszenet, hogy mennyire nem jól látunk néha dolgokat, hogyha nem nyitjuk ki a tekintetünket. Az ország kilenc legszegényebb járásába tartozó egyik járásomban most dél-koreai cég telepedett le, és ottani dolgozókat vesz föl, és dolgoztat úgy, hogy a magyar kormány által felajánlott fejlesztési lehetőségek, támogatások, európai uniós támogatások, magyar támogatások mindenki számára rendelkezésre állnak.

A lehetőség tehát megvan, csak élni kell vele, és én azt javaslom az ellenzéki képviselőtársaimnak, hogy támogassák ezt a költségvetést, segítsék ebben a helyzetben a magyar kormányt! Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen alelnök úr hozzászólását. Jámbor Andrásé a szó. Még egyszer azt kérem, hogy ha valakiben van arra való igény, hogy hozzászóljon, akkor használja az eszközt, hogy lássam a képernyőn, mert utána államtitkár úré lesz a szó, de Jámbor Andrásé a szó most.

JÁMBOR ANDRÁS IMRE (Párbeszéd): Kicsit az előző fideszes hozzászólásokat hallgatva olyan, mintha abszolutizálták volna az igazságot. Tehát attól még, hogy a kormány megállapított négy darab alaptételt, amit ők a költségvetésben látni akarnak, szerintem ez nagyon helyes, sokkal rosszabb lenne, ha nem lenne, de nem jelenti azt, hogy mások nem állapíthatnak meg például más alaptételeket.

Nézzük a foglalkoztatást! Tehát szerintem például ugyanannyira fontos ahhoz képest, hogy mindenkinek legyen munkája, hogy mindenki meg tudjon élni ebből a munkából. És akkor ez már teljesen másfajta politikát jelent egyébként, és innentől kezdve másfajta célokat kell elérni, stb., stb., stb.

Ugyanígy persze, a családtámogatás fontos, csak mondjuk kérdés az - és itt az, hogy miből szerzünk mondjuk egy költségvetésben pénzt -, hogy mondjuk kell-e annak a 30 év alatti anyának, aki mondjuk egymillió-ötszáz ezer forint bruttót keres, adókedvezményt adni.

Szerintem ebben a helyzetben fontosabb lenne az, hogy mondjuk az, aki átlag fölötti rezsit fogyaszt és esetleg átlag fölötti számlája van és mondjuk Kádár-kockában lakik, amit nagyon nehéz energiatakarékosan felújítani, azt a 200 ezer vagy 300 ezer forintot inkább odarakjuk.

És ez például olyan szempont, amit lehet a költségvetésen belül pakolni, csak kéne olyan intézkedéseket foganatosítani, amelyek ezeket átpakolják. Tehát például lehetne azt mondani, hogy ebben a válsághelyzetben az adókedvezmények tekintetében egy maximumot, plafont vezetünk be, hogy mennyi a maximálisan igénybe vehető adókedvezmény mondjuk. De nyilván van számos intézkedés, amivel ezt meg lehet oldani.

Csak hogy értsük azt, hogy nincsen ilyen abszolútuma annak, hogy egy költségvetésben az adott intézkedések mit csinálnak, és a társadalompolitikai cél, ami azért bonyolultabb, mint hogy támogatjuk a családokat, ez is nagyon-nagyon sok mindent jelentett.

Kifelejtettem két dolgot kérdésben. Az egyik, amit láttam, hogy a kaszinók vagy a kaszinók által termelt bevétel - nem emlékszem sajnos hirtelen a pontos leírására, hogy mi ennek a sornak a neve - növekszik. Itt mire számít a kormány, és miért gondolja azt, hogy ez növekedni fog?

Illetve hogy valószínűleg nem fog tudni erre államtitkár úr válaszolni, de azért én nagyon kíváncsi lennék egyszer arra, hogy a világpiaci árhoz képest mennyit spóroltunk vagy mennyit költünk az orosz gázszerződés kapcsán az energiaárakra. Nekem az a tippem, hogy itt inkább költünk, mint hogy spórolnánk, és ez elég erőteljesen határozza meg a költségvetés szerkezetét.

És egy helyesbítés még: az előző felszólalásomban 3000 forintot mondtam; 30 ezer valójában, ami kijön; hónap. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen Jámbor Andrásnak a hozzászólását. Van-e bárkiben még igény arra, hogy hozzászóljon? *(Senki sem jelentkezik.)* Amennyiben ilyen igény rajtam kívül nincsen, akkor én úgy tenném azt fel - érdemi hozzászólásom következik -, hogy átadnám az ülés vezetését alelnök úrnak, aki remélem, megadja nekem a szót.

(Az ülés vezetését Szabó Zsolt, a bizottság alelnöke veszi át.)

SZABÓ ZSOLT (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Az ülés vezetését átveszem, és egyben megadom a szót az elnök úrnak.

VAJDA ZOLTÁN (MSZP), a bizottság elnöke: Nagyon szépen köszönöm. Szóval, érdemileg szeretnék hozzászólni.

Néhány gondolatom van, és kérdést tennék föl az előttünk lévő anyaggal kapcsolatban. Az első kettő még mindig egy picit eljárási kérdés lenne, államtitkár úr.

Az első gondolatom az lenne, hogy emlékeztetnék mindenkit arra, hogy tavaly nyáron, 2022 nyarán, amikor önök, úgy értelmezem, hogy áterőltették az eredeti költségvetést, én akkor még friss képviselő voltam és friss bizottsági elnök, akkor amellel érveltem, erőteljesen amellel érveltem, hogy ne most, mármint hogy ne akkor nyáron fogadjuk el a költségvetést, hanem mondjuk decemberben, ahogyan más kultúrállamok szokták ezt tenni.

Már akkor is kicsit viccesen, arról beszéltem, hogy higgyék el, hogy nem a nyári szabadságomat félttem, hanem így akkor egy fiktív költségvetés lesz, amit elfogadnak. Én konzekvensen fiktív költségvetésnek hívtam sajnos a tavaly nyáron elfogadott költségvetést. Még egyszer csak, hogy jelezzük, hogy 4,1 százalékos GDP-növekedéssel és 5,2-es inflációval számoltunk. Nagyon picit talán dedós kérdésem lenne, államtitkár úr, hogy mai tudásuk szerint igazam volt nekem akkor?

A következő kérdésem ehhez kapcsolódóan, hogy mi a tervük ennek tudatában, a tapasztalat tudatában a 2024-es költségvetést megint nyáron próbálják átvinni majd a Házon, vagy várunk azzal decemberig, és decemberben tárgyaljuk majd? Mert szerintem a parlamenti pluralizmusnak az lenne a lényege, hogy az építő jellegű kritikákat megfogadják, és közösen használjuk szeretett hazánk, a nemzetünk érdekében.

Ugye, ön is vagy önök is, a kormány látja már, hogy nem érdemes megkerülni így a demokratikus intézményeket, mert ez a szakmai munka minőségének drasztikus romlásával jár, hiszen mondjuk a tavalyi, a 2022-es költségvetés hatvanszor változott, mondjuk ezt a szót használnám.

Azért nem akarom a „módosult” vagy „átírták” kifejezést használni, mert önök mindig jelzik, hogy formailag nem ez történt. Maradjunk abban, hogy megváltozott a költségvetés. Ha jól néztem, 2700 milliárd forintnyi összeg változott ezekkel a módosításokkal, ez a kiadási főösszegnek nagyjából a tizede. Önök továbbra is helyesnek tartják, ez a kérdésem, hogy nyáron fogadták el? Különösen a mai ülésünk apropóján kérdezem ezt, hogy mi a véleménye önnek, önöknek az átláthatóság

követelményének biztosításáról. Pici zárójeles technikai kérdésem ennek kapcsán, hogy lesz-e egyszer az, amit sokan várnak a szakmában, hogy a Pénzügyminisztérium honlapján legyen egy online elérhető, akár kereshető táblázat, mert ez segítené az átláthatóságot. Az első kérdésem ezzel kapcsolatos lenne, hogy miért történt ez és miért van ez a kapkodás, improvizációs kapkodás, amit látunk.

A második kérdésem azzal kapcsolatos lenne, az átláthatóság gondolatát követve, hogy szerintem 32 éve nem volt ilyen, sőt még a Kádár-korszakban is példa nélküli az, hogy rendeleti úton, a parlament totális megkerülésével lépett hatályba, ön mondta, hogy hatályba lépett, egy költségvetés módosítása. Aztán valamiért önök mégis idehozták a parlament elé, amit egyébként üdvözlök, viszont ennek a megvitatása és megszavazása már ugyanabban az évben történik, mint amire a költségvetés vonatkozik. Én azt szeretném kérdezni, hogy ez nemcsak egy kommunikációs vagy politikai gesztus, ez több ennél. Még egyszer: üdvözlöm, hogy tárgyaljuk, akár most is és majd a normál menetben is a költségvetést, mert ez a semminél több. De miért történt ez így? Miért vagy mennyiben szolgálja a transzparenciát és így az állampolgárok, a magyar emberek érdekeit, hogy a költségvetés talán a világon egyedülként rendeleti úton készült? Hogy megint egy konkrét kérdést tegyek fel: tud-e mondani olyan országot, ahol így készült a költségvetés. Ha mondjuk Észak-Koreát mondja, azt elfogadom jó válasznak. Idetartozik az, hogy egy ilyen törvény erejű rendelet ez, ami most van. Tudja, amikor ezt kimondom, hogy törvény erejű rendelet, nekem erről a Kádár-korszak jut eszembe, és ez nem jó emlék.

Magyarország hitelbesorolását ön szerint kedvezően vagy kedvezőtlenül érinti az, hogy ilyen nem átlátható módon hozták meg ezeket a döntéseket? Egyik képviselőtársam úgy mondta, hogy sötét, füstös szobában hozták meg, tudom, nem dohányoznak, nagyon jó, de lehet, hogy egy felcsúti mosókonyhában hozták meg ezeket a döntéseket. Ezt most már tényszerűen is tudom mondani, hogy a pénteki Fitch-minősítés negatívra rontotta hazánk adóssági kilátásait, vagy hadd pontosítsak, megelőlegezett egy lehetséges negatív döntést idén nyáron. Ön szerint nem lehet, hogy többek között emiatt történt ez a rossz jelzés a Fitch részéről? De mondok még mást is, ami szerintem tényszerű. Az ÁKK emiatt magasabb kamattal tudott csak kötvényt kibocsátani, ez tény. A második kérdésem tehát erről szól, az átláthatóság biztosításáról. Tegye meg, hogy erről mond egy pár szót, tisztelettel kérem.

A harmadik kérdésem még mindig a fiktív költségvetésről szólna, hogy erről beszéltem, beszélünk és sajnos igazunk lett, de most már azért közelítenek a valósághoz, de szerencsére rendeletekkel elkerülhető mindig egy megalázó pótköltségvetési vita. Ön szerint ennek a tervezetnek, amely most előttünk van, a Ház előtt van, tarthatók lesznek már a sarokszámai? Mert fontos a hitelesség, mindnyájunk számára fontos a hitelesség. Mi a garancia arra, tisztelettel kérdezem, hogy önök most ebben az évben is nem írják-e át majd tucatszor a költségvetést, mint tették azt a korábbi években? Mert egyébként tény, persze, legyünk igazságosak, tény, hogy nagy a világban a bizonytalanság, de ezzel együtt szerintem nem elfogadható, ha a kormány év közben dönt alapvető mélységű és méretű módosításokról a parlament kihagyásával, a parlament megkerülésével. Ezzel tovább sérül az előbb hosszan elmondott átláthatóság és hitelesség követelménye. Mondok egy példát. Tavaly önök napok alatt kinyírták százezreknek a kedvelt adóját, a katát. Tud ön arra a kormány nevében ígéretet mondani, hogy idén nem lesznek ilyen kapkodó improvizációk? Tud ön erre, tisztelettel kérdezem, valami biztató ígéretet mondani? A harmadik kérdésem, amit most mondtam végig, a hitelességgel kapcsolatos. Ha erre reagálna, örülnék.

Fel szeretnék tenni néhány konkrét kérdést, amit ebből a költségvetési anyagból kiolvastam, kérem, hogy segítsen. Az első a rezsivédelemmel kapcsolatos, ezt több

képviselőtársam is már együtt számolta, ehhez kapcsolódnék. Önök azt kommunikálják hónapok óta, hogy minden magyar háztartás 181 ezer forint támogatást kap a havi rezsijére. Tehát akkor nézzük meg a tervezetet! A képviselőtársam már ezt jelezte. 2610 milliárd forinttal számolnak a Rezsivédelmi Alapra, de ebben benne vannak az önkormányzatok és a vállalkozói szféra. A lakosságé 1458 milliárd forint. Ha ezt elosztom egy egyszerű osztással, a KSH szerinti 4,1 millió magyar háztartással, akkor nem 181 ezer forint jön ki, amit a Fidesz folyamatosan kommunikál, hanem valójában kicsit több mint 29 ezer forint, ha a lakosságot nézzük. Majd ha ebből még levonjuk az áfát is, akkor már csak olyan 23 ezer forint havi támogatásról beszélhetünk családonként. Ha rosszul számolok, rosszul számolok, segítsen, de hogy jön ki ez a bővös, állandóan mantrázott 181 ezer forintos szám. Tehát a negyedik kérdésem, amelyet elmondtam, a rezsiről szólna.

Az ötödik kérdésem egyszerű kérdés: van-e tartalék a költségvetésben, ha az Európai Unió, ahogy ez könnyen előfordulhat, mégsem folyósítja az egyébként, jelzem, minket megillető pénzeket. Én azt gondolom, hogy a hazámat megillető pénzekről van szó, de fogadjuk el, ha a Brüsszelben ülő döntéshozók óvják az európai uniós adófizetők pénzét attól, hogy ellopják. Hazámnak jár és nem akarják, hogy ellopják. Tehát ha mégsem érkeznek meg a minket megillető pénzek, akkor mi történik a költségvetéssel, hol találok ebben valami biztatót, hogy a költségvetésünk EU-pénzek nélkül is egyenesben marad? Az ötödik kérdésem, amit elmondtam, az EU-pénzekről szól.

A hatodik kérdésem a kamatkiadásokról szólna. Egyetértek, helyes, érthető, hogy próbálják megfékezni a kamatkiadások nagyon-nagyon durva elszállását. Az ÁKK tavaly, pár nappal karácsony előtt talán, ha jól emlékszem, azt tudom, hogy a pénzügyminiszter úr ott volt azon a sajtótájékoztatón, bemutatott egy finanszírozási tervet, hogy ezt úgy próbálják elérni, hogy rövidebb futamidejű papírokat bocsátanak ki és ismét nagyobb mértékben devizában, mármint hogy emelkedő mértékben devizában adósodunk el. Ez viszont szerintem két olyan lépés, amely kockázatos, valós piaci kockázatuk van, mert a befektetők és a hitelminősítők is pont ettől a két dologtól félnek. Az egyiket úgy hívják, hogy megújítási kockázat, a másikat meg úgy hívják, hogy árfolyamkockázat. Ön szakmailag államtitkár úr hogy látja ennek a lépésnek a relatív előnyeit, illetve kockázatait ebben a témában?

Még mindig az államadósságról beszélnék és kérdeznék. A betervezett összeg szerintem nem lesz elég. Évente nagyságrendileg több száz milliárd az, amit például kamatfelárban, országspecifikus kockázat miatt, így is hívhatjuk, fizetünk ki. Ha összehasonlítjuk, mondjuk, Csehországgal és Lengyelországgal... Én azért szoktam ezzel a két országgal összehasonlítani, mert korrekt abban a tekintetben, hogy egyik országban sincs még euró. Ezt a kamatfelárat, ezt az országspecifikus kockázatot a magyar emberek fizetik meg.

Ha Soros György magyar államkötvényt tart amerikai állampapír helyett, akkor minden évben mondjuk, 6 százalékkal magasabb hozamot tesz zsebre. Fogalmazhatunk úgy, hogy a Fidesz-KDNP akkor ezeknek a spekulánsoknak a legjobb barátja? Képeztek-e tartalékot, mondjuk, az MNB - még ide tartozó gondolkör - várható gigászi veszteségére, vagy valami számviteli trükk lesz, amivel esetleg operálnak? Mert volt már ilyen próbálkozás. Nem akarok tippet adni, mert rossz dolgokra ne adjunk tippet, de mondjuk, aranytartalék átértékelése egy számviteli trükk lenne. Remélem, ilyenről nincs szó.

Végül még ehhez a gondolkörhöz: mondjon biztatót arról, hogy a devizatartalékunk szintje megnyugtató tud maradni folyamatosan. A hatodik gondolköröm a kamatkiadásokról és az államadósságról szól.

A hetedik a társasági adó. Nagyon röviden kérdezem, mert ezt is érintették a kollégáim, úgyhogy sokkal rövidebben mondom, mint én terveztem. Ha jól néztem, 212

milliárd forintos többletbevételről van szó. Hogyan kalkulálták ezt ki, mire számítanak? Esetleg a társaságiadó-kulcsot emelik? Ha pikírt akarnék lenni, azt mondanám, hogy amerikai nyomásra emelnék ezt, a globális minimumadót vezetnék be mégis. Mert recesszióban, vagy recesszió közeli helyzetben, hogy korrektek legyünk, nem igazán látom, hogy a cégek mitől szárnyalnának. A nyereségek nem fognak lineárisan nőni az inflációval párhuzamosan. Úgyhogy javaslom, bár gondolom, nem fogják megfogadni, de hadd javasoljam, hogy ha taobevétel-növekedést szeretnének, akkor azonnali hatállyal szüntessék meg a korrupció melegágyát, a látványsportos taofelajánlást. Mert ezzel például bejöhetne 212 milliárd forint ahelyett, hogy mondjuk, egy felcsúti szállodát építenének belőle. Úgyhogy a 7. kérdésköröm a társaságiadó-bevételekkel volt kapcsolatos.

A 8. egymondatos kérdésem az, hogy tervezik-e újabb adó bevezetését: mondjuk, a magyar oligarcháknak a látványos gazdagodását megadóztatnák valamilyen különadó formájában? Ez lenne a 8. gondolatom.

A 9., amikor arról beszélnek önök, hogy az állam magán spórol, ez a bevezetőjében is elhangzott meg az anyagban is meg sajtónyilvános gondolatainkban is, hogy az állam magán spórol. Akkor, mondjuk, a Miniszterelnökségnek a kampánykiadásait legalább ilyen években nem lehetett volna csökkenteni? Rogán Antalnak a titkosszolgálatá mennyivel kap több pénzt ebben a költségvetésben és miért? A 9. kérdésköröm „az állam magán spórol” gondolatot feszegeti.

A 10. kérdésem az Erasmusszal kapcsolatos. Idéznék Navracsics Tibor minisztertől, azt mondta: „nagyon remélem, hogy félreértés történt” - szó szerinti idézetet hallottak Navracsicsától, amikor az RTL Híradója rákérdezett a hírre, miszerint az Európai Unió kizárja az Erasmus+ és a Horizont Európa kutatói programokból, a mondjuk, alapítványi fenntartású magyar egyetemeket. Még az is elhangzott Navracsicsától, ismét csak egy mondat felét szeretném kiemelni tőle, azt mondta szó szerint, hogy „a Bizottsággal való tárgyalások során nem merült fel aggályként, hogy aktív politikusok ülnek az alapítványok kuratóriumaiban”. Ez eddig is cáfolható volt hivatalos dokumentumokkal, de a csodálkozás, ez a tettett meglepődés cáfolata szerint magában, a decemberben összedobott vagy benyújtott vagy elfogadott rendeleti költségvetésnek a nemzetközi, európai uniós és határon túli felsőoktatási feladatok, programok támogatása sorában található. Mert, amit nyáron elfogadtak, '23-as költségvetés, ott alig több mint egymilliárd, 1017 milliós tétel szerepelt, ami pontosan 6 milliárddal több a rendeleti költségvetésükben tavaly december 29-én; az 7017 millió, 7 milliárd forint, azaz pontosan az Erasmus-támogatás összegével nőtt. Én ez alapján azt látom, hogy önök pontosan tudták, hogy ki lesznek zárva a fideszes potentátókkal leuralt egyetemek a programból, és majd magyar adófizetői pénzből próbálják azt pótolni. Így van ez, vagy tévedek? Ha tévedek, megnyugszom. A 10. kérdésem az Erasmusról szólt.

A 11. kérdésem, erről is volt szó, úgyhogy sokkal rövidebben mondanám, és hamarosan be is fejezem, mert elfogytak a kérdéseim, az az áfával kapcsolatos lenne. Én jól számolom, hogy minden magyar állampolgár, az újszülöttől az aggastyánig vetítve 100 ezer forinttal több áfát fog fizetni a mostani tervezet alapján, mint a tavaly nyári költségvetés? Mert ott 7099 milliárd forint szerepelt, ami most pár forint híján 8000 milliárdra nőtt. Jól számolom ezt, hogy minden magyar állampolgár, újszülöttől aggastyánig a tavaly nyári költségvetéshez képest ebben a költségvetésben - ugyanerről az évről van szó - 100 ezer forinttal több áfát fog fizetni? Sőt, ehhez én még hozzá tudnám tenni a száz százalékban átterhelt kiskereskedelmi különadót is, mert ezt egy az egyben átterhelik a kiskereskedő cégek. És az ársapkák, amit egyébként hatósági árnak hívnék, szerintem ez a 100 ezres szám inkább a 200 ezerhez közelít, amibe, még egyszer: aggastyántól csecsemőig mindenki beleértendő. Mire alapozzák ezt a számot?

Áfát fognak emelni, vagy nem gondolják, A) opció, hogy áfát fognak emelni vagy B) opció szerintem, hogy nem gondolják reális lehetőségnek az infláció csökkenését. Ennek a nagyon széles, 15-ről 19,5 százalékra becsült sávnak önök a felső felére gondolnak valójában, vagy, hogy annál feljebb is kúszhat? Vagy a C) opció, hogy nagyon gyenge forinttal számolnak. Remélem, hogy nem, de lehet, hogy feláldozzák az inflációellenes és az árstabilitás megőrzésére irányuló törekvéseiket? Segítsen, tisztelettel, tisztán látni ebben!

A 12. kérdésem a Vodafone megvásárlásával kapcsolatos: jól számolom-e, hogy a Vodafone megvásárlására fordított összegből lehetett volna bármelyikre fordítani a következők közül? Igazából bármelyiktől, amit most fogok mondani, azoktól vették el a pénzt azért, hogy vegyenek egy Vodafone-t. Mondok példát, ha már mondjuk, ma kezdődött az egyhetes pedagógussztrájk - hajrá tanárok, tanárok nélkül nincs jövő! -, akkor az első, hogy a pedagógusok béremelési igényét ebből egy az egyben ki lehetett volna elégíteni. Vodafone-vásárlás helyett ki lehetett volna elégíteni a pedagógusok béremelési igényét. Mondok második példát, mondjuk a gyógyszer támogatásokat lehetne ebből majdnem megduplázni. Vodafone helyett gyógyszer támogatásokat duplázni. Harmadik ötletem: mondjuk, a gyed összegét lehetne ebből háromszorozni. Vodafone helyett gyedösszeget háromszorozunk. Vagy a családi támogatásokat, ez ugye, alapvetően a családi pótlék, ezt lehetne duplázni. Vodafone helyett családi pótlékot duplázni. Mondok mást: helyi önkormányzatok támogatását lehetne nagyjából a felével megemelni. Vagy a nyugdíjakat lehetne további tíz százalékkal megemelni, vagy a rokkantsági, rehabilitációs ellátásokat lehetne két és félszeresére emelni. Vagy százezer lakásnak lehetne az energetikai korszerűsítését 3,5 millió forintos vissza nem térítendő támogatással biztosítani. Bármelyiket ezek közül el lehetne érni, el lehetett volna érni a Vodafone megvásárlása helyett. Miért ezt választották, önnek erről mi a véleménye, milyen prioritások ezek? Tehát ez a kérdés a Vodafone-ról szólt.

Már csak négy kérdésem van hátra. Jól látom-e egyébként, ez a 13. kérdésem, hogy ennek a költségvetésnek alapvetően két hatalmas vesztese van: az egészségügy és az alapfokú oktatás? Miért mondom ezt? Azért, mert a kiadások 35 százalékkal nőnek, az egészségügyre fordított kiadások reálértéke viszont 6 százalékkal csökken. Az oktatási kiadások ugyan összességében 28 százalékkal emelkednek, de az alapfokú oktatásnál a tervezett inflációt csak éppen hogy meghaladó 16 százalékos növekedéssel számolnak. Miért ezek a prioritások, tisztelettel kérdezem. Nem fontos a magyar embereknek az egészséges gyermekeink iskolája? Tehát a 13. kérdésem az egészségről, az oktatásról szólt, hogy miért ezek a prioritások.

És legvégül, hát inkább ilyen elvi, ilyen gazdaságfilozófiai kérdést tennék fel nagyon röviden négy darabot, egy-egy mondatosat. Az egyik, hogy ön szerint kinek van igaza abban a vitában, hogy az ársapka - ugye, ez egy becézett név, az ársapkát egyébként hatósági árnak kell hívni -, szóval kinek van igaza abban a vitában, hogy ezek a hatósági árak, ársapkák most növelik vagy csökkentik az inflációt? Mert Matolcsy György az egyiket mondja, Nagy Márton a másikat mondja. Ön szerint kinek van igaza ebben a kérdésben. A 14. kérdésem volt ez.

A 15. kérdésem szintén egy kicsit ilyen gazdaságfilozófiai kérdés: ön szerint a kiskereskedelmi különadó növeli az alapvető élelmiszerek árait, és ha igen, mennyivel? És akkor a kivezetés, amire fedezetet nyújthatna, mondjuk, az olcsóbb gázár, az csökkenti-e majd az inflációt? Ez a 15. kérdésem a kiskereskedelmi különadóról.

Következő kérdésem arról szólna, hogy: lát-e ön összefüggést a tavalyi költségvetés választások előtti, fedezetlen politikai motivációjú költségezés és a jelenlegi infláció között? Mondhatjuk-e azt, tudja-e cáfolni azt az állításomat, amikor azt mondom, hogy az, amit a választások előtt önök odaadtak az embereknek, azt

háromszorosan leverték már a magyar embereken, az akkor kapott támogatásokat az elszállt infláció miatt már háromszorosan megfizették a magyar emberek?

És legvégül az utolsó kérdésem: önök - mint a kormány képviselőjét kérdezem önt - legalább minimálisan felelősnek érzik-e magukat a tavalyi 434 forintos euróárfolyamért is, vagy ezért is csakis és kizárólag az MNB és a piac a felelős, a költségvetési politika ebben nem játszott szerepet? És ideteszem az utolsó kérdésemet: önök szerint nem volt hiba elvesztegetni tíz évet az euróbevezetés halogatásával? Ezeket szerettem volna feltenni, és bízom abban, hogy tételes válaszokat kapok én is, illetve az összes képviselőtársam: Jámbor András, Tóth Endre, Hargitai János, Ander Balázs, Bakos Bernadett, Ritter Imre és Szabó Zsoltnak voltak hozzászólásai, tisztelettel várjuk majd a válaszokat, ha visszakapom az elnökséget. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Rengeteg objektív kérdés hangzott el és tekintettel arra, hogy más hozzászólót nem látok, így megkérem államtitkár urat, hogy válaszoljon ezekre a kérdésekre. Egyben visszaadom Vajda Zoltán elnök úrnak az ülés vezetését. Köszönöm szépen.

(Az ülés vezetését Vajda Zoltán, a bizottság elnöke veszi át.)

Banai Péter Benő válasza

BANAI PÉTER BENŐ államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm szépen a szót és köszönöm szépen az észrevételeket, a pozitívakat is, és, ahogy itt elhangzott, az építő jellegű kritikákat. Azt tudom elmondani, hogy minden egyes javaslatra odafigyelünk, és abból indulok ki, hogy a jó szándék vezérli a hozzászólókat, éppen ezért arra próbálok fókuszálni, hogy a szakmai kérdésekről legyen most szó.

Ez előtt ugyanakkor engedjék meg, hogy államtitkárként ne menjek el szó nélkül néhány megjegyzés mellett. Bohócsipka a kupolán, egypárti kommunista rendszer, parlamenti munka kiüresítése, hazugságokra épített számok, Kádár-korszak - ilyen jelzők hangzottak el. Zárójelben jegyzem meg, hogy olyanoktól, akik egyrészt olyan pártot képviselnek, amely az MSZMP jogutódja, másrészt olyan pártokat képviselnek, amelyek szövetségben voltak olyan erővel, amelyek vagy az 1990 előtti időkhöz kapcsolódnak, vagy pedig a 2002 és 2010 közötti időhöz. Bocsássanak meg, de ha ilyen politikai felvetések voltak, akkor a költségvetés nyelvén hadd reagáljak ezekre! Amikor parlamenti kiüresítésről beszélünk, akkor vajon most milyen vitát folytatunk? Milyen vitát folytatunk most, amikor a költségvetés módosításáról van szó? Mennyire összevethető ez a gyakorlat, idézőjelben, „a parlament kiüresítése” azokkal a gyakorlatokkal, amelyeket 2002 és '10 között láttunk? Decemberben elfogadott az Országgyűlés egy költségvetést, majd semmi köze nem volt a költségvetés végrehajtásának ahhoz, amit az Országgyűlés anno megszavazott. Tehát bocsássanak meg, szerintem pont az a parlamenti vita lényege, hogy a költségvetésről folyik egy diskurzus, utána az Országgyűlés dönt és az Országgyűlés által elfogadott költségvetést hajtja végre a kormány.

Ez természetesen nem azt jelenti, hogy év közben ne lenne változtatás, ne lenne átcsoportosítás, erről fogok majd külön szólni. De mégis szerintem az a kérdés, hogy a kormányzat komolyan veszi-e az Országgyűlés által elfogadott költségvetést vagy sem. Talán ismernek annyira, hogy tényleg a szakmai ügyekre fókuszálok, de itt van előttem egy adatsor azokból az időkből, amikor a kritikát megfogalmazó pártok voltak kormányzati pozícióban, vagy a szövetségeseik voltak kormányzati pozícióban. Itt van előttem 2002-től az adatsor, nem fogom önöket nagyon hosszú ideig fárasztani, nézzék meg, hogy mikor fogadta el az Országgyűlés, a végrehajtásának milyen köze volt hozzá. 2003: 4,5 tervehány, a végeredmény 7,2. 2004: 4,1 százalékos tervek GDP-arányosan,

végeredmény 6,6. Egészen a 2006-os, mondjuk, Európa-bajnok hiányszámig: 9,3 százalék GDP-arányosan. Ezeket a módosításokat az Országgyűlés anno nem vitatta meg, nem fogadta el. Tehát azt gondolom, hogy igenis komolyan vesszük azt a költségvetést, amelyet az Országgyűlés elfogad. Ha megnézzük 2010 után a költségvetés végrehajtását, azt látom, hogy a költségvetésben lefektetett hiánycélok, adósságcsökkentési célok teljesültek.

Hozzáteszem, az Országgyűlésnek nagyobb biztonságot ad a költségvetés végrehajtása tekintetében az, hogy az Alaptörvény szerint van egy kormánytól független szerv, amely őrökdi a költségvetésben lefektetett számok felett, és ezt úgy hívják, hogy Költségvetési Tanács. Féléves végrehajtási számok alapján a Költségvetési Tanács értékeli a költségvetést, mint ahogy egyébként a féléves dokumentumok alapján, féléves tényszámok alapján önök, a Költségvetési Bizottság külön tájékoztatást kap a költségvetés végrehajtásáról. Én nem emlékszem ilyen gyakorlatra 2010 előtt. Tehát ismétlem, és itt be is fogom fejezni, hogy mi komolyan vesszük a parlamenti munkát, és ezért kezdtem a hozzászólásomat azzal, hogy a jó szándékú felvetésekre abszolút nyitott vagyok.

Ez átvezet ahhoz a véleményem szerint már szakmai vitához, amelyet többen megfogalmaztak, erre is átfogóan térek ki és utána, ahogy az elnök úr említette, hozzászólónként a le nem fedett ügyekről szólok. Nevezetesen a második kérdés az, hogy több-e az előnye vagy a hátránya annak, hogy az Országgyűlés a tavaszi ülészak végén dönt a költségvetésről. Azt gondolom, hogy ez egy valós szakmai vita. Ha felidézük azt, amit én mondtam a 2023-as költségvetésnél, akkor én is azt mondtam, hogy igen, a korai költségvetésnek vannak előnyei és lehetnek hátrányai. Mi az előnye? Azt gondolom, hogy a tervezhetőséget segíti. Abban, elnök úr, kérem, hogy fogadja el azt a véleményt, hogy például a kiadási oldalon nem mindegy az adott kedvezményezettnek, illetve az építőipari szektornak, hogy tudják, hogy mely állami beruházások valósulnak meg, vagy melyek azok, amelyek halasztásra kerülnek. Ez igenis az ő tervezhetőségüket segíti. Bevételi oldalon, amikor arról beszélünk, hogy a mostani helyzetben ideiglenes jelleggel különadókat vetünk ki, szerintem a bankszektor pénzügyi tervezését is segíti, ha tudja, hogy milyen adókat kell majd befizetnie a költségvetésbe.

Tehát azt gondolom, hogy a korábbi költségvetésnek van egy ilyen jellegű előnye. De ha Ritter Imre képviselő úrra nézsek, úgy emlékszem, hogy a nemzetiségek is azt mondták, a parlamentben is a nemzetiségi szószólók, hogy a korábbi költségvetés segítséget jelent, mert tudják, hogy milyen pályázatokra számíthatnak. Egyetértek mindenkivel abban, hogy fél évvel a naptári év kezdete előtt nagyobb a bizonytalanság. Vannak előnyök és hátrányok, egyetértek Hargitai János képviselő úrral, mérlegelni kell, hogy a mostani helyzetben az eddigi gyakorlaton célszerű-e változtatni vagy sem. Ismétlem, vannak előnyök és hátrányok, ezeket az asztalra fogjuk tenni a 2024-es költségvetés összeállításakor is.

Azt hadd árnyaljam, hogy már elfogadásakor megbukott a költségvetés. Ha most hallgatolagos konszenzus van abban, hogy ez a másfél százalékos növekedés sokkal valósabb, mint a 4,1 százalék, illetve hogy a 15 százalékos idei infláció sokkal valósabb, mint az 5,2, akkor megfordítom a kérdést. Vajon mi lett volna a külső világ véleménye egy tavaszi ülészak végén elfogadott költségvetésről, amely másfél százalékos növekedésre és 15 százalékos inflációra számít? Semmilyen előrejelzés nem volt. Én megnéztem a nemzetközi intézmények előrejelzéseit az inflációról. Megnéztem az előrejelzését a növekedésről. Csak egy dokumentumot említettem, itt van a kezemben, mindenkivel szívesen megosztom, az Európai Bizottság nyilvános dokumentuma. Erre senki nem készült, amit most látunk. Szerintem pont az jelenti az Országgyűlés

komolyan vételét, hogy, ismétlem, ha úgy látja a kormányzat, hogy módosítani kell, akkor módosít.

Időpont. Elhangzott, hogy miért nem hozta be a kormányzat a költségvetést. Szerintem az Országgyűlés munkájának komolyan vételét jelenti az, hogy a költségvetést nem lehet rövidített időben elfogadtatni. Azt gondolom, hogy december végén a legaktuálisabb, legfrissebb számok alapján készült el az a veszélyhelyzeti rendelet, amely most is hatályos. Tehát amikor probléma volt az, hogy túl korán lett elfogadva a költségvetés, nem értem, miért probléma az, hogy 2022 végén, a kritika az, hogy túl későn született meg a veszélyhelyzeti rendelet. Itt érzek némi ellentmondást a kritikai észrevételek kapcsán. Ha csak én érzem, lehet, hogy akkor ez egy szubjektív vélemény. Azt tartom fontosnak - ismétlem -, hogy a módosítási javaslat az Országgyűlés előtt van és normál rendben biztosan sokat fogunk még vitatkozni a költségvetési tervezetről.

Konkrétumokat illetően Jámbor András képviselő úr szociális érzékenységet említett. Itt van egy filozófiai vita nemcsak személyesen képviselő úrral közöttünk, hanem világnézeti különbség a parlamenti patkó különböző oldalai között. Én magam is személyesen abban hiszek és a kormány abban hisz, hogy a legnagyobb, ha úgy tetszik, szociális segítséget a munka jelenti az embereknek. Ez személyes mély meggyőződésem. Mély meggyőződésem, hogy a személynek, az egyénnek tartást ad, ha munkából és nem segélyből él. Az is mély meggyőződésem a statisztikák alapján, hogy ha valaki dolgozik, nagyobb jövedelme van, mintha segélyből élne. Ezért a szociális érzékenység kérdését úgy fogom fel, hogy a legnagyobb segítséget épp a leginkább rászorulóknak, a sérülékenyeknek, a kevés oktatással a legképzetlenebbeknek az jelenti, ha munkát biztosítunk. Én igenis értéknek tartom azt, hogy a magas foglalkoztatotti számot sikerült megőrizni. Szerintem a szociális érzékenység részét jelenti az, hogy, ismétlem, Európában a gázár Magyarországon a legalacsonyabb a lakosság tekintetében átlagfogyasztási szintig. Tehát, ha képviselő úr ezt a szociális érzékenységet fontosnak tartja, akkor szerintem ezt is a teljes kép részévé teszi: megnézi, hogy Európában hol, milyen árak vannak, megnézi, hogy a villamos energiánál milyen árak vannak, és ebből ki lehet számolni, hogy hol mekkora megtakarítás van Magyarországon más országokhoz képest. Ezzel rá is kanyarodok arra a számításra, hogy a Rezsivédelmi Alapban szereplő kiadás háztartásonként mekkora támogatást jelent. Erre elnök úr is rákérdezett, és én úgy látom elnök úr korábbi kommunikációjában, hogy a 30 ezer forinttal szemben egy más számítást mondott, ebben szerintem benne van a válasz is. Amikor miniszterelnök úr elmondta, hogy háztartásonként mekkora segítséget jelent a piaci árakhoz képest az, hogy Magyarországon mind a földgáz, mind a villamos energia tekintetében fogyasztási mennyiségi rezsicsökkentett ár van, ebben benne van, hogyha megnézzük a nyári piaci árakat, és mindenkinél az átlagfogyasztás igénybevételével számolunk, akkor bizony az említett számot fogjuk megkapni, a 181 ezer forintos árat. Természetesen, mivel a rögzített, rendkívül kedvezményes ár az átlagfogyasztás mértékéig érvényes, és e fölött piaci ár van, ezért értelemszerűen a piaci ár változásának függvényében az egy háztartásra jutó támogatásnak az összege is változik. Szerintem a kérdés kapcsán nem az a lényeges, hogy most pontosan 181 ezer forint jön-e ki, hanem az, hogy nézzék meg az európai statisztikákat, és ismétlem: azt fogják látni, hogy Magyarországon a gáznál a legalacsonyabb a lakossági ár. Ez a kulcskérdés, és függően attól, ismétlem magam, hogy a piaci árak hogyan változnak, az állami támogatásnak a mértéke is változhat.

Ami Jámbor András képviselő úr ehhez kapcsolódó kérdésére illeti, orosz gázszervezés, itt engedjék meg, hogy mivel minősített információról van szó, ne mondjak részleteket, pont akkor követnék el jogszabálysértést, ha részletekről szólnék. Az általam ismert információk alapján a hatályos szerződés kedvezőbb, mint a

korábban megkötött szerződés volt, és az is fontos, hogy van egyfajta biztonság a gáz beérkezését illetően. Ha a nyári árakat mondtam, és felidézzük azt, hogy vezetékrobbanás történt, milyen félelmek voltak tavaly nyáron a gázbeszerzés kapcsán, szerintem az is egy fontos érték, hogy van egy stabil beszerzési forrás, amiből a gáz rendelkezésre áll. Ha úgy tetszik, ez egy másik fontos tényező amellelt, hogy egyébként a rendelkezésre álló gáz alacsony áron jut el a fogyasztókhöz az átlagfogyasztás mértékéig.

Áfa, társasági adó, több kérdés merült fel. Azt hadd mondjam el, hogy áfából az önök előtt lévő tervezet 834 milliárd forint többlettel számol a korábbi verzióhoz képest. Tehát nem 1200, illetve különböző számok voltak - Ander Balázs alelnök úr is említette azt a számot -, hanem 834 milliárd forint a többlet. Ezen túlmenően szerintem az az izgalmasabb kérdés, hogy áfakulcsemeléssel nem számolunk. Miért van több áfa? Az inflációnál nagyobb a prognózis, a fogyasztáshoz kapcsolódó bevételek nagyobbak lehetnek, de azt látjuk, hogy a jövedelmek is nagyobb arányban nőnek 2023-ban, mint azt anno feltételeztük. Tehát kérem, hogy a költségvetés áttekintésekor ne csak azt lássák, hogy mely bevételi soroknál mekkora többlet van, hanem azt is nézzük meg, hogy a többlet mögött van-e adókulcsváltozás vagy sem. Egyrésről, ismétlem: áfánál nincsen ilyen adókulcsváltozás, és másrésről azt is nézzük meg, hogy a lakosság jövedelme növekszik-e vagy sem. Az a mi állításunk, hogy a bérek is növekednek. Említettem egy 15 százalékos fölötti nemzetgazdasági szintű átlagbéremelkedést. Természetesen ez nemzetgazdasági szintű szám, tehát az egyes területeken ettől jóval eltérő béremelkedések valósulhatnak meg.

Talán válaszoltam arra a kérdésre is, amit Jámbor András képviselő úr mondott, hogy mindenkinek meg kell tudni élni a munkából. Arra hívom fel a figyelmet, itt van előttem a statisztika, a KSH honlapján lehet ellenőrizni, 2022 októberéig reálbéremelkedés volt '22-ben is, ismétlem, az nemzetgazdasági összesen adat. Lehet arról beszélni, hogy milyen területeken, hol volt, de mégis azért összességében ebben az igen nehéz évben is érdemi béremelkedést láttunk. Én azt is értéknek tartom, hogy az elmúlt években ez folyamatosan jellemezte Magyarországot, 2020-ban is. Tehát voltak olyan évek, amikor 8 százalékos vagy azt meghaladó reálbéremelkedés volt. Megint KSH-adatokat érdemes megnézni.

Ha a képviselő úr a szociális érzékenységet fontosnak tartja, magam is fontosnak tartom, hogy ezzel az üggyel foglalkozzunk, akkor szerintem az egy komoly dolog, hogy a 2016-os háromoldalú megállapodás után a minimálbér és a garantált bérminimum összege nagyobb mértékben emelkedett, mint az átlagbér. Tehát a képviselő úr által kiemelten figyelt szegényebb rétegeknek a jövedelme a statisztikák alapján, ismétlem, nagyobb mértékben növekedett a '16. év végi megállapodás alapján, mint az átlagbér. Azon dolgozunk, hogy a foglalkoztatottság magas szintje is megmaradjon, és a bérek is emelkedni tudjanak. Természetesen azért ez egy jóval nehezebb feladat most a háború árnyékában, mint volt, mondjuk, 2017-18-ban.

A Debreceni Akkumulátorgyár, itt konkrét kérdés van. Én azt kérem képviselő úrtól, hogy forduljon a témáért felelős Külügyminisztériumhoz. Az infrastrukturális fejlesztések kapcsán pedig arra hívom fel a figyelmet, hogy azért, ami Debrecenben történik, az nem egy akkumulátorgyárról szól. Rendkívül komoly beruházások valósultak, és valósulnak meg. Én nagyon örülök annak, hogy míg 8-10 évvel ezelőtt sok külföldi befektetőtől az hangzott el, hogy a Dunától keletre nem valósítanak meg beruházást, most arról beszélünk, hogy Debrecenben milyen növekedés van, függetlenül az említett akkumulátorgyártó beruházásától. Azzal egyetértek, itt Ander Balázs képviselő úr vetette fel a területfejlesztési szempontokat, hogy az ország egészére kell figyelni. Azt tudom képviselő úrnak, alelnök úrnak, illetve a bizottságnak elmondani, hogy a kormányzati támogatások meghatározásakor egy külön szempont

az, hogy a területi fejlődéseket, potenciált vegyük figyelembe, tehát egyszerűen fogalmazva, nagyobb támogatást kapnak azok a cégek, akik olyan térségekbe mennek, ahol nagyobb a munkanélküliség, mint az országos átlag. Természetesen az a cégnek a szuverén döntése, hogy a kormányzati ajánlatot az adott régió, az adott térség tekintetében elfogadja-e vagy sem.

A 30 év alatti hölgyek szja-mentessége. Nagyon fontos téma, köszönöm Jámbor András képviselő úrnak, hogy felvetette. Nem akarom húzni az időt, de szerintem a talán mindnyájunk által fontosnak tartott termékenységitáta-növekedés vagy minél több gyermek megszületése akkor reális, ha az első gyermek vállalásának időpontja korábbi. Tehát én bízom abban, hogy ez az intézkedés segíteni fog a gyermekek számának növekedését illetően. Tájékoztatom képviselő urat és a bizottságot, hogy van limit az szja-kedvezmény összegén: ez a nemzetgazdasági átlagkereset. Eddig vehető igénybe az szja-mentesség.

Kaszinók. E tekintetben is a makrogazdasági paraméterekből indultunk ki. Növekedés, inflációs számok, lakossági viszonyok, ezt követi le az ezen a soron látható bevételnek a módosulása.

Tanárok béremelése. Ezt nemcsak Jámbor András képviselő úr, hanem többen felvetették. Először is azt szeretném elmondani, hogy azért itt az európai uniós finanszírozás kapcsán is többről van szó, mint egyszerűen arról a kérdéstről, hogy uniós forrásból vagy nemzeti forrásból finanszírozzuk. Az első fogalmi kérdés, hogy az uniós forrásra hogyan tekintünk. Én azokkal értek egyet, elnök úrral is, akik úgy fogalmaztak, hogy ez Magyarországnak járó forrás. Tehát többször elhangzott, hogy mi teljes jogú tagjai vagyunk az Európai Uniónak. A hétéves költségvetésről egyszer a Tanács és a Parlament már döntést hozott, azokkal az összegekkel kalkuláltunk, amelyek az Európai Unió közös költségvetéséből kerülnek kifizetésre, mely Uniónak mi is teljes jogú tagjai vagyunk, és mely Unió költségvetéséhez teljes jogú hozzájárulást, befizetést fizetünk. Több mint 600 milliárd forint a 2023-as befizetésünk. Tehát mi úgy tekintünk az uniós forrásokra, mint közpénzekre, ugyanolyan közpénzekre, mint úgymond a tisztán nemzeti adóforintokból fizetett közpénzekre. Ráadásul az Európai Unió az oktatási rendszer tekintetében több javaslatot tett, amire reagált a kormányzat. Az egyik javaslat az oktatási rendszer digitalizálásának a növelése volt, ezért az uniós programokban nemcsak a béremelési tétel fedezete szerepel, hanem más tételek is szerepelnek, és abban bízunk, hogy előbb vagy utóbb - azért bízom benne, hogy előbb - lezárjuk a még folyamatban lévő egyeztetéseket, és meg fog valósulni uniós forrásból is nagyobb mértékű béremelés. A nagyobb mértéket azért mondom, mert 10 százalékos béremelés már elindult, és ami az operatív programokban szerepel, az egy olyan vállalat, hogy 2025-ben a pedagógusok átlagbére a diplomás átlagbér 80 százalékát el fogja érni. Ezt fokozatosan érnék el. Az idei évre számított emelés 2022-höz képest messze 20 százalék fölötti. Tehát ebből azt a választ is láthatják, hogy a pedagógusoknál érdemi reálbér-növekedés valósulhat meg, amennyiben az egyeztetéseket lezárjuk az Európai Bizottsággal.

Tóth Endre képviselő úr felvetésére részben az első mondataimmal reagáltam. Amikor képviselő úr azt mondja, hogy a kormány az önmaga által kreált válság menedzselésével foglalkozik, én, bocsásson meg, képviselő úr, abban bízom, hogy azért ezt ön sem mondja teljesen komolyan, ezt, ha jól láttam, felolvasta a papírról... Tehát komolyan gondoljuk, hogy ez a háború Magyarországnak az érdeke? Tehát nézzük meg, hogy Európában, most kérem képviselő urat, hogy ne a magyar kormányzati előrejelzéseket, végképp ne a kormányzati előrejelzéseket nézze, ha nem tartja hitelesnek a kormányzati számokat, hanem nézze meg azt, hogy a független nemzetközi elemző intézetek hogyan változtatták a prognózisukat a háború kitörése után. Tehát, bocsásson meg, képviselő úr, azt nem gondolhatja komolyan, hogy a kormányzatnak

érdeke ez a háború! Ki az, aki a lehangosabban, a kezdetektől fogva azt mondja, hogy béke kell? Ezt a háborút nem célszerű finanszírozni, ezt a háborút nem célszerű működtetni, fenntartani. Nem akarom elvinni a fókusz a költségvetésről, de ezt a képviselő úr által említett megfogalmazást egyszerűen nem tudom hova tenni. A mi alapvető érdekünk, hogy béke legyen, a béke remélhetőleg egy stabilabb nemzetközi környezetet hoz el. Nem vagyok naiv, én nem gondolom, hogy az a geopolitikai helyzet fog helyreállni a békekötés másnapján, mint ami a háború kirobbanása előtt volt, de mégis, azért sokkal rendezettebb gazdasági viszonyokkal is kalkulálhatunk. Tehát meggyőződésem, hogy ez a helyzet senkinek sem volt az érdeke, a kormányzat reagál azokra a kihívásokra, amelyeket a háború és az azzal kapcsolatban hozott szankciók jelentenek. A 2023-as költségvetés ezt a gazdaságpolitikai választ tartalmazza.

Hogy átlátható vagy nem átlátható módon, ez sokszor előkerült, itt őszintén mondom, hogy köszönettel veszem azt a kimutatást, ami alatt képviselő úr úgy fogalmaz, hogy a magyar költségvetés a legátláthatatlanabb költségvetés. Én köszönettel veszem, én nem láttam ilyen európai uniós dokumentumot. Elnök úrral pont ebben a bizottságban is rögzítettük azt, hogy van egy Open Budget Survey nevű dokumentum, és nem akarok belemenni, de az open jelző azért mond valamit. Tényszerűen hadd mondjam el, hogy európai uniós ilyen jellegű kimutatás nincs, és azt szeretném rögzíteni, hogy most az a költségvetés, amiről beszélünk, az a költségvetés, ami az Országgyűlés előtt van, rengeteg olyan kiegészítő dokumentumot tartalmaz, amit jogszabály szerint egyáltalán nem kellene hozzacsatolni a tervezethez. Nyitott vagyok a kritikákra, észrevételekre, és őszintén mondom, hogyha van olyan pont, ahol tudunk változtatni az eddigi gyakorlatunkon, magam arra nyitott vagyok.

Tóth Endre képviselő úr azt a kérdést tette fel, hogy ki vállalja a politikai felelősséget, miniszter úr részt vesz-e az országgyűlési vitában. Én bevezető szavaim között említettem, hogy miniszter úr eddig is és a jövőben is nyitott, hogy költségvetés kapcsán az Országgyűlés előtt megjelenjen, és említettem, hogy miniszter úr tervezi, hogy a plenáris ülésen, nemcsak a bizottság tagjai előtt, hanem az Országgyűlés plenáris ülése előtt a költségvetés kapcsán megjelenik. Abban kérek megértést, hogy a hatályos szabályok alapján egy parlamenti bizottsági vitában az előterjesztő képviselőjének kell jelen lenni, formáljogilag a minisztert bármelyik államtitkár helyettesítheti a bizottsági ülésen. Azt abszolút elfogadom, hogy az én személyem nem ér föl a miniszter úr személyéhez, és ez így van rendjén, ezt őszintén mondom, de ismétlem, minden kérdésre akár most, akár a későbbiekben igyekszek választ adni, és természetesen egy költségvetésről a benyújtás előtt a kormányzat dönt, ha úgy tetszik, politikailag lekövethető a felelősségi struktúra: kormány, pénzügyminiszter és első helyen alatta a költségvetésért felelős államtitkár, tehát én minden pozitív és negatív kritikát is fogadok, és ha úgy tetszik, mint költségvetésért felelős államtitkár, viselem is a felelősséget.

Hargitai János képviselő úr felvetésével a tavaszi költségvetés kapcsán egyetértek, ez egy jó szakmai kérdéskör, ismétlem, van pro és kontra érve a tavaszi döntésnek, és köszönöm képviselő úr javaslatát az önkormányzatok rezsitámogatása tekintetében. Ha már képviselő úr említette, hadd mondjam, hogy öt kötelező feladatnál ad támogatást a kormányzat az önkormányzatoknak: közétkeztetés, óvodai ellátás, bölcsődei ellátás, szociális bentlakásos dolog, a szociális érzékenység kapcsán is fontosnak tartom, és a közvilágítás. És nagyon lényeges, és köszönöm képviselő úrnak, hogy mondta, hogy objektív normatív mutatók alapján kerül sor a támogatás folyósítására, és megfogadom képviselő úr tanácsát, hogy külön tájékoztatást fogunk adni az érintett önkormányzatoknak.

Családtámogatások szóba kerültek, hadd hangozzék el az összeg: 2023-ban 3357 milliárd forint körüli összeggel számolunk, ez mintegy 127 milliárd forinttal magasabb, mint az eredeti 2023-as szám.

Ander Balázs képviselő úr a munkahelyvédelem fontosságára hívta fel a figyelmet. Köszönöm szépen, ez egy olyan pont, ahol alelnök úrral abszolút egyetértünk. És azzal is egyetértünk, hogy differenciált, ha úgy tetszik, strukturált támogatáspolitikát érdemes fenntartani a döntően külföldi tulajdonú cégek magyarországi nagyberuházásai és a Magyarországon működő kkv-k beruházásai kapcsán. Anélkül, hogy nagyon mélységekbe mennék, ez a megkülönböztetés minden egyes külföldi beruházó támogatásánál érdemi szempont. Tehát azt szeretnénk, hogy olyan beruházások valósuljanak meg, amely hazai cégeket nem kiszorít, hanem hazai cégeknek, például kis- és közepes vállalkozásoknak munkát ad. Tehát ismétlem: döntően olyan cégeknek adunk támogatást, amely véleményünk szerint hozzáad a nemzetgazdasági teljesítményhez, és a döntően hazai tulajdonú kkv-knak pedig külön támogatási program és adórendszer is van. Ugye, a kivát sokszor említjük, mint a kis- és közepes vállalkozásoknak kedvező adónemet; azt tudom elmondani, hogy mind adó-, mind kiadási oldalon a költségvetésben tetten érhetőek ezek a számok. Természetesen azért uniós tagállamként olyan legyűjtést nem lehet csinálni, és nem is értelmezhető, ami tulajdon szerint különbözteti meg a cégeket, hiszen uniós országok állampolgárai és uniós állampolgárok tulajdonában vagy uniós jogalanyok tulajdonában lévő cégek között sem lehet különbségtételt tenni. Arra hívom fel a képviselő úr figyelmét, hogy a 2023-as újraalkotott költségvetésben jelentősen megemeltük a döntően hazai kkv-k által adott Széchenyi-kártya kamattámogatásnak az összegét. A kis- és közepes vállalkozások energiatámogatási programra pluszforrásokat kapnak, és azt is fontosnak tartom, hogy az uniós források keretösszegei is növekednek, amiből a kis- és közepes vállalkozások támogatásokat vehetnek igénybe.

Áfa. Említettem az összeget. E tekintetben azt is mondanom kell, hogy nemcsak a kormányzat meggyőződése, hanem egyre több nemzetközi szervezet igazolja vissza azon adópolitika helyességét, mely a jövedelmi típusú adóknál alacsony adókulccsal számol és a közkiadások finanszírozását döntően a fogyasztási, forgalmi típusú adókból reméli. Ezt azért mondom, mert jövedelemadók tekintetében az egyik legalacsonyabb adókulcsokat látjuk. Ez igaz a társasági adóra is és ami nagyon lényeges, a személyi jövedelemadóra. A filozófiánk tehát az, hogy minél több embernek legyen munkája, lehetőség szerint minél többet keressen és a nagyobb jövedelem az, ami lehetőséget ad arra, hogy a nagyobb jövedelemből a magánszemélyek eldöntött arányban fordítsanak fogyasztásra, illetve megtakarításra.

Azt is elmondanám, hogy néhány alapvető élelmiszer ára 5 százalékos adókulccsal adózik. Erről is volt anno egy vita, nem mindenki szavazta meg a parlamenti padsorokból és azt is meg kell említenünk, hogy további termékeknél pedig árstop van érvényben. Erről most hadd mondjam el, hogy személyes véleményem szerint egy piacgazdaságban normál körülmények közepette nem célszerű az árstop intézményével élni. Most különleges idők vannak és különleges intézkedésként kerültek bevezetésre az árstopok. Szerintem azon sincs vita sem a jegybank, sem a kormányzat különböző szervei között, hogy ezt a különleges intézkedést ki kell vezetni. A kérdés az időpont. De ismétlem: személyes véleményem az, hogy a különleges időkben lehet ilyen különleges intézkedéseket hozni és abban bízok, hogy előbb-utóbb a háborús helyzet megoldódik, előbb-utóbb normalizálódnak a gazdasági folyamatok, a normalizációnak része az infláció csökkenése is és egy normalizált helyzetben remélhetőleg nem lesz szükség ilyen különleges intézkedésekre. De amit Ander alelnök úrnak akartam mondani, hogy azt azért vegyük figyelembe, hogy több élelmiszernél 5 százalékos kulcs van és árstop van érvényben.

A kisemberek kapcsán úgy fogalmazott alelnök úr, hogy juttassuk vissza az áfabevétel összegét, ha jól értettem. Megfogalmazott a képviselő úr adókulcs-csökkentést, ebben filozófiailag nem értünk egyet, tehát nem az adókulcsokat akarjuk csökkenteni, ami vagy átmegy fogyasztóiár-csökkenésbe, vagy nem, erről is van tapasztalatunk, hanem őrizzük meg a magas foglalkoztatást, legyen az embereknek jövedelmük, amiből tudnak vásárolni. Arra is felhívnam a figyelmet, hogy a 834 milliárd forintos áfabevételi többlet képest a Rezsivédelmi Alapban, amiben pont azokat a családokat támogatjuk, akik mellett az alelnök úr és Jámbor András képviselő úr is felszólalt, közel 1200 milliárd forint a költségvetési transzfer. A Rezsivédelmi Alapban szerepelnek a különadóból származó bevételek és még ezen kívül 1200 milliárd forint. Nemcsak az áfabevételi többlet kerül be, ha úgy tetszik, a Rezsivédelmi Alapba, hanem közgazdaságilag ennél még egy jóval nagyobb összeg. Tehát szerintem az a policy mix, gazdaságpolitikai intézkedéssorozat, amelyet az önök előtt lévő javaslat tartalmaz, az alelnök úr és képviselő úr által fontosnak tartott szociális szempontokat is figyelembe veszi.

Százezer forintos nyugdíj. Ander Balázs alelnök úr vetette fel a kérdést. Tényszerűen hadd mondjam el, hogy az összes nyugdíjszerű ellátásban részesülő személyek közül nem egész 67 ezer jövedelme van százezer forint alatt. Nagyon lényeges, hogy 60 ezer forint alatti jövedelemnél az érintettek nagyrésze alapvetően külföldről kap nyugdíjat. Ez egy nagyon fontos kérdésre vezet át. A magyar nyugdíjrendszerben, az állami nyugdíjrendszerben járulékos, teljesítmény alapú nyugdíjazás van. Ki mennyit dolgozik és mennyi járulékot fizet be, az határozza meg a nyugdíjának összegét. A legkisebb nyugdíjban részesülőknél az a helyzet, hogy külföldön dolgoztak, külföldön fizettek járulékot, onnan kapnak nyugdíjat. Amennyit Magyarországon dolgoztak, az alapján a magyarországi befizetéseik szerint kapnak még nyugdíjjárulékot. Ez egy gázságossági kérdésre is felhívja a figyelmet. Ismétlem: ki mennyit dolgozott, annyit fizet be.

A katarrendszer átalakítása szóba került, az elnök úr mondta. Hadd jegyezzem meg, hogy a statisztikák alapján az utóbbi időszakban a szabálmódosulás előtt döntően normál alkalmazottak mentek át katas jogviszonyba. Nem arról volt szó, hogy magánszemélyeknek szolgáltatást adtak fodrászok, cipészek. Normál alkalmazotti státusból mentek át az alacsony fizetéssel és egyébként alacsonyabb nyugdíjjárulékkal. Tehát ismétlem, a nyugdíjak tekintetében érdemes megnézni, hogy mindenki annyi nyugdíjat kap, amennyi időt dolgozott és amennyi befizetést teljesített. Azt lehet mondani, hogy az igazságosságnak egy fontos szegmense.

Ander Balázs alelnök úr a szociális szféra béremelését említette. Azt látni kell, hogy 2022-ben egy 20 százalékos béremelés az állami szociális intézményekben foglalkoztatottaknál megvalósult. Tudom, hogy milyen inflációval számolunk és azt is tudom, hogy a közszférában a kormányzat azt az elvet követte, hogy a gazdasági növekedés fényében, a gazdaság teherviselő képességének arányában szektorálisan kerül sor béremelésekre. Nem minden évben mindenkinek. Az idei évben az orvosoknál egy nagyon jelentős béremelés valósult meg január 1-jétől és azzal számolunk, hogy az ápolóknál, egyéb egészségügyi dolgozóknál július 1-jétől lesz emelés. Elhangzott, hogy a közoktatásban dolgozóknál is van béremelés, 10 százalék tisztán, ha úgy tetszik, nemzeti forrásból. Remélem, hogy ez csak megelőlegezi az európai uniós forrásokat, és van még néhány további terület, ahol a közszférában béremeléssel számolunk. Az erre szánt céltartalék összege összesen 514 milliárd forint, hozzáteszem, hogy ez túlnyomó részt már eldöntött béremelések fedezete. De például aki szociális szférában garantált bérminimumot keres, ott a béremelést egy kiegészítő előirányzatból kapja meg az intézmény, tehát nem az intézménynek magának kell

kigazdálkodni a béremelés többletét, hanem azt központi forrásból az adott intézmény meg fogja kapni.

A szakképzés. Napirenden van a szakképzés kérdése is. Folyamatosan figyeljük és elemezzük a bérvizonyokat. Említettem, hogy van egy puffer, ami még a kormány rendelkezésére áll. Remélem, hogy az Országgyűlés meg fogja erősíteni ezt az 514 milliárd forintos céltartalék összegét, amelyből a közszféra bármely területén béremelést lehet végrehajtani.

Forint/euró árfolyam. A tervezet a transzparencia keretében tartalmazza, hogy milyen árfolyammal számolunk. Ez némileg magasabb, mint 408 forint/euró. Megint elmondom, hogy nincs prognózisa a kormánynak, a korábbi időszak átlagos számát vettük figyelembe, amikor decemberben a kormány újraalkotta a '23-as költségvetést, a megelőző hónapokban az átlagárfolyam ez a 408 forintot némileg meghaladó, 408,8 forint/eurós árfolyam volt. Most megnéztem az árfolyamot. Olyan 395-396 forint körül alakul.

Élelmiszer-infláció. Valóban egy nagyon jelentős emelkedés valósult meg. Azt azért érdemes megnézni, hogy ismereteim szerint Magyarországon európai viszonylathoz képest jóval nagyobb aszály volt, ami biztos, hogy érdemben befolyásolta az élelmiszerárak növekedését. Ugyan nem a PM és a kormány elsőrendű feladata az infláció kontrollálása, de azt is hallom, hogy bizony nagyon sok cég nem költség alapon áraz, hanem az alapján, hogy mit bír el véleménye szerint a piac. Ezért van nagy jelentősége annak, hogy az infláció idén az év utolsó szakaszára, utolsó hónapjaira egyszámjegyű legyen, hogy az inflációs várakozásokat is le lehessen törni és ne legyen olyan impulzív árazás a cégek részéről, mint amit hallomásból, illetve most már sok esetben részadatokból látunk. Adósságfinanszírozásra Ander Balázs képviselő úr is rákérdezett és Vajda Zoltán elnök úr is, mintegy 2500 milliárd forint kamatkiadással számolunk az idei évben. A kamatkiadások felára, erre kérdezett elnök úr, és Csehországhoz, Lengyelországhoz viszonyította Magyarországot. Nagyon köszönöm elnök úrnak a felvetést, mert egyrésztől tényszerűen igaz az, főleg Csehország viszonylatában, Lengyelország viszonylatában nem mindig, hogy egységnyi államadósságunk finanszírozási költsége nagyobb, mint a cseheké, tényszerűen igaz. De azt is érdemes megnézni, hogy egyrésztől hogyan alakult ez az elmúlt években. Jelentősen szűkült. Mi volt a kiindulópont, mi az, ami meghatározza az adósság finanszírozását? Például az adósságráta, ami Lengyelországban vagy Csehországban 2010 előtt csökkent, nálunk meg folyamatosan növekedett. Mindenkit emlékeztetnék arra, hogy a GDP-arányos kamatkiadásaink 4 százalék fölött voltak, ezt mindnyájan tudjuk, 2011-12, ezekben az években 4 százalék fölött voltak. Most ez lement 2 százalék környékére a pandémia előtt. Az egész világban van egy infláció. Kérem, nézzük meg az inflációs adatokat a világban! Az infláció felfutásával a jegybankok szigorítanak, és az államadósság finanszírozási költsége is fölfelé megy. Tehát, amikor az adósságszolgálati kiadások növekedéséről beszélünk, abban benne van egy globális jelenség, az adósság általános finanszírozási költségének a növekedésével. Bocsánat, ha hosszú vagyok, de elnök úr kérdésére igyekszek tényszerű információt szolgáltatni, és a transzparencia keretében minden kérdésre válaszolni. Hadd mondjam el, hogy a tízéves dollárkötvényeknek a hozama 2021 szeptemberében 1,3 százalék volt, tavaly ősszel 4,5 százalék, most meg olyan 3,7 százalék körül van, háromszoros növekedés, tízéves dollárkötvény. Pontosan tudjuk, hogy a dollár milyen valuta, pontosan tudjuk, hogy a dollárnál olyan árfolyamváltozásról, mint amit egyébként a térségben látunk, nem beszélhetünk. Szóval az adósság finanszírozási költségénél ezt a nemzetközi kontextust érdemes figyelembe venni. Azzal maximálisan egyetértek, hogy épp ez az adósságfinanszírozási költség is abba az irányba visz minket, hogy a hiányt és az adósságot csökkenő pályán tartsuk, és a transzparencia keretében a benyújtott

törvényjavaslat tartalmaz egy kitekintést 2026-ig, bevételi-kiadási számokkal, makrogazdasági prognózissal. Most azzal számolunk, hogy 2024-től 2,5 százalékos hiányt követően 2026-ra 1 százalékos GDP-arányos hiányhoz juthatunk el. Nagyon sok mindentől függ ez, tehát háború kimenetele és a többi és a többi, de ismétlem, az irány egyértelmű, és ezt kommunikáljuk kifelé is a nemzetközi irányba.

Akkor itt kanyarodnék rá a Fitchre, amit elnök úr mondott. Szerintem az pozitív, hogy a költségvetési számokat és az adósságcsökkentést az elmúlt években teljesítettük, az adósságráta-csökkenést illetően az előzetes számot túlteljesítettük. Tehát 73,5 százalékos adósságrátával számolunk, az eredeti '23-as költségvetésben ennél jóval magasabb, 76-ot meghaladó adósságrátával számoltunk. Az adósságráta csökkenése mellett akkor is, csak a csökkenés, ismétlem, nagyobb mértékű.

Van egy olyan globális változás, amit talán elnök úr a múltja alapján pontosan ismer, és többen ismerhetnek, amikor egy valamilyen piaci turbulencia van nemzetközi szinten, tehát világgazdasági szinten, akkor az úgynevezett feltörekvőnek tekintett országokból nagyon sok jövedelem kiáramlik, a finanszírozási költségek növekednek, kockázatosabbnak ítélik meg a befektetők ezeket az országokat. Ráadásul, ugye, Magyarország energiainportra szoruló ország, minden befektető látta, hogy a gázár hogyan változott, minimális a magyar kitermelés, tehát mi energiára szorulunk, ez a folyó fizetési mérlegre is befolyással bír, és a lakossági rezsicsökkentés megtartása miatt a költségvetés egyenlegére is befolyással bír, tehát önmagában az energiakitettségek az energiaválság miatt az ország egészének a gazdasági megítélését befolyásolja. Tehát van egy globális kép, ami rajtunk kívül álló okokra vezethető le, és értelemszerűen akkor a magyar mutatókra is hatással bír. Én ezt látom alapvetően a Fitch lépése mögött. Ugyanakkor azt nagyon fontosnak tartom, hogy nemcsak a hitelminősítők vizsgálják a magyarországi számokat, hanem azok a befektetők, akik konkrétan megveszik az állampapírokat. És most jön egy nagyon lényeges dolog, ugye, év elején egy sikeres devizakötvény-kibocsátást hajtott végre Magyarország. Azok, akik ténylegesen megvették a papírjainkat, mintegy háromszoros túljegyzést mutattak. Ebben a túljegyzésben az előzetesen kalkulált kamatlábhoz képest kisebb kamattal értékesítettük a papírjainkat, 4,25 milliárd dollár értékben. Ezek a befektetők bíznak Magyarországon, és szerintem ennek a hatása is tükröződött abban, hogy most nem 408-409 forintos euróárfolyamról beszélünk, hanem, ha mindenki megnézi, az év elején volt egy forinterősödés, tehát a jó hír az, hogy én úgy látom, hogy a befektetők bíznak Magyarországon. Magyarország befektetésre ajánlott kategóriában van. Megjegyzem, 2010 után akkor is tudtuk magunkat finanszírozni, amikor a 10-es évek elején még befektetésre nem ajánlott kategóriában voltunk, és nem akarok nagyon a múltba révedni, de arra is emlékszünk, hogy a 2008-9-es válságnál akkor sem tudtuk magunkat finanszírozni, amikor szintén még befektetésre ajánlott kategóriában voltunk, nem árazás kérdése volt, hogy el tudtuk-e adni papírjainkat vagy sem. Nem tudtuk eladni a papírjainkat, Magyarország a 2008-9-es válság következtében elég gyorsan az Európai Bizottság és az IMF segítségére szorult. Én abban bízom, hogy ez az időszak nem lesz jellemző a következő években. Fegyelmező gazdálkodással tudjuk az adósságunkat megújítani, és az infláció következő években, az év második felében, az azt követő években várható csökkenésével az adósságfinanszírozás terhe is csökken.

Engedjenek meg még két számot, hiszen elnök úr rákérdezett a futamidőre. Az adósság hátralévő futamidejének növelése prioritás, az elmúlt években emelkedett, három éve még körülbelül négy év volt, most az adósság hátralévő futamideje hat év feletti. Hat év feletti. A 4,25 milliárdos dollárkibocsátásban volt 30 éves dollárkötvény, itt volt a legnagyobb kereslet, tehát egy tartós bizalom van a magyar gazdaság iránt. Az is lényeges, hogy a kamatozáson belül a devizaadósságnak a 87 százaléka fix kamatozású, forintadósságnál ez 73 százalék, 2022 harmadik negyedévi adatok

alapján. Ezért is mondhatjuk azt, hogy a magasabb kamatszint fokozatosan épül be azért az adósságba, és nem a teljes adósság árazása változik meg.

Végül elnök úr említette azokat a potenciális befektetőket, Soros Györgyöt vagy másokat, akik magyar állampapírt vásárolnak. Szerintem az üdvözlendő, hogy ahol a leggyorsabb a magas inflációnak a beárazódása, azok a lakossági inflációkövető állampapírok, ahol Magyarországon az Európai Unió tagállami közül vagy a legmagasabb vagy a második legmagasabb a lakossági finanszírozási arány, körülbelül 25 százalék, tehát a lakosság kezében van az államadósság 25 százaléka. Ez a magasabb inflációhoz kötött kamat náluk, a magyar lakosságnál jelenik meg, az ő jövedelmüket emeli fölfelé, és akár a megtakarításokban csapódik ez le, akár a fogyasztásban, ez mindenképp kedvező reálgazdasági hatású.

Bakos Bernadett képviselő asszony azon felvetésével abszolút egyetértek, hogy az energiaügyekre fókuszálni kell. Ez nem egy udvariassági mondás, energiahatékonyság, egyetértek vele. Azt kérem képviselő asszonytól, hogy azért lássa, hogy milyen programokat indítottunk erre a célra. Talán elég, ha az otthonfelújítási támogatást mondom, ahol tavaly év végén soha nem látott számú kérés futott be. Ha jól emlékszem, az év utolsó hetében nagyjából annyi kérés futott be, mint 2021 egészében. Ezeknek a kéréseknek a nagy része energiahatékonysági célú: szigetelés, napelem és a többi. Tehát egy nagyon jelentős sok száz milliárd forintos programot indított el a kormány, és a 2023-as költségvetésben is az áthúzódó kifizetések ebből a programból jelentkeznek. Egyszer. Másodszor: a szén-dioxid-kvóta értékesítéséből származó bevételnek az ötven százalékát energiahatékonysági célokra fordítjuk. Ez is benne van a 2023-as költségvetésben, ismétlem: olyan energiahatékonysági programokra, amelyek részben a lakosság számára érhetőek el. Harmadszor: azokból az Európai Unió költségvetéséből finanszírozott programokból, melyek remélhetőleg mielőbb elérhetőek lesznek, jelentős energiahatékonysági programokat szeretnénk finanszírozni. Finanszíroztunk a múltban is, részben megelőlegezve az uniós támogatásokat, és kívánunk finanszírozni a jövőben is. Itt valóban van egy vita, hogy a megújuló energiaforrások közül melyekre milyen hangsúlyt teszünk, de a fő dologban szerintem egyetértünk, hogy nagyon jelentős a megújuló energiaforrásoknak a tevékenysége. Ismereteim szerint jelenleg a Paksi Atomerőmű négy blokkjával összevethető kapacitás áll rendelkezésre megújuló energiaforrásból, az pedig egy hosszú vita, hogy a megújuló energia nyilván akkor termel energiát, amikor süt a nap, fúj a szél. Éppen ezért mi azt gondoljuk, hogy az energiafüggetlenségünknek, az olcsó energiának az egyik forrása a paksi beruházás. Nem értek egyet képviselő asszonnyal abban, hogy a kormány ne tett volna meg sok mindent. Kétségtelen, hogy sajnos lassabban valósul meg ez a beruházás, mint ahogyan terveztük. Az okokba nem akarok mélyen belemenni, túlfeszíteni a keretet, nem kizárólag a kormányon múlik, hogy milyen gyorsan épül fel a paksi beruházás, de amikor sokan arról beszélnek, hogy az olcsó paksi áramot kiknek, hogyan kell eladni, akkor szerintem érdemes ezt megnézni, hogy egy stabil, olcsó energiát előállító, és a stabilitás alatt értem a kiszámíthatóságot, éjjel-nappali termelést, tehát egy olcsó áramot stabilan előállító erőműről beszélünk.

Vízgazdálkodás. Egyetértek, hogy ez egy fontos kérdés. Kérem, hogy azt is nézze képviselő asszony, hogy hazai és uniós programok keretében a Magyarországnak járó forrásokból vízgazdálkodási célokra, öntözésfejlesztésre mennyi forrást tervezünk. Ennek a tételei az idei költségvetésben is szerepelnek.

Infláció, extraprofit, szerintem infláció kapcsán mindent elmondtam, az extraprofitoknál pedig arra hívom fel a figyelmet, hogy azoknál a szektoroknál, ahol véleményünk szerint extraprofit keletkezett, a közkiadások finanszírozásába az adóváltozásokkal ezen tételeket be kívánjuk vonni. Talán az a felvetés elhangzott, hogy különadók megjelennek az inflációban vagy sem. Itt azért hadd mondjam, hogy az

élelmiszer-kiskereskedelmi láncban azért a legnagyobb teherviselők azok a nemzetközi szervezetek, amelyeket többen talán túltámogatottnak vagy a szektort túltámogatottnak ítélték meg. Szerintem ez az adónem, ha már kiállta az európai uniós próbát, ez az adónem a kiskereskedelmi adó, ha már más uniós tagállamban is létezik, akkor a közkiadások finanszírozásának egy hatékony és érdemi eszköze lehet. Az eredeti tervekhez képest a kiskereskedelmi adónál 2023-ra nincsen változás, tehát nem gondolom, hogy itt beszélhetnénk arról, hogy az adóváltozás indukálja, mondjuk, a kiskereskedelmi forgalomnál, az élelmiszernél az árak emelkedését.

Ritter Imre képviselő úr hozzászólásai közül köszönöm elsődlegesen az együttműködésre utalót, beruházások és rezszi tekintetében mi volt a nemzetiségek képviselőinek, szószólóinak a hozzáállása. És köszönöm, hogy szóba hozta a rezsikompenzációt, hiszen valóban oktatási területen nemcsak az állami fenntartásban, egyházi fenntartásban, hanem egyéb fenntartásban, így nemzetiségi fenntartásban lévő intézmények kompenzációjával is számolunk. Az már egy lényeges kérdés, és köszönettel veszem majd képviselő úrnak az esetleges konkrét megkeresését, hogy milyen működési formában funkcionáló szervezeteknek mekkora összegű támogatást célszerű adni, hiszen aki költségvetési szerv formában működik, az alapvetően közfeladatot lát el, aki gazdasági társasági formában működik, az is elláthat közfeladatot, de annak, feltételezem, azért van gazdasági társasági formája, mert valamilyen más bevétele is van. Tehát egy költségvetési szervként és egy gazdasági társaságként működő szervezetnek azért különböző bevételei vannak. Nem biztos, hogy analóg módon kell eljárni a költségvetési támogatásnál, de ismétlem, köszönettel veszem képviselő úrnak a felvetését.

Minimálbér, garantált bérminimum, itt is csak ismételni tudom magam. Ha átküldi a képviselő úr a javaslatot, ígérem, hogy meg fogjuk nézni. Ugyanakkor az lényeges, hogy az önkormányzatoknál is és egyházi, illetőleg nemzetiségi fenntartású oktatási intézményeknél is a minimálbér és a garantált bérminimum emelésének a többletkiadását a központi költségvetés céltartalékból finanszírozza, tehát ez az adott intézményeknek egyedileg nem fog többletterhet jelenteni.

Szabó Zsolt alelnök úr észrevételeivel abszolút egyetértek, és az adórendszerbeli változtatásokra talán válaszoltam is.

Végül Vajda Zoltán elnök úr felvetéseiből arra reagálnék, amit talán kihagytam. Először is köszönöm, hogy elnök úr a 2022-es költségvetésnél nem a módosítás, hanem a változás szót használta, és itt a transzparenciával meg a sokszor emlegetett Rezsivédelmi Alappal hadd kössem össze az elnök úr által kiemelt átcsoportosításokat. Talán egy példán keresztül sok mindenre választ kaphatunk. Amikor év közben a kormány valamely tartalék-előirányzatról, valamilyen központi előirányzatról forrást csoportosít át, akkor nem módosítja a költségvetést, akkor az Országgyűlés által adott felhatalmazás szerint előirányzatok között átcsoportosít. Ez az átcsoportosítás kormányhatározatokkal történik. Minden esetben kormányhatározatokkal történik, nyilvános dokumentumokban történik. Átcsoportosítás ettől függetlenül akkor lehet, ha két tárca megállapodik egymással valamely feladat átadásáról, átvételéről, és a két tárca megállapodása szerint mozog a forrás. De ismétlem: a költségvetésnek a mozgásai nyilvános kormányhatározatokkal történnek az Országgyűlés által adott felhatalmazás keretein belül. Mivel a Rezsivédelmi Alap pont a transzparencia jegyében az az alap, ami tartalmazza az energiaárak változása miatt többletkiadásokat, ezért a transzparencia jegyében egy alapban jelenik meg minden olyan rezsivédelmi pluszkiadás, ami akár az önkormányzatokhoz megy, akár a központi költségvetési szervekhez, akár nemzetiségi önkormányzatokhoz, cégekhez, családokhoz. A különböző jellegű Rezsivédelmi Alap-támogatásokat más szervek fizetik ki, a lakosság rezsivédelmi támogatását a Magyar Villamos Műveknek az Energiaügyi Minisztérium

folyósítja, ergó a Rezsivédelmi Alapból kormányhatározattal, nem törvénymódosítás útján, az Országgyűlés által adott felhatalmazás szerint kormányhatározattal kerül át a Rezsivédelmi Alapból az Energiaügyi Minisztériumhoz, aki azt kifizeti az MVM irányába. Az önkormányzatoknál az önkormányzatokért felelős Belügyminisztérium folyósítja a támogatásokat. Sok átcsoportosítás volt és most mondom el a bizottságnak, hogy sok átcsoportosítás lesz sok száz milliárd forintról, amit a költségvetés enged, a transzparencia keretében pedig a zárszámadás fogja pontosan bemutatni, hogy konkrétan hova, mekkora összeg került kifizetésre. Ilyen jellegű átcsoportosítás nemcsak a Rezsivédelmi Alapnál, hanem más alapoknál és a költségvetés központi tartalékainál megvalósul. Sőt, technikai átvezetések is történnek a maradványelszámolás keretében. Minderről, ismétlem, a zárszámadás keretében az Országgyűlés részére beszámolunk és minden kormányhatározat az átcsoportosítások tekintetében nyilvános.

Elnök úr transzparenciafelvetése kapcsán azt hadd mondjam el, hogy a Magyar Államkincstár honlapján számos adat elérhető most sok évre visszamenőlegesen, kereshetők is a költségvetés végrehajtásáról adatok és folyamatban is van fejlesztés, adatportál-fejlesztés, amiben javítani, kiegészíteni szeretnénk a mostani gyakorlatot. Ismétlem tehát: vannak olyan fejlesztések, amelyek folyamatban vannak. Ha elnök úrnak valamely konkrét ügyben van kérdése, akkor kérem, hogy küldje el és megnézzük, mi az a kérés, amely a jelenleg nyilvános adatbázisokból nem érhető el.

A kata adónemre vonatkozóan volt elnök úrnak egy mondata. Ismétlem, hogy az elmúlt időszakban szerintem sokan az igen kedvező adózási lehetőséget, kiskapukat használták ki a kata tekintetében. Szerintem nem életszerű, saját véleményt mondom, hogy céges vezetők, akik tartósan egy cégnek dolgoznak, egyik napról a másikra átmennek katás munkavállalóba. Ez szerintem nem célszerű, hogy a prémiumot katás jogviszonyban veszik fel. Azok az emberek, akik az eredeti szándék szerint magánszemélyek részére nyújtanak szolgáltatást, fodrászok, kozmetikusok, ők továbbra is a katában maradhatnak. Tehát amikor igazságosságról meg egyenlő közteherviselésről beszélünk, szerintem ezt a szempontot is érdemes az asztalra tenni.

Mi van, ha az Európai Unió nem folyósítja a támogatásokat? Abban bízok, hogy folyósítani fogja. Az a nézőpont lesz általánosan érvényes a különböző uniós szerveknél és ezen belül az Európai Parlament képviselőinél is, a magyar és külföldi képviselőiknél, amit elnök úr mondott. Nevezetesen, hogy ez a támogatás Magyarországnak jár. Abszolút egyetértek elnök úrral abban, hogy ne lopja el senki a pénzt. Egy fillért sem. Közpénzt semmit. A 4-es metró, illetve sok olyan ügy van, ahol gyanús kérdések felmerültek. *(Elnök: Másik? Pont ez?)* Bocsássanak meg, nem én tettem az asztalra ezeket a kérdéseket! Azt is mondom, hogy az ember gyarló, tehát amikor valamilyen visszaélés van, azt jelteni kell, ki kell vizsgálni maximálisan, szerintem egy keresztény szellemiségű kormánynak nem lehet más álláspontja, és ha az európai intézmények úgy tartják jónak, hogy ezt a szempontot az Integritás Hatóság létrejöttével erősítjük, akkor a kormány ezt elfogadta. Az Integritás Hatóság működik. Egyébként a '23-as költségvetésben fillérre az az összeg szerepel, amit az Integritás Hatóság elnöke kért. Elnök úrral személyesen találkoztunk, azt gondolom, hogy egy konstruktív, jó megbeszélésünk volt, közösen a céljaink, de azt is elmondhatom, hogy az európai uniós támogatásokat auditáló főigazgatóság is független a kormánytól. Minden olyan intézményrendszer megvan, ami egyébként az Unió több tagállamában nincs. Arra is felhívom a figyelmet, ha már uniós pénzekről meg uniós összehasonlításról beszélünk, hogy az Európai Bizottság legutóbbi, közbeszerzéseket értékelő elemzése alapján - mert mindig arról beszélünk, hogy a közbeszerzéseknél tűnnek el a pénzek - a három kategória közül Magyarország nem a legrosszabb kategóriában van, nem ott, ahol számos nyugat-európai ország van. Hogy mondjam?

Az egyenlő elbánás keretében ezeket az Európai Bizottság által nyilvánosságra hozott adatokat is nézni kellene.

Azt is meg kellene nézni, hogy az ajánlatoknak mekkora aránya az, ahol egy pályázó indul és vessük össze más uniós tagállamokkal. Tehát ismétlem: egyetértek elnök úrral és mindenkivel abban, hogy zérótolerancia a lopás tekintetében. Azt tartom fontosnak, hogy egyenlő elbánás legyen minden szempontból magyarországi, uniós vagy hazai források kedvezményezettjeinél is, meg az uniós intézmények különböző tagállamok irányába folytatott gyakorlatánál is. Ha ezt az egyenlő elbánást követjük, nagyon bízom abban, hogy minden egyes eurócentet meg fogunk kapni. Nincs per pillanat B-forgatókönyv, nem ezzel számolunk, hogy nem kapjuk meg a pénzeket. Az önök előtt lévő 2023-as költségvetési számsor azt tartalmazza, hogy minden forintot meg fogunk kapni. Természetesen nem gondolom, hogy ez január 30-án fog megtörténni, mérföldkövek vannak és abban is bízok, hogy az Országgyűlés el fogja még fogadni azokat a változtatásokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az utolsó eurócentet is Magyarország megkapja.

MNB-veszteség. Nem számolunk vele. Megint nézzük meg, hogy milyen gyakorlatok vannak a különböző uniós tagállamoknál. Én azzal kalkulálok, hogy az Országgyűlés által tavaly elfogadott jegybanktörvény-módosítással összhangban az idei évben várhatóan nem kerül sor veszteségtérítésre. Devizatartalék. A jegybank figyel rá. Nem néztem meg a legújabb statisztikákat, de emlékeim szerint 40 milliárd euró feletti a devizatartalék. Különböző mutatók vannak, háromhavi import s a többi, ezeket szerintem a bizottság tagjai ismerik. Ezeknek a mutatóknak megfelelőünk. Kétségtelenül most, hogy a devizatartalék növekedését eredményezte a már említett sikeres dollár kötvénykibocsátás is, ezzel együtt a devizaadósságunk 30 százalékos új limiten belül van még.

Társasági adó. Az adó növekedésének alapja 2022-es tényadatok voltak, tehát adóváltozással nem számolunk. Azt gondolom, hogy a magyar vállalati szektor az év közepén számíthatóhoz képest jobban reagált a mostani helyzetre. 2022-ben bőven 4 százalék fölött lehetett a gazdaság bővülése, hasonlóan a korábbi évekhez ez jóval magasabb, mint az uniós átlag. A vállalati szektor erősségét látjuk a vállalati beszámolókon és látjuk a társaságiadó-befizetéseken. Ez tehát az alapja annak, hogy a társasági adóból több bevételt számolunk.

Azt elnök úrnak tájékoztatásul mondom, hogy a sport taokeretösszege nem kétszáz-valahány milliárd forint, amit, ha jól emlékszem, elnök úr említett, hanem 124,9 milliárd forint. Azt is látni kell, hogy ez a keret a fiatalok sportolását segíti. Ez a döntő része a sport taokeretnek. Ha az egészségügyet fontosnak tartjuk, a fiatalok egészséges életmódját és tudjuk, hogy a magyar lakosság szív- és érrendszerbeli betegségei alapvetően az életmódból fakadnak, akkor szerintem fontos az, hogy a fiatalok, a gyerekek sport iránti szeretete kialakuljon. Ennek egy eszköze a sport taotámogatás.

Titkosszolgálatok. Szerintem az elhúzódó háború megadja a választ arra, hogy ezen a területen miért célszerű a költségvetési kiadások növelése.

Erasmus. Két dolgot tartok fontosnak. Az első, amit a kormányzat kommunikált, hogy bármilyen is legyen majd az európai uniós szervek döntése, a kormány szándéka az, hogy a magyar diákok nemzetközi ösztöndíjprogramokban részt vehessenek. Ha Erasmus-forrás erre a célra nem áll majd rendelkezésre, akkor a költségvetés kész többletforrást biztosítani. Ez mutatkozik abban a változtatásban, amit az elnök úr említett. *(Vajda Zoltán: December végén!)* Emellett és ez előtt... A hatmilliárdos tétel. *(Vajda Zoltán: December végén!)* Elnök úr, azt mondom, hogy az az elvi kormányzati álláspont *(Vajda Zoltán: Elismeri!)*, hogy szeretnénk továbbra is támogatni azokat a diákokat, akik más egyetemekre mennének ideiglenesen tanulni. De ez előtt tartom azt

hangsúlyosnak, hogy itt nem egy lefutott történetről van szó. Én nagyon bízom abban, hogy az esetleges félreértéseket sikerül tisztázni és az oly sokszor emlegetett egyenlő elbánás elve érvényesülni fog. Tehát nemcsak a tengeren túlról, mondjuk a Harvardról vagy a Yale-ről tudnék konkrét példákat mondani, hogy az ottani alapítványi fenntartású egyetem vezető testületeiben kik vannak, hanem van előttem európai uniós gyakorlatról tapasztalat is. Tehát ismétlem: alapítványi fenntartású felsőoktatási intézmény - előttem lévő adat szerint - vezető testületében komoly, magas kormányzati pozícióban lévő ember vagy emberek vannak. Remélem, a félreértéseket sikerül tisztázni, és ismétlem: az egyenlő elbánás elve érvényesülni fog.

Áfa, nem akarom nagyon húzni az időt, a forintgyengülés nem lehet benne abban, hogy áfából többet számolunk, hiszen most erősebb a forint, mint tavaly évvégén.

Vodafone. Ugye, elnök úrnak azért arra a figyelmét felhívom, hogy ha közös értéknek tartjuk az adósságráta csökkentését és a felelős költségvetési gazdálkodást - és azt vettem ki elnök úr szavaiból, hogy ezt közös értéknek tartjuk -, akkor egyszeri jellegű tételekből nem finanszírozunk tartós jellegű kiadásokat. Míg a Vodafone vásárlása egy egyszeri vagyonbővülés, addig az elnök úr által említett tételek mind tartós jellegű kiadások. Béremeléseket mondott elnök úr, nyugdíjemelést, gyógyszer-támogatást, családi támogatást. Már a megbeszélés elején elhangzott, azt szeretném rögzíteni: ez a kormányzat azt nem akarja csinálni, hogy megemelt nyugdíjakat meg megemelt béreket visszavesz. Volt erre gyakorlat 2010 előtt a magyar költségvetés-politikában, amikor bérek, nyugdíjak vissza lettek vágva, nem ez a célunk. Tehát ismétlem: egyszeri jellegű tétel és tartós tétel között különbségeket kell tenni. Bocsássanak meg, ha túl politikainak tűnök, én nem szeretek, vagy nem szokásom erre a síkra menni, de tényszerű szeretnék lenni ugyanakkor a felvetések kapcsán. Ez az egyik nagy-nagy különbségtétel.

A másik tétel pedig talán technikainak tűnik, de a Vodafone-vásárlás egy részvényvásárlás, ami az európai uniós módszertan szerint nem növeli a hiány szintjét, ezt finanszírozni kell, tehát az adósságra hatással van, de a hiány emiatt nem lesz nagyobb, mint amennyivel számoltunk. Míg, hogyha nem ilyen részvénytranzakciót hajtana végre a kormányzat, hanem az elnök úr által említett célokra költene, az kiadásként megjelenne. Tehát a hiányszintünk nagyobb lenne akkor az említett kiadásoktól. Arról volt egy vita, hogy az államnak célszerű-e ezen a területen vásárlást végrehajtani vagy sem. Én ebben nem mélyednék el, ez elhangzott, most csak a költségvetési aspektusait akartam kiemelni a Vodafone-vásárlás alternatíváinak, és azt, hogy én miért nem gondolom azt jónak, ha egyszeri tételnek a fedezetét tartós kiadásra fordítjuk, és ahogy említettem, ez a '23-as idej hiányszámot is érintené.

Egészségügyi kiadások növekednek, az oktatási kiadások is növekednek. Arra felhívom a figyelmet, hogy a béremelés többlete nem az alapfokú oktatásnál jelenik meg, amit elnök úr mondott, mivel nemcsak az alapfokú oktatásban, hanem a középfokú oktatásban is megvalósulna a béremelés, ezért az önök részéről benyújtott egyéb oktatási soron lát elnök úr egy nagyon nagy növekedést. Az jóval magasabb növekedés, mint amit elnök úr az alapfokú oktatásnál mondott.

A '22-es költségvetés, úgymond választási jellege miatt egyszeri többletkiadások és annak az inflációs hatása volt elnök úrnak egy kérdése. Ezt a választási költségvetést sokszor halljuk, és szerintem az egy teljesen természetes dolog, Nyugat-Európában is mindenütt a régi polgári demokráciákban, hogy minden kormányzati pozícióban lévő párt szeretné megnyerni a következő választást. Ez a célja. Az a kérdés, hogy ehhez az igénybe vett költségvetési eszközök a jóváhagyott keretekbe beleférnek vagy sem. És a választás kapcsán biztosított kiadásoknál azért Magyarországra a választási költségvetést akkor használták - például 2002-2006, de a beavatkozások nélkül ez

2010-re is igaz lett volna -, amikor a választások évében a megelőző évhez képest a hiány is és az adósságráta is növekedett. És amikor a költségvetési hiánycélokat az adott kormány nem tartotta, tehát a választás évében a jóváhagyotthoz képest elment a hiány. Nézzük meg a statisztikákat: tehát 2002-2006 nagyon eklatáns, és a megelőző évhez képest a hiány és az adósság is növekedett. Azért a 2022-es évről egyrészt azt szeretném mondani, hogy a '21-es évhez képest a hiány és az adósságráta csökkent. Másodszor: a '22-es évben az Országgyűlés által elfogadott hiányszám a mostani adatunk szerint teljesül. Március végén lesz majd hivatalos adatközlés, nem tudjuk még a nominális GDP-nek a végleges számait, de ismétlem: azokkal az egyszeri jellegű kiadásokkal együtt is teljesült a hiánycél, amit az Országgyűlés elfogadott.

És végül az utolsó gondolat, euróárfolyam, euróbevezetés és hitelesség. Szerintem az euró bevezetése megint egy jó szakmai vita lehet, nem akarom kinyitni, de itt van Szlovákia, akit a gazdasági fejlettség tekintetében utolértünk és megelőztünk, aki eurózónatag. Nagyon sok olyan elemzés készült, amely szerint nem biztos, hogy érdeke volt az euró-zóna-csatlakozás Szlovákiának. Ezt a konkrét példát mondom arra, hogy az euró-zóna tagállamainak kétségtelen, hogy vannak előnyei, de a tagságból hátrányok is származhatnak. Ezeket mind mérlegelni kell, amikor az euró-zóna előszobájához történő csatlakozásról egy tagállamban döntést hoznak. Miniszterelnök úr egy kérdésre válaszolva elmondta, hogy per pillanat a kormányzat nem tartja napirenden ezt a kérdést. Szerintem önmagában a kérdésen túlmutat az a hitelesség, hogy amit csinálunk, amit csinál a kormányzat, például a költségvetés-politikában, az hiteles legyen, meglegyen a magyarázata minden egyes felvetésnek. És ezzel zárom: a hitelességet rendkívül fontosnak tartom, nyitott vagyok minden észrevételre és javaslatra, és nemcsak én, mondhatom a minisztérium nevében, az egész minisztérium nyitott minden javaslatra, ami a hitelességet segíti, és bízom abban, hogy ezekkel a kérdésekkel, válaszokkal nagyon hosszú, tudom nagyon hosszú, de mégis szakmainak szándékozott válaszokkal önök is látják, hogy mit miért tesz a kormány, és a hitelességet talán nemcsak a kormányzati padosorokból, hanem néha az ellenzéki padosorokból is tudjuk erősíteni a külvilág felé. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a válaszait, államtitkár úr. Nem okozott csalódást, tehát köszönöm, hogy a tételesen válaszolt, én nem találtam olyat, amire valamilyen típusú választ ne adott volna, nem biztos, hogy minden válasszal egyetértetek, de hogy mindent érintett, ezt köszönöm. Nem szeretném túlfeszíteni az ülés keretét, csak nem szeretném, hogy esetleg félreértettem egy mondatát, és ezért rosszul fogom idézni önt. Az Erasmus-pénzeket szeretném tisztán látni: jól értem, hogy azt mondta, hogy ez a növekmény 1 milliárdról 7 milliárdra, ez az Erasmus-pénz pótlásáról szól? Ezt jól értettem, államtitkár úr? Ennyit szeretnék csak kérdezni, mert ez fontos, és úgy értettem egyértelműen, hogy ezt mondta.

BANAI PÉTER BENŐ államtitkár (Pénzügyminisztérium): Igen, elnök úr, azzal, hogy ez egy biztonsági tétel.

ELNÖK: Igen, igen, azt is értettem.

BANAI PÉTER BENŐ államtitkár (Pénzügyminisztérium): Tehát mindent megteszünk annak érdekében, hogy a magyar egyetemisták hozzájussanak azokhoz a támogatásokhoz, melyekhez más tagállamok egyetemistái hozzájutnak.

Az ülés berekesztése

ELNÖK: Köszönöm szépen, csak ezt szerettem volna. Még egyszer: őszintén köszönöm szépen, hogy itt volt, és rendelkezésre állt. Ezt a napirendi pontot lezárom. Az ülést berekesztem, szép napot és szép hetet kívánok mindenkinek, és folytatjuk más keretek között majd ugyanezt. Tisztelettel szép napot!

(Az ülés befejezésének időpontja: 14 óra 40 perc)

Szabó Zsolt
a bizottság alelnöke

Vajda Zoltán
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: dr. Lestár Éva, Barna Beáta és Lajtai Szilvia